

MARTTILAN KUNTA
TILINPÄÄTÖS
2024

SISÄLLYSLUETTELO

1. Toimintakertomus

1.1. Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
1.2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	5
1.2.3. Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa	7
1.2.4. Kunnan henkilöstö	7
1.2.5. Ympäristöasiat	11
1.2.6. Arvio tulevasta kehityksestä	11
1.2.7. Arvio riskeistä ja toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	14
1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	14
1.4.2. Toiminnan rahoitus	16
1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset	17
1.6. Kokonaistulot ja -menot	20
1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
1.7.1. Konsernin toiminnan ohjaus	24
1.7.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	24
1.7.3. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	25
1.7.4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	25
1.8. Tilikauden tuloksen käsittely	29
2. Talousarvion toteutuminen	
2.1. Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen	30
2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	98
2.3. Investointien erittely 2024	99
2.4. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta (1.000 €)	105
3. Tilinpäätöslaskelmat	
Tuloslaskelma	107
Rahoituslaskelma	108
Tase	109
Konsernituloslaskelma	111
Konsernin rahoituslaskelma	112
Konsernitase	113
Tilinpäätöksen liitetiedot	115
Eriytetyt tilinpäätökset	
Vesihuoltolaitos	128

Kunnanjohtajan katsaus

Vuodelta 2024 odotettiin talouden kannalta inflaation tasoittumista ja korkojen nousun pysähtymistä. Näin myös tapahtui, mutta samaan aikaan myös bruttokansantuote supistui etenkin rakentamisen vähentymisen ja yksityisten kulutuksen laskemisen vuoksi. Julkisen talouden säästöt näkyvät etenkin sosiaali- ja terveystaloudessa.

Vuoden 2024 talousarvio oli 136 550 € alijäämäinen, mutta tilinpäätös on kuitenkin huomattavasti talousarviota parempi, alijäämä on 21 768,68 €. Muutoksia tuli vuoden aikana suuntaan ja toiseen. Kesken vuotta tuli muutos kotikuntakorvauksiin, eli ne kasvoivat 421,40 €/oppilas. Tämä tarkoitti sitä, että Marttilan alakoulun korvaukset kasvoivat, mutta koska Koski TI:n yläkoulun korvaukset kasvoivat vielä enemmän, nettovaikutus oli Marttilalle -45 000 €. Myös koulukuljetuskustannukset kasvoivat arviota suuremmaksi. Käyttökustannuksiin tuli ylimääräisiä kuluja mm. kunnantalon vesivahingon korjauksista, toisaalta leuto ja kohtalaisen vähäluminen talviaika vähensi sekä lämmityskustannuksia että katujen ylläpitokustannuksia. Varhaiskasvatuksen kaikki ryhmät saatiin täyteen vuoden aikana sekä sivistyksessä käytetyt vuorotteluvapaat vaikuttivat jonkin verran henkilökustannuksiin. Verotuloja kertyi enemmän kuin talousarviossa, vaikka työllisyys on heikentynyt vuoden aikana.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue eli Varha sai toisen toimintavuotensa aikana tehtyä ja hyväksytyä ensimmäisen palveluverkkopäätöksensä, joka on voimassa vuoden 2026 loppuun. Sen perusteella soteasema säilyy Marttilassa toistaiseksi, samoin Suvirannan ja paloaseman käyttö jatkuu ainakin vuoden 2026 loppuun. Tämä tarkoittaa näiden kahden kiinteistön osalta yhtiöittämisprosessin aloittamista vuonna 2025 ja uusien vuokrasopimusten tekemistä Varhan kanssa. Varhan kanssa on myös luotu rakenteita ja yhdyspintoja ja vastuunjakoja etenkin terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Marttilan kunnan hyvinvointisuunnitelma saatiin hyväksytyä valtuustossa vuoden 2024 lopussa.

TE24- ja KOTO24-uudistuksia valmisteltiin hyvässä yhteistyössä Salon työllisyysalueella, jossa keskuskaupunkina on Salon kaupunki ja muut osallistuvat kunnat ovat Marttila, Koski TI ja Somero. Marttilassa valmistauduttiin työllisyyspalvelujen toimipisteen muutoksiin, jatkossa kaksi asiantuntijaa jakaa työaikansa Marttilan ja Koski TI:n alueella. Valmisteluissa mukana on ollut Marttilan ja Koski TI:n yhteinen elinkeinoasiantuntija. Ohjausryhmässä ovat mukana kunnanjohtajat ja uutena yhteisenä toimielimenä aloitti Salon kaupungin elinvoimajaosto, jossa kunnista on oma luottamushenkilöedustus ja kunnanjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus työllisyysalueen asioita käsitellessä.

Vuoden 2024 suurin investointi on ollut Palaisten uuden saunarakennuksen rakentaminen ja toisena uutena rakennuksena on tehty urheilukentän varastorakennus. Palaisten sauna saatiin suunnitellusti valmiiksi vuoden 2024 lopulla, mutta sähköntarpeen lisääntymisen vuoksi tilattu korotettu sähköliittymä ei toteutunut vuoden 2024 aikana verkonhaltija Carunan taloudellisista haasteista johtuen. Uuden saunan pukuhuoneet otettiin kuitenkin käyttöön helpottamaan talviuinnin ruuhka-aikoja. Virastotalon muuttaminen asunnoiksi päätettiin keskeyttää tarkemmassa suunnittelussa selvinneiden muutuskulujen noustessa liian korkeiksi. Valtuustoaloitteen perusteella aloitettiin uudet selvitykset tilan muuttamisesta päiväkotikäyttöön.

Vuonna 2024 erilaiset uusiutuvat energian hankkeet ovat myös löytäneet Marttilaan. OX2 Oy:n Kantinkulman aurinkovoimalahanke sai suunnittelutarveratkaisun keväällä 2024 ja Fortumin Santinkulman aurinkovoimalahankkeen suunnittelu- ja lupaprosessi alkoi. Myös AXPO Oy:n tuulivoimalahanke käynnistyi maanvuokrasopimusten hankinnalla.

Vuoden 2024 henkilöstötavoitteena oli tukea johtajia työssään ja edistää henkilöstön hyvinvointia. Varhaiskasvatuksessa päädyttiin lisäämään johtajaresurssia osoittamalla varoja osa-aikaisen varajohtajan työhön. Muutoksia henkilökuntaan tuli myös siten, että

siivoustoimelle perustettiin oma siivoustyönjohtajan toimi ja päiväkotiapulaisten rooli vaihtui enemmän tukipalveluihin kuten siivoukseen ja ruokapalveluihin kuin hoitotyöhön. Vuoden 2024 lopulla päätettiin myös kesäkuussa 2025 voimaan tulevasta hallinnollisesta muutoksesta, kun päätettiin perustaa erillinen hyvinvointitoimiala ja vapaa-aikapäällikön virka muutetaan samassa yhteydessä hyvinvointijohtajan viraksi, jonka alaisuuteen tulevat vapaa-aika-, nuoriso- ja kirjastotoimi.

Henkilöstökysely toteutettiin vuoden 2024 lopulla. Edellisen kerran henkilöstökysely tehtiin 2022, jolloin sotehenkilöstön siirto hyvinvointialueelle oli ajankohtaista. Kyselyn tulokset olivat parantuneet suuremmilta osiltaan. Suurimpana kehityskohteenä on edelleen tiedottaminen ja eri toimialojen välinen yhteistyö. Varhaiskasvatuksessa haasteita toi keväällä 2024 nopealla aikataululla täytyneet ryhmät, joka aiheutti ryhmämuutoksia jo vuoden 2024 kevätkaudella. Vuorotteluvapaat ja sairauslomat lisäsivät sijaisten tarvetta. Haasteita oli etenkin pätevien hakijoiden saaminen avoimena oleviin virkoihin ja vakansseihin. Vuoden 2024 loppupuolella ajankohtaista oli useampi rekrytointiprosessi, kun uutta palkkasihteeriä, kirjastonjohtajaa ja hallintojohtajaa haettiin vuonna 2025 eläköityvien tilalle. Hallintojohtajan rekrytointi jatkui vielä 2025 alkuvuonna. Kesätyöntekijöitä palkkattiin myös runsaasti, vuonna 2024 kaikille hakijoille löydettiin kunnalta työpaikka.

Vuoden alussa saatiin tieto, että Marttila hyväksyttiin Lapsiystävällinen kunta -malliin mukaan. Koordinaatioryhmään saatiin laaja edustus kunnan toimijoista ja vuoden aikana päätettiin ensimmäisistä tavoitteista ja tehtiin toimintasuunnitelmaa. Tavoitteena on lasten oikeuksien parempi huomioiminen kunnan toiminnassa. Nuorisovaltuuston aloite NuVan edustajan puhe- ja aloiteoikeudesta kunnanvaltuuston kokouksiin otettiin ilolla vastaan ja hallintosäännön uudistuksen yhteydessä lisättiin sekä NuVan että vanhus- ja vammaisneuvoston edustajille puhe- ja aloiteoikeus valtuustossa. NuValla on ollut lautakunnissa edustus oikeus jo aiemmin.

Uusi hallintosääntö hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa. Samoin kunnan hyvinvointisuunnitelma saatiin hyväksytyä. Hyvinvointisuunnitelmalla on kiinteä yhteys Varhan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, mutta kunnalla on paljon omia tehtäviä kuntalaistensa hyvinvoinnin edistämiseksi. Valitettavasti useimmat erityisesti hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät ryhmät ja tilaisuudet eivät kuntalaisia kiinnostaneet, mutta jatkamme edelleen kokeiluja siitä, mikä olisi juuri marttilalaisia innostavaa toimintaa.

On ollut edelleen ilo huomata, että kuntalaiset ovat aktiivisia järjestämään erilaisia tapahtumia ja osallistumaan niihin. Koti Marttilaan -tapahtuma, Vappupiknik liikennepuistossa, Härkähumut, Perinnerakentamispäivä, Nuku yö ulkona -tapahtuma Palaisissa, Marttilamessut ja lukuisat muut tapahtumat ja toripäivät on löydetty ja niihin osallistuu kävijöitä myös lähikunnista. Marttilan on saanut näkyvyyttä useilla foorumeilla ja toivottavasti se houkuttelee myös uusia asukkaita ja yrityksiä kuntaan.

Anne Ahtiainen
kunnanjohtaja

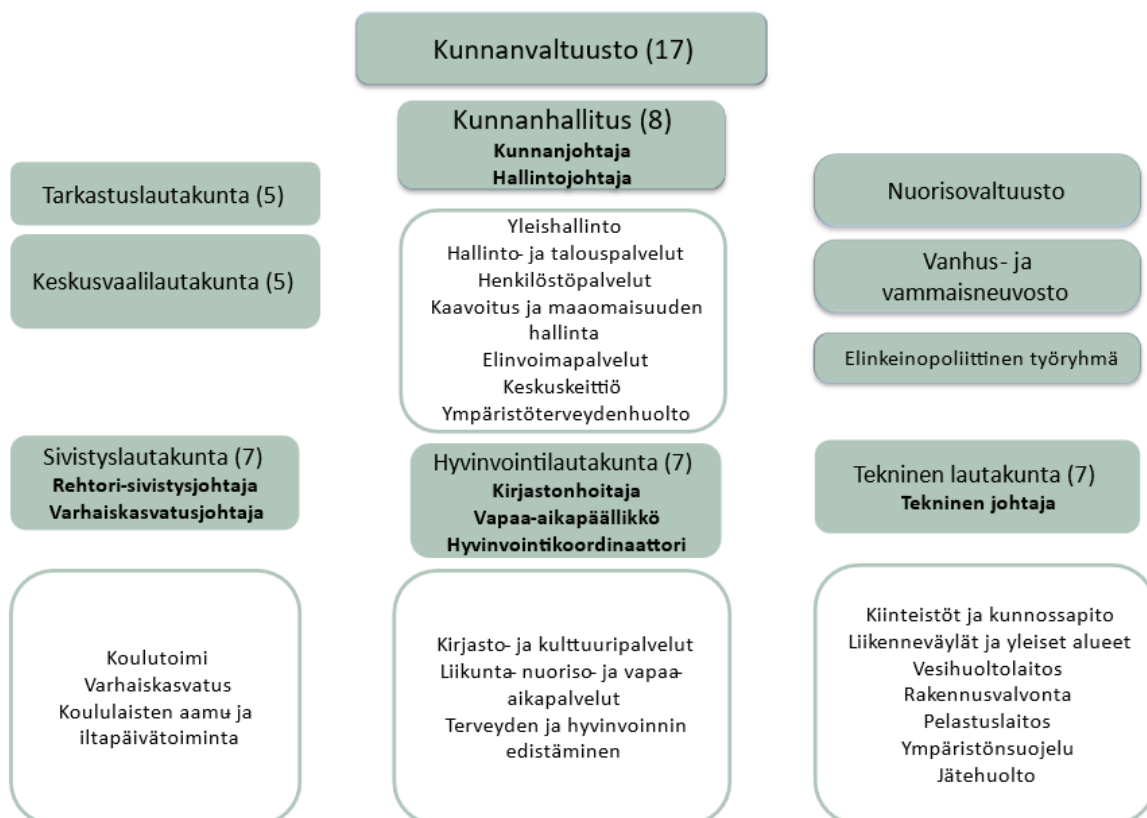
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää kunnanvaltuusto ja ylintä toimeenpanovaltaa kunnanhallitus. Näitä alemmalla tasolla toimivat lautakunnat, joille kuuluu laeissa, asetuksissa ja kunnan omissa säännöissä määritelty päätösvalta sekä asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät.

Kunnanvaltuusto valitaan joka 4. vuosi pidettävillä kuntavaaleilla. Kunnanvaltuusto valitsee toimiajakseen kunnanhallituksen ja lautakunnat sekä muut tarvittavat luottamushenkilötoimieliimet. Kunnanhallituksen lisäksi kunnassa oli vuonna 2024 keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta ja tekninen lautakunta. Lisäksi kunnassa toimii vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto (yhteinen Kosken TI kunnan kanssa).

Marttilan kunnan organisaatio 2024

Marttilan kunnassa on 17 valtuutettua toimikaudella 2021-2025.

Valituiksi tulleet henkilöt puolueittain

	Yhteensä	Miehiä	Naisia
Keskusta	7	4	3
Kokoomus	5	3	2
Perussuomalaiset	4	4	0
Sosialidemokraatit	1	1	0
Yht.	17	12	5

LUOTTAMUSHENKILÖT TOIMIKAUDELLA 2021 – 2025

Kunnanvaltuutetut

Lindqvist Reino, pj.	keskusta	
Valta Anne, 1. vpj.	kokoomus	
Jurttila-Portaala Anne, 2. vpj.	keskusta	
Aalto Olli-Pekka	keskusta	
Björk Pasi	kokoomus	
Gustafsson Janne	perussuomalaiset	
Heikkilä Lauri, 25.3.2024 saakka	perussuomalaiset	Tilalle Timo Häkkinen 20.5.2024 alkaen
Holopainen Mikko	perussuomalaiset	
Kankare Jarkko	keskusta	
Korimäki Eeva	kokoomus	
Koskinen Iiro	kokoomus	
Kylämäki Kimmo	perussuomalaiset	
Leskinen Matti	sosialidemokraatit	
Nikkanen Aleksi	kokoomus	
Nurminen Jenni	keskusta	
Rannikko Karri, 16.12.2024 saakka	keskusta	Tilalle Mari Portaala 17.12.2025 alkaen
Tuominen Merja	keskusta	

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksessa on 8 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kunnanvaltuuston puheenjohtajat ja heillä on kokouksessa puheoikeus. Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja ja pöytäkirjan pitäjänä hallintojohtaja. Vuonna 2024 kunnanhallitus kokoontui 18 kertaa ja valtuusto 6 kertaa.

Kunnanhallituksen jäsenet

Korimäki Eeva, pj.
Rannikko Karri, vpj. 16.12.2024 saakka, tilalle Jarkko Kankare
Björk Pasi
Heikkilä Lauri 25.3.2024 saakka, tilalle Janne Gustafsson
Kaarmela Anette
Leskinen Matti
Nurminen Jenni
Tuominen Merja, vpj. 1.1.2025 alkaen

Lautakuntien puheenjohtajat

Tarkastuslautakunta	Tegel Mikko
Keskusvaalilautakunta	Kerko Heikki
Sivistyslautakunta	Kanasuo Teemu
Tekninen lautakunta	Kankare Jarkko
Hyvinvointilautakunta	Aalto Olli-Pekka

Tilivelvolliset viranhaltijat

Tilivelvollisia viranhaltijoita vuonna 2024 olivat kunnanjohtaja Anne Ahtiainen, hallintojohtaja Heini Luoma, tekninen johtaja Kirsi Halkola, rakennus- ja kiinteistöpäällikkö Jarkko Vihtonen, vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors ja vs. vapaa-aikapäällikkö Mirella Laine, rehtori-sivistysjohtaja Satu Virtanen sekä kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen.

Kuntayhtymät ja muu yhteistoiminta

Martilan kunta kuuluu Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymään ja Varsinais-Suomen liittoon.

Lisäksi kunnalla oli sopimuspohjaista yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- Kansalaisopistotoiminnan yhteistyösopimus Auran, Marttilan, Oripään ja Pöytyän (hallintokunta) kuntien kesken
- Aluearkkitehtitoiminnan yhteistyösopimus Kosken TI, Marttilan (hallintokunta) ja Oripään kuntien kesken (31.12.2024 saakka)
- Maaseutuhallintopalveluiden yhteistyösopimus Liedon (isäntäkunta), Auran, Marttilan ja Ruskon kuntien sekä Turun kaupungin kesken
- Ympäristöterveydenhuollon yhteistyösopimus Liedon (isäntäkunta), Auran, Kaarinan, Kemiönsaaren, Kosken TI, Marttilan, Loimaan, Oripään, Paimion, Paraisten, Pöytyän ja Sauvon kuntien /kaupunkien kesken
- Ympäristönsuojelutehtävien yhteistyösopimus Kosken TI (isäntäkunta), Marttilan, Auran ja Pöytyän kuntien kesken

Hankinnoissa tehdään yhteistyötä Varsinais-Suomen kuntien kesken (Turku hallintokuntana).

1.2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys (VM taloudellinen katsaus12/2024)

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Suomen bruttokansantuote supistui 0,3 % vuonna 2024. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja lisäksi yksityinen kulutus on hieman laskenut. Ennusteen mukaan BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Kulutus ja investoinnit lisääntyvät, kun hintojen nousu hidastuu ja korot laskevat. Julkisen talouden säästöt ja veronkorotukset kuitenkin hillitsevät talouden kasvua. Suomen viennin kasvu vauhdittuu mutta odotettua hitaammin. Tavaraviennin näkymiä varjostaa euroalueen teollisuuden hidastuminen.

Inflaatio hidastui vuonna 2024 selvästi, ja myös jatkossa varsinkin kotimaiset hintapaineet ovat vähäisiä. Vuosina 2025 ja 2026 inflaation ennustetaan olevan 1,4 ja 1,3 prosenttia. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku tukevat kulutusta ja investointeja. Rakentaminen on vähentynyt roimasti, mutta lasku näyttäisi pysähtyneen. Korkojen aleneminen piristää asuntomarkkinoita vuonna 2025. Investointeja kasvattavat jatkossa erityisesti energiamurros ja etenevä digitalisaatio.

Hintojen nousun hidastumisen myötä kotitalouksien reaalitytulot ovat alkaneet kasvaa. Tämä ei kuitenkaan ole näkynyt kulutuksen lisääntymisenä. Kulutus on vähentynyt ja säästäminen on lisääntynyt selvästi. Kotitalouksien ostovoiman arvioidaan parantuvan vuonna 2025 inflaation hidastuessa. Työllisyyden heikkeneminen vaikuttaa negatiivisesti palkansaajien reaalitytuloihin.

Vuonna 2025 verotulojen odotetaan kasvavan nopeammin kuin vuonna 2024. Valtion menot kasvoivat erityisesti varautumiseen ja turvallisuuteen tehtyjen investointien vuoksi, jotka jatkuvat läpi ennustejakson. Paikallishallinnossa menojen kasvua on vauhdittanut henkilöstömenojen ja ostopalveluiden nopea kasvu, vaikka nopein menojen kasvu näyttääkin olevan takana. Velkasuhde kasvaa edelleen ja nousee 85 prosenttia vuonna 2025.

Vuosikeskiarvioilla mitattuna työllisyysaste oli 72,3 % vuonna 2024, laskua edellisvuodesta 1,3 prosenttiyksikköä. Työvoiman kysyntä on ollut heikkoa talouden vaimeuden vuoksi. Työttömyysaste oli 8,3 % (edellisenä vuonna 7,2 %). Työttömyysasteen ennustetaan olevan 8,4 prosenttia vuonna 2025 ja laskevan 7,9 prosenttiin v. 2026.

Kuntatalous

Tilinpäätösennusteiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos vuonna 2024 oli 1,1 mrd. euroa. Energiayhtiöiden osuuskien myynti sekä yhtiöittäminen paransivat tulosta noin 300 miljoonalla eurolla. Vuosikate pieneni edellisvuodesta ja kattoi edelleen poistot, mutta ei poistonalaisia investointeja

Toimintatuotot kasvoivat 1,2 %. Kunnat saavat laajeneviin tehtäviin valtionavustuksia erityisesti OKM:n ja TEM:in hallinnonaloilla. Valtionavustusmäärärahoja sekä leikattiin että lisättiin eri palveluissa.

Toimintakulut kasvoivat 1,6 %. Palveluiden ostot kasvoivat kuitenkin peräti yli 8 %. Kuntien virka- ja työehtosopimusten korotusten vaikutus oli +3 %. Kuntien sosiaalivakuutusmaksut alenivat - 0,80 %-yksikköä. Työttömyys lisääntyi, mutta työmarkkinatuen kustannukset laskivat -1,9 %. Perustoimeentulotuen kustannukset nousivat +5,2 %. Toimintakate kasvoi edellisvuodesta vain 1,8 %. Kuntien sopeuttamisohjelmat sekä työttömyysvakuutusmaksun keveneminen hillitsivät kulukasvua. Kuntien korkokulut kasvoivat 23 % ja korkotuotot 10 % edellisvuodesta.

Kuntien kunnallisverotulot laskivat -3,3 %. Sote-uudistus vaikutti vielä verokertymiin, mm. vertailuvuosi 2023 oli verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea. Yhteisöverotulot laskivat -14 %. Kiinteistöverot kasvoivat +6,7 %. Kiinteistöveroprosenttien muutokset vaikuttivat verotulokertymään.

Valtionosuudet laskivat -6,6 %. Sote-siirtolaskelmien tarkentumisen myötä kuntien valtionosuuksiin tuli -500 milj. euron pysyvä vähennys, jota vuonna 2024 kompensoitiin 192 milj. euron määrällä valtionosuuden lisäyksellä. Tämä erä peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027. Peruspalvelujen valtionosuuksiin tuli indeksitarkistus +2,2 %, mitä pienensi kuitenkin yhden prosenttiyksikön indeksijarru.

Varsinais-Suomen väkiluku kasvoi ennakkotietojen mukaan vuonna 2024 noin 4 000 asukkaalla. Turun väkiluku kasvoi 4 172 asukkaalla, josta maahanmuuton osuus noin 70 %. Väkiluvun kasvu oli suurta myös Raisiossa (+386), Kaarinassa (+224) ja Naantalissa (+109). Varsinais-Suomessa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 11,5 % eli 1,2 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Työttömyysaste oli hieman suurempi kuin koko maassa keskimäärin (11,3 %). Työttömyysaste oli suurin Turun seudulla (11 %) ja kunnista suurin Turussa (14,8 %).

Väestön ennakkotilaston mukaan Marttilan kunnan asukasluku oli vuoden lopussa 1919, muutos edelliseen vuoteen -12. Syntyneitä oli 13 ja kuolleita 33. Kokonaisnettomuutto oli +10.

Väkiluvun kehitys ja väestörakenne Marttilan kunnassa vuosina 2020-2024:

vuosi	asukasluku 31.12.	muutos edelliseen vuoteen	0-14 v. %	15-64 v. %	65 v.- %	asuntokuntien lukumäärä 31.12.
2020	2000	-0,9 %	15,9	56,3	27,8	959
2021	1988	-0,6 %	16,2	55,5	28,3	973
2022	1979	-0,5 %	16,2	55,0	28,8	970
2023	1931	-2,4 % (-48)	15,9	55,2	28,9	960
2024	1919	-0,6 % (-12)	14,8	56,3	28,9	

Työttömyysaste kunnassa vaihteli vuoden aikana 6,4 ja 9,4 % välillä. Korkein työttömyys oli joulukuussa (9,4 %). Silloin oli 82 työtöntä työnhakijaa, joista pitkäaikaistyöttömiä oli 21.

Kunnallistalouden tunnuslukuja (Tilastokeskus)

Verovuosi	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Tuloveroprosentti</i>					
Marttila	20,75	20,75	20,75	8,11	8,50
Varsinais-Suomi	19,96	20,06	20,04	7,39	7,44
Koko maa	19,97	20,02	20,01	7,43	7,46
<i>Efekttiivinen veroaste</i>					
Marttila	13,73	13,79	13,60	5,73	6,06
Koko maa	14,43	14,50	14,41	6,07	6,27
<i>Lainakanta €/asukas</i>					
Marttila	1 245	1 056	878	727	554
Koko maa	3 474	3 476	3 359	3 368	3491

1.2.3. Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

1.8.2024 kuntaan perustettiin siivoustyön ohjaajan vakanssi. Hän vastaa kunnan kaikkien yksiköiden siivoustyön organisoinnista. Päiväkotiapulaiset siirtyivät samassa yhteydessä teknisen toimen alaisuuteen. Joulukuussa hyväksyttiin 1.1.2025 voimaan tullut uusi hallintosääntö ja hyvinvointisuunnitelma.

Huhtikuussa kunnanhallitus hyväksyi uuden pohjakartan, mikä oli edellytys uusien kaavojen ja kaavamuutosten valmistelulle. Kunnanhallitus päätti kesäkuussa jatkaa keskustan itäisen alueen kaavamuutoksen valmistelua laajennetulla alueella. Kosken TI kunta irtisanoi elinkeino-asiantuntija- ja aluearkkitehtipalvelun yhteistyösopimukset päättymään vuoden 2024 lopussa. Molemmat työntekijät jatkavat Marttilan kunnan palveluksessa pienemmällä työajalla.

Vuoden aikana valmisteltiin TE 2025 -uudistusta, jossa työvoimapalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Marttila kuuluu Salon työllisyysalueeseen, jossa ovat mukana Salo, Koski TI, Marttila ja Somero. Työllisyysalueella on asiakastilat kunnanvirastossa.

Vuoden 2024 tilinpäätös oli ennakoitua parempi. Talousarviossa vuosikate oli 386 920 € ja tulos -159 550 €. Tilinpäätöksessä vuosikate oli 468 358,09 € ja tulos -53 102 €. Tilikauden alijäämäksi muodostui -21 768,68 €.

Vuoden 2024 lopussa kunnan lainamäärä oli 1 069 407,60 € (554 €/asukas). Talousarviossa varattiin uuden pitkäaikaisen lainan nostovaraksi 900 000 €. Uutta lainaa ei tarvittu.

1.2.4. Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä

Vuoden 2024 lopussa Marttilan kunnan palveluksessa oli 68 henkilöä (edellisenä vuonna 68). Näistä vakinaisia oli 54 ja määräaikaisia 14. Määräaikainen henkilöstö pitää sisällään kaikki määräaikaisella sopimuksella palkatut sijaiset, oppisopimussuhteiset ja työllistetyt. Virkasuhteessa vakinaisesta henkilöstöstä oli 20 eli 37 %. Henkilötyövuosia oli 66.

Henkilöstön jakautuminen toimialoittain:

- yleishallinto 11
- sivistystoimi 45 (sisältää myös hyvinvointialan)
- tekninen toimi 12

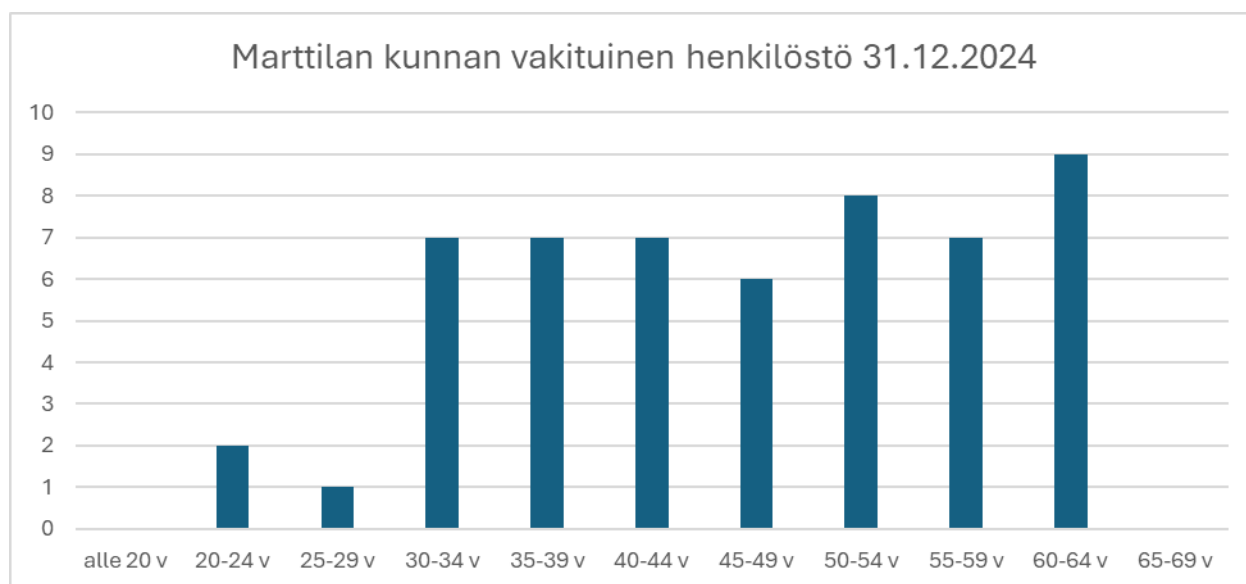
Sopimusaloittain henkilöstö jakaantui seuraavasti:

- KVTES 45 henkilöä
- OVTES 12 henkilöä
- OVTES/VAKA 4 henkilöä
- TS 7 henkilöä

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Vakituisen henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 46,7 vuotta (ed. vuonna 46,9 vuotta). Miesten keski-ikä oli 44,4 vuotta (43,4) ja naisten 47 vuotta (47,3). Suurin ikäryhmä oli 60-64-vuotiaat, yhteensä 9 henkilöä. Koko kunta-alan keski-ikä on KT:n tilaston mukaan noin 45 vuotta. Vakiinai-sesta henkilöstöstä naisten osuus kunnassa oli 88,9 % (48 henkilöä) ja miesten 11,1 % (6 henkilöä).

Marttilan kunnan henkilöstön ikäjakauma

Palvelussuhteen kesto

Vakituisen henkilöstön palvelussuhteen kesto oli keskimäärin 9,2 vuotta. Suurin ryhmä oli alle 10 vuotta kunnassa työskennelleet, osuus 69 %. Eläkkeelle siirtyi yksi henkilö. Keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä oli 61,2 vuotta.

Palkkakustannukset

Vuonna 2024 virka- ja työehtosopimukseen sisältyi 1.6.2024 maksettava 2,27 % suuruinen yleiskorotus, 0,73 % suuruinen paikallinen järjestelyerä sekä kehittämisohjelmaerä, jonka suuruus oli 0,32 %, 0,60 %, 0,881 % tai 1 % sopimusalasta riippuen. Henkilöstön kokonaispalkkakulut vuonna 2024 olivat 2 500 123 €.

Sairaus- ja muut poissaolot

Sairauspoissaolopäiviä oli keskimäärin 6,06 kalenteripäivää/henkilö. Määrä laski edellisvuodesta merkittävästi, jolloin niitä oli 6,41. Sairauspoissaoloryhmistä suurimmat olivat tukielinsairaudet, mielenterveysongelmat ja hengityselinsairaudet.

Työajan jakautuminen	Kalenteripäivät	Määrä €	Osuus palkois- ta, %
vuosilomat	2048	201232	8 %
sairauslomat	982	88272	3,5 %
-kalenteripäivä/työntekijä	6,06	1298	
perhevapaat	1352	24053	1 %
koulutus	61	5708	0,2 %
muu palkallinen	41	4274	0,2 %
palkattomat	1732		

Työterveyshuolto, yhteistoiminta, työsuojelu, tyhy-toiminta

Kunnan työterveyshuolto ostetaan Mehiläinen Oy:ltä. Se sisältää ennaltaehkäisevän ja sairaanhoidon palvelut. Työterveyshuollon kustannukset olivat yhteensä noin 54 736,19 € ja ne ylittivät talousarviomäärärahan 22 736,19 €. Korvausluokka I:n osuus kustannuksista oli 49,6 % ja korvausluokka II:n osuus 50,3 %. Kelan korvaukset olivat yhteensä 14 923,68 € (vuodelta 2023 maksetut). Työterveyshuollon kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä. Sairauspoissaolot on käyty läpi työterveyshuollon kanssa puolivuositain pidettävissä yhteistyöpala-vereissa.

Kunnassa on laadittu henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, jota tarkistetaan vuosittain. Työyksiköittäin tehdään yksityiskohtaisemmat koulutussuunnitelmat.

Kunnassa on yhdistetty työsuojelu- ja yhteistyötoimikunta. Henkilöstöä muistetaan merkkipäivien ja palvelusvuosien johdosta muistamissäännön mukaan. Kunnassa oli vuonna 2024 työntekijäkohtainen 90 € suuruinen tyhy-raha ja työyhteisökohtainen tyhy-raha 70 €/ työntekijä. Lisäksi on ilmainen kuntosalin käyttöoikeus ja alennus kunnan liikuntaryhmiin.

Erillisessä henkilöstöraportissa esitetään tarkemmin henkilöstöä kuvaavia tietoja.

MARTTILAN KUNNAN HENKILÖSTÖ (VAKANSSIT)		
Toimiala ja vakanssinimike		
	31.12.2023	31.12.2024
YLEISHALLINTO		
Kunnanjohtaja	1	1
Hallintojohtaja	1	1
Aluearkkitehti	0,6	0,6
Elinkeinoasiantuntija	1	1
Kirjanpitäjä	1	1
Palkkasihteeri	1	1
Toimistos sihteeri	2	2
Ruokapalvelupäällikkö	1	1
Kokki	2	2
Yhteensä	10,6	10,6
SIVISTYSTOIMI		
Rehtori-sivistysjohtaja	1	1
Luokanopettaja	8	7
Erityisluokanopettaja	1	1
Erityisopettaja (laaja-alainen)	1	1
Tuntiopettaja	1	1
Koulunkäynninohjaaja/iltapäivätoiminnan ohjaaja	3	4
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja/esiopetus	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	4	5
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	10	10
Päiväkotiapulainen	2	0
Yhteensä	33	33
HYVINVOINTIALA		
Kirjastonhoitaja	1	1
Kirjastovirkailija	0,5	1
Vapaa-aikapäällikkö	1	1
Hyvinvointikoordinaattori	1	1
Yhteensä	3,5	4
TEKNINEN TOIMI		
Tekninen johtaja	1	1
Rakennus- ja kiinteistöpäällikkö	1	1
Toimistos sihteeri	1	1
Siivooja	2,6	3
Kiinteistönhoitaja	3	3
Päiväkotiapulainen	0	2
Yhteensä	8,6	11
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	55,7	58,6

1.2.5. Ympäristöasiat

Ympäristönsuojelu hoidetaan Kosken TI kunnan ympäristönsuojeluyksikössä ja ympäristöterveydenhuolto Liedon kaupungin hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella.

Kunnan jätevedet johdetaan Turun keskuspuhdistamolle ja kunnan oman jätevedenpuhdistamon toiminta on loppunut. Vesi- ja viemäriverkosto vaatii saneerauksia myös lähivuosina. Kunnan kiinteistöjen lämmitysratkaisujen selvittämistyö on vireillä. Kiinteistöjen kunnossapidon tavoitteena on pitää kiinteistöt käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisina ja terveellisinä ja turvallisina käyttää. Lähtökohtana on myös aina kiinteistön energiatalouden parantaminen sekä ympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen. Kirjastossa on aurinkosähköjärjestelmä.

Kunnassa on hyväksytty ilmasto- ja ympäristöohjelma, joka on voimassa vuoteen 2030 saakka. Kunnan alueelle on valmisteluvaiheessa kaksi aurinkovoimalaa ja tuulivoimapuisto. Marttilan kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu osana Loimaan seutukunnallista hanketta.

Kunta on Varsinais-Suomen liiton alaisuudessa toimivan Valonian jäsen. Valonia on kuntien yhteinen kestävän kehityksen asiantuntijaorganisaatio.

1.2.6. Arvio tulevasta kehityksestä

Marttilan kunnan taloudellinen pohja on edelleen suhteellisen vahva. Taseessa on ylijäämää noin 3,9 milj. €. Lainamäärä oli vuoden 2024 lopussa 1,07 milj. €, 554 €/asukas, mikä on huomattavasti maan keskiarvoa pienempi (3 491 €/asukas). Vuonna 2024 kunnan tuloveroprosentti oli 8,50 % (maan keskiarvo 7,46 %). Väkiluvun kehitys on ollut viime vuosina laskeva. Kuolleisuus on syntyvyyttä suurempi.

Talouden tilanne tulee heikkenemään monien tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Soteuudistuksesta johtuen kuntien valtionosuuksiin tehdään lisäleikkaus vuodesta 2025 alkaen. Vuoden 2025 alussa voimaan tullut TE-uudistus vaikuttaa myös kuntien talouteen. Valtion rahoitus toimintaan ei kata kaikkia kustannuksia. Lisäksi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysturvasta lisättiin, mikä osaltaan lisää kunnan menoja sitä enemmän, mitä huonompi työllisyystilanne on.

Verotulojen osalta positiivista kehitystä on tuonut tuulivoimaloista saatava kiinteistöverotulo. Uusiutuvan energian mahdollisesti toteutuvat hankkeet kunnan alueelle kasvattavat kunnan kiinteistöverotuloja. Tuleva kiinteistöverouudistus voi kuitenkin vähentää kunnan osuutta tuuli- ja aurinkovoimaloiden kiinteistöverotuloista.

Investointimenot on sopeutettava niin, että lainamäärä pysyy edelleen kohtuullisena. Painopiste investoinneissa on lähivuosina kiinteistöjen ylläpitokorjauksissa ja vesihuollossa. Kunnan tilat tulee saada tehokkaaseen käyttöön ja tyhjinä olevat tilat myytyä. Virastotalon tyhjiin tiloihin valmistui yhdistystilat. Terveysaseman tyhjien tilojen muuttamisesta päiväkotikäyttöön on tehty valtuustoaloite ja asia on kunnassa selvittelyssä. Uusien kiinteistöjen rakentamista ei ole suunnitteilla. Varha päätti vuoden 2024 lopussa, ettei se käytä kuntien sote-kiinteistöjen vuokraamisessa optiota vuodelle 2026. Kunnan omistamat sote-kiinteistöt on yhtiötettävä vuoden 2025 aikana, mikäli tilat aiotaan vuokrata Varhalle. Varhan tavoitteena on alentaa kunnille maksettavia vuokria, mikä toteutuessaan osaltaan heikentää kunnan tuloapuolta.

1.2.7. Arvio riskeistä ja toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan kannalta merkittävimpiä riskejä ovat taloudelliset riskit, toimintaympäristön epävarmuuteen liittyvät riskit sekä henkilöstöriskit.

Kunnan menojen ja tulorahoituksen tasapainoon saaminen on keskeinen haaste tulevina vuosina, etenkin, jos menokehitys jatkuu nykyisen suuntaisella kasvu-uralla eikä tulopuoli kasva. Kunnan valtionosuudet ovat pienentyneet paljon viime vuosina ja niiden kehitys tulevaisuudessa on epävarmaa. Verotulokehitys on myös vaikeasti ennustettavissa. Investointien määrä suhteessa vuosikatteeseen heikkenee, jolloin velkamäärä kasvaa.

Haasteellisimpia ovat muutokset ja häiriöt, joita ei pystytä ennakoimaan riittävästi. Ostopalvelusopimukseen voi liittyä suuria riskejä mm. toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa ja erilaisiin poikkeusoloihin varautumisessa. Korkea inflaatio ja kuntien palkkaratkaisu lisäävät kunnan menoja merkittävästi.

Henkilöstön osalta suurimpia riskejä ovat riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus sekä varahenkilöjärjestelyt. Henkilöstön osalta riskinä pienessä organisaatiossa on tehtävien ja siihen liittyvän tietotaidon keskittyminen yksittäisille viranhaltijoille ja työntekijöille. Työtehtävien pirstaleisuus ja uusien tehtäväkokonaisuuksien jatkuva lisääntyminen aiheuttaa haasteita. Henkilöstöä on eläköitynyt paljon viime vuosina ja se jatkuu myös lähivuosina.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja resurssit turvataan

Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Sisäistä valvontaa suorittavat lautakunnat ja johtavat viranhaltijat sekä eri yksiköiden esihenkilöt. Toimivalta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä ja muissa toimintaa koskeissa ohjeissa. Seurannan ja arvioinnin perusteella tulee reagoida merkittäviin poikkeamiin ja riskeihin. Kunnassa tarvitaan erityisesti tilivelvollisille sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutusta suunnitelmallisemman arvioinnin toteuttamiseen.

Kunnan kannalta merkittävimpiä toiminnallisia riskejä ovat talouden tasapaino ja ulkopuolelta tulevat epävarmuustekijät. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyy vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Talousarvio laaditaan kuntastrategian pohjalta. Kunnanhallitus antaa vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeet. Talouden seurantaa tehdään säännöllisesti kunnanhallituksessa ja johtoryhmässä sekä lautakunnissa. Hallintokunnat raportoivat merkittävistä määrärahojen muutoksista ja tekevät esityksen niiden kattamisesta.

Johtoryhmässä ja esihenkilöpalavereissa arvioidaan säännöllisesti eri hallinnonalojen toimintaa ja tuloksellisuutta. Keskeisimmät ohjeet ja säännöt pidetään ajantasaisina yhdenmukaisen toimintatapojen varmistamiseksi.

Henkilöstön osalta riskinä pienessä organisaatiossa on tehtävien ja siihen liittyvän osaamisen keskittyminen yksittäisille henkilöille. Työtehtävien moninaisuus ja uusien tehtäväkokonaisuuksien jatkuva lisääntyminen aiheuttaa henkilöstölle haasteita. Varhaiskasvatuksessa on pulaa pätevistä sijaisista. Varahenkilöjärjestelyjen avulla on pyritty turvaamaan kriittisten tehtävien jatkuvuus. Työpaikan vaarojen arviointi tehdään kaikissa työyksiköissä säännöllisesti. Uusien henkilöiden perehdyttämiseen on ohjeet.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä seurataan joka toinen vuosi toteutettavalla kyselyllä. Työpaikaselvitykset ja työntekijöiden terveystarkastukset on tehty säännöllisesti. Sairauspoissaoloja seurataan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Sähkökatkoihin on varauduttu kriittisimpien kohteiden osalta siirrettävillä varavoimakoneilla ja vesihuollon valvontalaitteiston varavirta-akuilla. Vesihuollon riskienhallintaa on toteutettu kouluttamalla henkilökuntaa ja parantamalla informaation välittämistä asiakkaille ja etävalvonnan parantamisella. Jätevesiverkoston sähkökatkojen sietoa on parannettu viivytyssäiöllä. Rakennusvalvonnan osalta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa parantaa käyttöön otetut Facta ja Lupapiste ja sähköinen pysyvyysarkistointi.

Palvelujen ulkoistamiseen ja ostopalvelusopimuksiin sisältyy riskejä, mikäli niissä ei ole riittävästi ennakoitu poikkeustilanteita ja toimintojen jatkuvuuden turvaamista. Sopimusosaamista tulee vahvistaa. Kunnan vakuutukset pidetään ajan tasalla ja vakuutusehdot tarkistetaan säännöllisesti. Kunnalla on myös yleinen vastuuvakuutus.

Vuosittain vahvistetaan viranhaltijoiden sekä urakoiden osalta teknisen lautakunnan hankintaratjat. Hankintaosaamista on pyritty lisäämään henkilöstön kouluttamisella. Kuntaan on laadittu pienhankintaohje. Kilpailutetuista urakoista tehdään urakkasopimukset ja pyydetään tilaajavastuulain mukaiset selvitykset. Urakkasopimusten toteutumista seurataan säännöllisillä työmaakokouksilla tai palavereilla sekä urakan valmistumisen jälkeen takuuajaisilla tarkastuksilla. Investointien tavoitteiden, niin laadullisten kuin taloudellisten, saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen mukaan hankittu asiantuntijaosaamista ja -resurssia. Osa hankinnoista tehdään Hanselin ja Turun seudun hankintarenkaan yhteishankintojen kautta.

Tietoturva huomioidaan kaikessa toiminnassa. Vuonna 2023 päivitettiin kunnan tietoturvaohjeet ja järjestettiin kunnan koko henkilöstölle tietoturvakoulutusta. Kunnan IT-asioista vastaava ryhmä käy säännöllisesti läpi kunnan IT-asioita ja niiden kehittämistarpeita sekä tietoturvariskejä.

Hallituksen kannanotto

Kunnanhallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty asianmukaisesti eikä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Sisäinen valvonta antaa kohtuullisen hyvän varmuuden kunnan toiminnan taloudesta ja tuloksellisuudesta, päätöksenteon oikeellisuudesta ja hyvän hallintotavan toteutumisesta, kunnan omaisuuden ja varojen turvaamisesta ja toimintojen jatkuvuuden turvaamisesta.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2024 alkuperäinen talousarvio oli 136 550 € alijäämäinen. Tilikauden alijäämäksi muodostui 21 768,68 €. Alijäämä oli 114 781,32 € ennakoitua pienempi.

Verotuloja kertyi kokonaisuutena hieman budjetoitua enemmän, +37 463,08 €, tot. 100,95 %. Verotulojen toteutuma verolajeittain:

Verolaji	Toteutuma 2024 €	TA 2024 €	Muutos €	Muutos %
Kunnallisvero	3 166 699,84	3 107 000	-59 699,84	101,92
Kiinteistövero	590 131,32	586 000	-4 131,32	100,71
Yhteisövero	236 631,92	263 000	26 368	89,97
Yhteensä	3 993 463,08	3 956 000	-37 463,08	100,95

Kiinteistöverotuloihin sisältyy myös tuulivoimaloista saatavat verotulot noin 168 000 €.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

TULOSLASKELMA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1 471	1 452
Toimintakulut	6 663	6 293
Toimintakate	-5 192	-4 841
Verotulot	3 993	3 651
Valtionosuudet	1 666	1 767
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	30	23
Muut rahoitustuotot	18	10
Korkokulut	45	33
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	470	577
Poistot ja arvonalentumiset	521	509
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	-51	68
Tilinpäätössiirrot	31	23
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-20	91

TULOSLASKELMAN	2024	2023
TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	22,1	23,1
Vuosikate/Poistot, %	90,2	113,4
Vuosikate, euroa/asukas	245	299
Asukasmäärä	1919	1931

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tuloslaskelman välituloksena ilmoitettava vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on vähintään poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä normaalilla investointitasolla.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Tilikaudella 2024 toimintakate oli -5 193 861,19 €. Verotulot olivat 3 993 463,08 € ja valtionosuudet 1 666 463 €. Vuosikate oli 468 358,09 € ja poistot 521 460,09 €. Investointimenot olivat 887 947,25 €.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista ($100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$) tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tunnuslukuvertailuissa kuntien kesken on otettava huomioon eroja aiheuttavina tekijöinä mm. toimintojen yhtiöittäminen ja liikelaitostaminen sekä oppilaitosten pitäminen.

Marttilan kunnan toiminnan kuluista saatiin tilikaudella 2024 katettua 22,1 prosenttia myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista ($100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Laskelmasta, jonka perusteella tunnusluvut on laskettu, puuttuvat sisäiset erät, jotka ovat seuraavat:

SISÄINEN TULOSLASKELMA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toimintatuotot		
Myyntituotot	27	22
Maksutuotot	641	603
Vuokratuotot	27	24
Toimintatuotot yhteensä	695	883
Toimintakulut		
Palvelujen ostot	659	789
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	9	44
Vuokrat	27	50
Toimintakulut yhteensä	695	649
Toimintakate/jäämä	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	9	9
Korkokulut	9	9
Tilikauden tulos	0	0

Sisäiset erät sisältävät kaiken kunnan eri hallintokuntien keskeisen laskutuksen, joista suurimpia eriä ovat hallintopalvelut, keskuskeittiön toimittamat ateriat, laitos- ja kiinteistöhoitopalvelut, toimitilojen laskennalliset vuokrat ja kunnan omien kiinteistöjen ja toimipisteiden vesi- ja jätevesimaksut. Sisäiset erät eivät vaikuta tuloksen muodostumiseen.

Kunnan vesi- ja viemärlaitos on säännösten mukaisesti eriytetty kirjanpidollisesti taseyksikkönä kunnan kirjanpidosta vuoden 2015 alusta. Taseyksikkö toimii suoraan teknisen lautakunnan alaisena.

Laskelmassa muut rahoitustuotot/korkokulut on korvaus peruspääomasta (2 %), joka kirjataan kunnan sisäiseksi tuloksi ja vesihuoltolaitoksen menoksi.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Vuonna 2024 ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa. Lainamäärä oli vuoden lopussa 1 069 407,60 € (554 €/asukas). Lainamäärä on edelleen maan keskiarvoon verrattuna alhainen. Marttilan kunnan lainakanta laski noin 334 000 eurolla vuonna 2024. Rahavarat olivat 31.12.2024 noin 1,1 miljoonaa euroa.

TOIMINNAN RAHAVIRTA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	470	577
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjausevät	0	-62
Investointien rahavirta	-751	-547
Investointimeno	-889	-684
Rahoitusosuudet investointeihin	138	72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	65
Toiminnan ja investointien rahavirta	-281	-32
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	17	17
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-333	-333
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	28	107
Rahavirtojen rahavirta	-288	-209
Rahavarojen muutos	-569	-241
Rahavarat 31.12.	1079	1649
Rahavarat 1.1.	1649	1890

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. €	437	645
Investointien tulorahoitus, %	76,8	94,3
Laskennallinen lainanhoitokate	2,96	2,93
Kassasta maksut/vuosi	7653	7271
Kassan riittävyys, pv	51	83
Asukasmäärä	1919	1931

Rahoituslaskelman tunnusluvut kertovat kunnan rahan lähteet ja rahan käytön.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, joka ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen luku ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavirtoja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus ($100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$) tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate ($(\text{Vuosisate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$) kertoo kunnan lainanhoitokyvystä. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys ($365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$) päivinä kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1 000 €	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	67	67
1. Aineettomat oikeudet	0	0
2. Tietokoneohjelmistot	0	24
3. Muut pitkäaikaiset menot	67	43
4. Ennakkomaksut	0	0
II Aineelliset hyödykkeet	10 057	9 829
1. Maa- ja vesialueet	1 142	1 136
2. Rakennukset	4 604	4 717
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 684	3 478
4. Koneet ja kalusto	43	64
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	584	434
III Sijoitukset	667	685
1. Osakkeet ja osuudet	356	356
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
3. Muut lainasaamiset	289	307
4. Muut saamiset	22	22

VASTAAVAA 1 000 €	2024	2023
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0
3. Muut toimeksiantojen varat	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	0	0
I Vaihto-omaisuus	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0
2. Keskeneneräiset tuotteet	0	0
3. Valmiit tuotteet/tavarat		
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
5. Ennakkomaksut	0	0
II Saamiset	388	377
Pitkäaikaiset saamiset	2	3
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	9	9
3. Muut saamiset	0	0
4. Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	386	374
1. Myyntisaamiset	222	227
2. Lainasaamiset	0	2
3. Muut saamiset	164	146
4. Siirtosaamiset	0	0
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	0	0
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
4. Muut arvopaperit	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 079	1 649
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 258	12 607

VASTATTAVAA 1 000 €	2024	2023
A OMA PÄÄOMA	8116	8137
I Peruspääoma	4239	4239
II Arvonkorotusrahasto	0	0
III Muut omat rahastot	21	21
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3877	3785
V Tilikauden yli-/alijäämä	-21	92
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	806	837
2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0

VASTATTAVAA 1 000 €	2024	2023
C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
1. Eläkevaraukset	0	0
2. Muut pakolliset varaukset	0	0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	262	277
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	262	277
3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
E VIERAS PÄÄOMA	3074	3356
I Pitkäaikainen	1824	2056
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	655	819
3. Lainat julkisyhteisöiltä	370	470
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	0	0
6. Ostovelat	0	0
7. Liittymismaksut Ja muut velat	799	767
8. Siirtovelat	0	0
II Lyhytaikainen	1250	1300
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	264	334
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	7	6
6. Ostovelat	453	404
7. Liittymismaksut ja muut velat	88	92
8. Siirtovelat	438	464
VASTATTAVAA YHT.	12258	12607

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	72,83	71,22
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	43,02	48,76
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	3 856	3 877
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 009	2 008
Lainakanta 31.12. 1.000 €	1 289	1 623
Lainakanta 31.12. €/asukas	672	840
Lainasaamiset 31.12. 1000 €	311	329
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	1 290	1 630
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	672	844
Asukasmäärä	1 919	1 931

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % ($100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$) mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. 50 prosenttia tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % ($100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$) kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä). (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)). Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Marttilan kunnan ylijäämä kasvoi tilikaudella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12. (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12. tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo- ja kokonaismenokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan, investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahanlähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT YHTEENSÄ 1 000 €	2024	2023
Toiminta		
Toimintatuotot	1 471	1 452
Verotulot	3 993	3 651
Valtionosuudet	1 666	1 767
Korkotuotot	30	23
Muut rahoitustuotot	18	10
Satunnaiset tulot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	-62

Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	138	72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	65
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	17	17
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0
Oman pääoman lisäykset	0	0
Kokonaistulot yhteensä	7 333	6 995

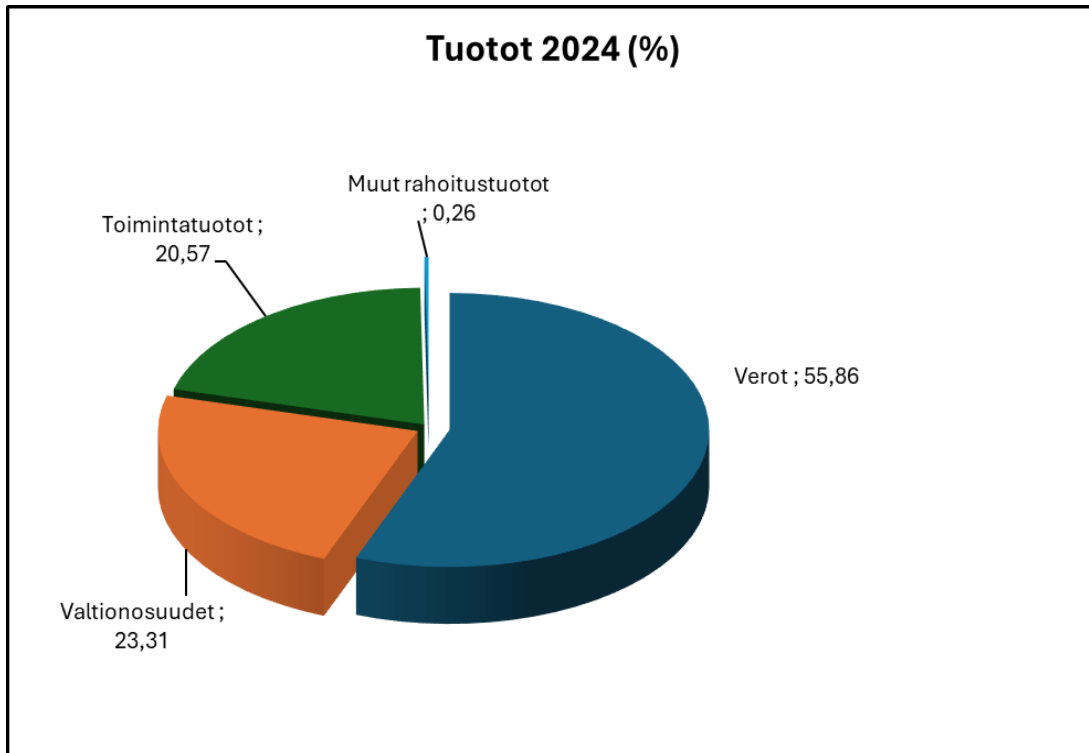
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ 1 000 €	2024	2023
Toiminta		
Toimintakulut	6 663	6 293
- Valmistus omaan käyttöön	0	0
Korkokulut	45	33
Muut rahoituskulut	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
- Pakollisten varausten lisäys (+), vähennys (-)		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot		
Investoinnit		
Investointimenot	888	684
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	333	333
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0
Oman pääoman vähennykset	0	0
Kokonaismenot yhteensä	7 929	7 343

Täsmäytys:

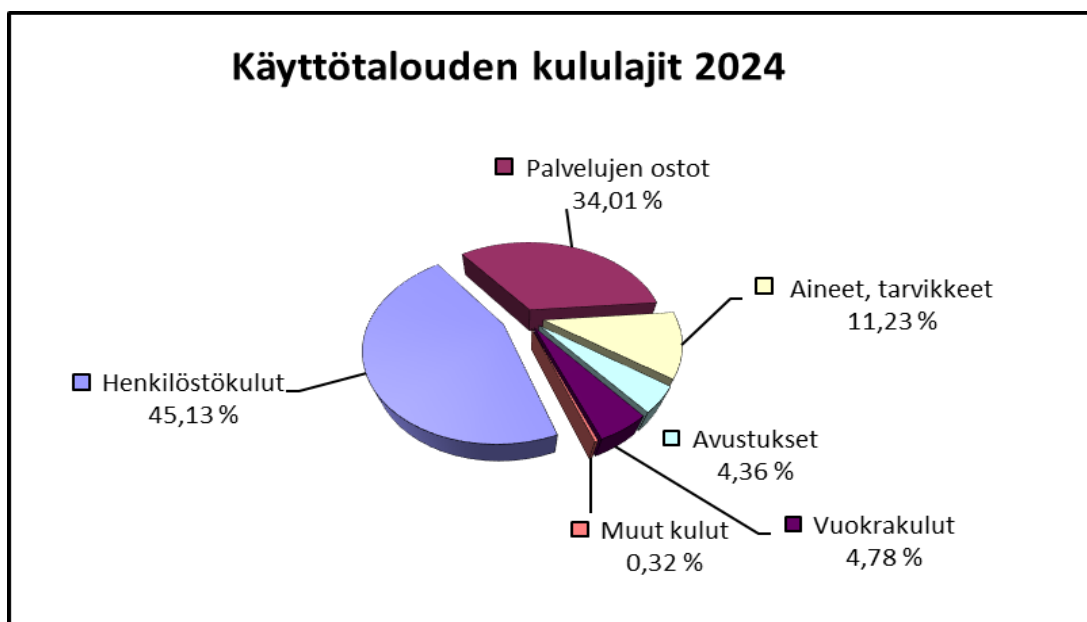
Kokonaistulot – Kokonaismenot =

-348

Muut maksuvalmiuden muutokset – Rahavirtojen muutos = **-348**

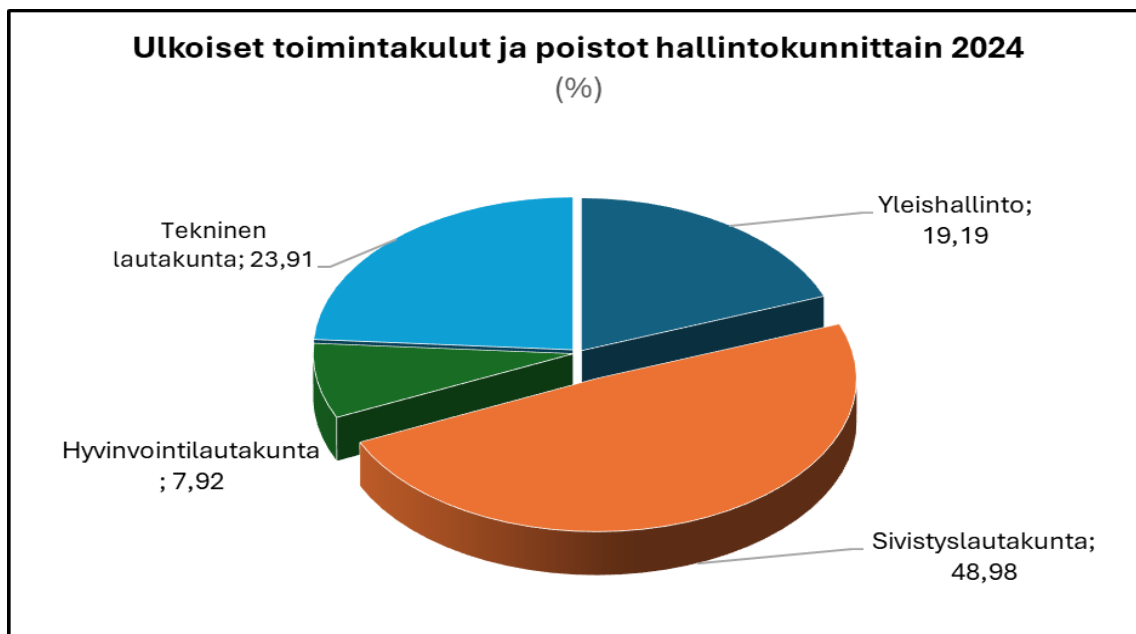

Verotulot ovat käyttötalouden tuotoista suurimmat.

Suurimmat käyttötalouden kululajit ovat henkilöstömenot. Toinen suuri kustannuslaji ovat palvelujen ostot. Vuodesta 2022 alkaen kunnan ostolaskudata pois lukien salassa pidettävät tiedot ja henkilötiedot julkaistiin kunnan verkkosivuilla ja avoindata.fi -sivustolla. Sen myötä ne ovat kenen tahansa ulottuvilla ja lisäävät osaltaan kunnan toiminnan avoimuutta.

Kun ulkoisten kustannusten lisäksi otetaan huomioon tehtyjen investointien poistot, muodostuvat hallintokuntien kustannusosuudet kunnan menoista seuraaviksi:

1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kahden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä.

Kuntalakiin on otettu säännökset kuntakonsernista. Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen tasein ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Marttilan kunta muodostaa kuntalain ja kirjanpitosäännösten mukaisen kuntakonsernin. Luettelo yhteisöistä päivitetään talousarvon ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä vuosittain. Konserniohjeessa ohjeistetaan muun muassa kunnan omistajapolitiikkaa, kunnan toimielinten toimivallanjakoa, konserniraportointia, keskitettyjä konsernitoimintoja, kuntakonsernin tarkastusta ja valvontaa, tytäryhteisöjen neuvotteluelvoitteita ja kunnan edustajien ohjeistamista sekä konsernia koskevista asioista tiedottamista.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään konserniyhteisöjen tilinpäätökset ja niiden kuntayhtymien tilinpäätökset, joissa kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi osakkuusyhteisö omistusosuutta vastaavalla määrällä osakkuusyhteisön voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Marttilan kunnan kuntakonsernin rakenne 2024		
Emoyhteisö	Marttilan kunta	Omistusosuus, %
Tytäryhteisöt	As. Oy Riihelänhovi	100
	As. Oy Riihelän Ranta	100
	As. Oy Taalarinrivi	100
Kuntayhtymät	Varsinais-Suomen liitto ry	0,4022
	Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	0,7519
Osakkuusyhteisöt	Parravahan Vesi Oy	31,0

1.7.1. Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Marttilan kunnan konserniohjeen 15.12.2016. Ohjetta sovelletaan kulloinkin konserniin kuuluviin yhteisöihin, jollei niitä koskevassa lainsäädännössä tai yhtiöjärjestyksestä muuta johdu. Konserniohjeen tarkoituksena on parantaa kunnan omistuksessa olevien yhtiöiden kannattavuutta ja kilpailukykyä, niiden välistä tiedonkulkua ja omistajaohjausta, karsia toimintojen päällekkäisyyttä ja lisätä toimintojen tehokkuutta sekä riskienhallintaa ja näin edistää konsernin kokonaisuutta. Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kunta-konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti.

Kuntakonserniin kuuluvan yhteisön on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä konsernijo-hdon kannanotto asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kunnan toimintaan ja taloudelliseen vastuuseen.

Kunnanvaltuusto hyväksyy konserniohjeen, määrittää konsernin tavoitteet ja hyväksyy konserniti-linpäätöksen sekä nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin tai yhtymäkokouksiin. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja muodostavat konsernijohtoon.

Kunnanhallitus seuraa ja ohjaa kuntakonsernia antamalla tarvittaessa toimintaohjeita ja konser-niohjetta yksityiskohtaisempia ohjeita. Hallitus myös nimeää kunnan edustajat tytär- ja osakkuus-yhteisöjen yhtiökokouksiin. Kunnanhallitus antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toimin-nasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Hallitus antaa ohjeet kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioi-hin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle. Lisäksi hallitus seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ja ohjeiden noudattamista sekä tekee tarvittaessa kehittämis- ja toimenpide-ehdotuksia.

Tytäryhteisöjen johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti. Kuntayhtymät pyy-tävät talousarvioistaan ja merkittävistä toiminnallisista ja taloudellisista muutoksista omistajiensa lausunnot ennen päätöksentekoa, vaikka niiden päätöksentekuelimet koostuvat kuntien luotta-mushenkilöistä. Kuntayhtymät järjestävät säännöllisesti neuvottelutilaisuuksia kuntien ylimmälle johdolle, jolloin käydään keskustelua kuntayhtymien toiminnasta ja taloudesta.

1.7.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Taloyhtiöiden kaikkia kuluja ei pystytty kattamaan vuokratuloilla. Taloyhtiöissä on investointi- ja korjaustarvetta, jonka purkamista on jo aloitettu. Tytäryhtiöt eivät ole omassa kirjanpidossaan tehneet käyttöomaisuudestaan kunnan poistosuunnitelman mukaisia poistoja, mutta konsernita-seeseen poistot on kuitenkin laskettu vähentäen tytäryhtiöiden ja konsernin tulosta.

1.7.3. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konserniin on tulossa muutos vuonna 2025, kun sote- ja pelakiinteistöt eli hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt on yhtiötettävä vuoden 2025 aikana.

1.7.4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA 1 000 €	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot	1 640	1 635
Toimintakulut	-6 796	-6 374
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/ tappiosta	0	0
Toimintakate	-5 156	-4 739
Verotulot	3 993	3 651
Valtionosuudet	1 666	1 767
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	31	24
Muut rahoitustuotot	19	10
Korkokulut	49	37
Muut rahoituskulut	0	1
Vuosikate	504	675
Suunnitelman mukaiset poistot	-576	-563
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-72	112
Tilinpäätössiirrot	33	13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39	125

KONSERNILASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-24,13	-25,65
Vuosikate/Poistot, %	-87,50	-119,89
Vuosikate, €/asukas	263	350
Asukasmäärä	1919	1931

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista ($100 \times \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$).
Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulojen erotus, joka jää katettavaksi verotuloista.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista ($100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$). Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Poistoilla tarkoitetaan investointien omahankintamenoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonlaiset investoinnit.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 1 000 €	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	504	676
Satunnaiset erät	0	1
Tulorahoituksen korjauserät	0	-62
Investointien rahavirta	504	615
Investointimenot	-904	-693
Rahoitusosuudet investointimenoihin	138	72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	65
Toiminnan ja investointien rahavirta	-262	59
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	17	17
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-353	-382
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16	156
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	0
Saamisten muutos	-26	365
Korottomien velkojen muutos	72	-400
Rahoituksen rahavirta	-307	-244
Rahavarojen muutos	-569	-185
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1265	1834
Rahavarat 1.1.	-1834	-2019
	-569	-185

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, €	-669	-53
Investointien tulorahoitus, %	65,8	108,9
Laskennallinen lainanhoitokate	2,5	3,4
Kassasta maksut/vuosi	7 964	7 415
Kassan riittävyys (pv)	58	90

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus ($100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$), tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella, loppuosa on rahoitettu joko pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate ($(\text{Vuosi-kate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$), kertoo konsernin tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys ($365 * \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$), konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1000 €	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	10881	10649
Aineettomat hyödykkeet	67	67
Aineettomat oikeudet	0	24
Muut pitkävaikutteiset menot	67	43
Ennakkomaksut	0	0
Aineelliset hyödykkeet	10247	10015
Maa- ja vesialueet	1235	1223
Rakennukset	4671	4784
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3704	3495
Koneet ja kalusto	52	74
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	585	439
Sijoitukset	567	567
Osakkuusyhteisöosuudet	123	123
Osakkeet ja osuudet	202	202
Muut lainasaamiset	220	220
Muut saamiset	22	22
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	59	79
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1678	2220
Vaihto-omaisuus	4	3
Saamiset	408	383
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	408	383
Rahoitusarvopaperit	49	44
Rahat ja pankkisaamiset	1217	1790
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12618	12948

VASTATTAVAA 1000 €	2024	2023
OMA PÄÄOMA	9052	9081
Peruspääoma	4239	4239
Muut omat rahastot	21	21
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4832	4696
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-40	125
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	323	358
VIERAS PÄÄOMA	3243	3509
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	805	1069
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1019	989
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	264	334
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1145	1108
Saadut ennakot	10	9
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12618	12948

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	71,80	70,18
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	44,29	49,62
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	4792	4821
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2497	2497
Konsernin lainat, €/asukas	557	727
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	1069	1403
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	1085	1426
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. €/asukas	565	738
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	242	242
Kunnan asukasmäärä	1919	1931

Omavaraisuusaste ($100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$), mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus ($100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$), kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Konsernin lainakanta (Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat), tarkoittaa korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut) saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainasaamiset, tarkoittaa pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin lainat, euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä valtuustolle esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilinpäätöksen mukaan tilikauden alijäämä on - 21 768,68 €. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden alijäämä siirretään taseeseen oman pääoman muutoksena alijäämäksi. Kirjausten jälkeen taseessa olevan ylijäämän määrä on 3 855 282,47 €.

Marttilan kunnassa ei tarvita talouden tasapainottamistoimenpiteitä.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuhenkilöt:

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Heikki Kerko
Keskusvaalilautakunnan sihteerit Heini Luoma ja Marjaana Torkkeli

Tulosalue: Valtiolliset vaalit

Kustannuspaikat: Eduskuntavaalit, Presidentinvaalit, Europarlamenttivaalit

Tulosalue: Kunnalliset vaalit

Kustannuspaikat: Kuntavaalit, Aluevaalit

Toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten ja kunnallisten vaalien sekä europarlamenttivaalien valmistelusta ja täytäntöön panemisesta annettujen ohjeiden mukaan.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö:

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä (kuitenkin vähintään viisi).

Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtäviin kuuluvat valmistelevat tehtävät, ehdokashakemusten vastaanottaminen ja tarkastaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen, ennakkoköän laskeminen ja kaikkien äänien tarkastuslaskenta sekä vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkistaminen. Aluevaaleissa aluevaalilautakunta vastaa ehdokashakemusten käsittelystä, ehdokaslistojen yhdistelmän laatimisesta sekä vaalien tuloksen vahvistamisesta. Kaikki muut aluevaaleihin liittyvät tehtävät hoitaa kunnan keskusvaalilautakunta. Valtiollisissa vaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtäviin kuuluvat vaalien valmistelutoimet ja ennakkoköänestysasiakirjojen tarkastus.

Keskusvaalilautakunnan sihteerinä on toiminut hallintojohtaja, vaalitoimitsijoina kunnanviraston henkilöstöä ja kirjastovirkailija. Lisäksi on palkattu ulkopuolisia henkilöitä vaalitoimitsijoiksi. Ennakkoköänestyspaikkana on ollut kirjasto ja vaalipäivän äänestyspaikkana Marttilan koulu.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Vuonna 2024 toimitetaan presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit.	Vaalit suoritetaan virheettömästi ja sujuvasti.	Presidentinvaalien 1. kierros oli tammi-kuussa ja 2. kierros helmikuussa. Europarlamenttivaalit olivat kesäkuussa. Vaalit sujuivat virheettömästi.
Vaalipäivän äänestyspaikan muuttaminen	Kirjasto myös vaalipäivän äänestyspaikkana	Vaalipäivän äänestyspaikkana oli kirjasto, mikä helpotti vaalijärjestelyjä.

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
vaalien lukumäärä	1	2	2
äänestysalueet	1	1	1
äänioikeutetut presidentinvaalit	1591	1620	1563
äänioikeutetut EU-vaalit			1524
Äänestäneet yhteensä /äänestys %			
- eduskuntavaalit 2023	1163 / 73,1 %		
- presidentinvaalit 2024			1067 / 68,5 %
- europarlamenttivaalit 2024			630 / 40,3 %

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	11 339,20	7 800,00	-3 539,20	145.37
TOIMINTATUOTOT yht.	11 339,20	7 800,00	-3 539,20	145.37
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-16 233,48	-11 550,00	4 683,48	140.55
PALVELUJEN OSTOT	-1 415,49	-2 310,00	-894,51	61.28
AINEET, TARVIKKEET JA TAV	-781,58	-320,00	461,58	244.24
MUUT TOIMINTAKULUT	-74,00	0,00	74,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-18 504,55	-14 180,00	4 324,55	130.50
TOIMINTAKATE	-7 165,35	-6 380,00	785,35	112.31
VUOSIKATE	-7 165,35	-6 380,00	785,35	112.31
TILIKAUDEN TULOS	-7 165,35	-6 380,00	785,35	112.31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	-7 165,35	-6 380,00	785,35	112.31
yht.	-7 165,35	-6 380,00	785,35	112.31
TULOSLASKELMA yht.	-7 165,35	-6 380,00	785,35	112.31

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilöt:

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Mikko Tegel
Tilintarkastaja: BDO Audiator Oy,
tilintarkastajana HT, JHT Kirsi Ehrlund
Tarkastuslautakunnan sihteeri Marjaana Torkkeli

Tulosalue: Tarkastustoimi

Kustannuspaikat: 2111 Tilintarkastus

Toiminta-ajatus

Kunnan omaehtoisesta ulkoisesta valvonnasta vastaavat valtuuston valitsemat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämisestä sekä arvioinnista, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet

Valtuuston valitsema tilintarkastaja tarkastaa vastaavasti kunnan kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Tarkastuslautakunnan kokoontumiset neljä kertaa vuodessa. Tilintarkastuspalvelut hankitaan edelleen BDO Oy:ltä. Kunnan vastuullinen tilintarkastaja vaihtui syksyllä 2023. Tilintarkastuspäivät lisääntyivät kymmeneen päivään vuodessa.

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Toimiva yhteistyö uuden tilintarkastajan kanssa	Sujuvat yhteistyökäytännöt ja mahdolliset muutostarpeet	Yhteistyö on sujunut hyvin
Kunnan taloussuunnitelman seuranta	Seurataan lautakuntien työskentelyä ja osavuosisraportteja	Toteutunut
Arviointikertomuksen laatiminen	Tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöskokouksessa.	Toteutunut
Sidonnaisuusilmoitusten käsittely kuntalain mukaisesti	Sidonnaisuusilmoitukset käsitellään tarkastuslautakunnassa. Ne annetaan tiedoksi valtuustolle ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Sidonnaisuusrekisterin ylläpito	Toteutunut

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Tarkastuslautakunnan kokoontumiset	4	4	4
Käsiteltyjä asioita (pykälät)	25	20	23
Tilintarkastajan tarkastukset	81,5 h	10 pv	1 pv + 97,5 h

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-2 225,65	-2 300,00	-74,35	96.77
PALVELUJEN OSTOT	-10 152,01	-9 650,00	502,01	105.20
AINEET, TARVIKKEET JA TAV	-130,95	-100,00	30,95	130.95
TOIMINTAKULUT yht.	-12 508,61	-12 050,00	458,61	103.81
TOIMINTAKATE	-12 508,61	-12 050,00	458,61	103.81
VOOSIKATE	-12 508,61	-12 050,00	458,61	103.81
TILIKAUDEN TULOS	-12 508,61	-12 050,00	458,61	103.81
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	-12 508,61	-12 050,00	458,61	103.81
yht.	-12 508,61	-12 050,00	458,61	103.81
TULOSLASKELMA yht.	-12 508,61	-12 050,00	458,61	103.81

KUNNANHALLITUS

Yleishallinto

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Yhteisöllisen toimintakulttuurin edistäminen kunnassa	<p>Asukkaiden ja yhdistysten osallistaminen kunnan toiminnan suunnitteluun.</p> <p>Osallistavan budjetoinnin jatkaminen.</p> <p>Kunnan tilat ovat joustavasti yhdistysten ja kuntalaisten käytössä</p> <p><u>Mittarit:</u> Kuntalaiskyselyt, asiakasraadit ja muut osallistamistavat</p>	<p>Tammikuussa pidettiin yhdistysilta. Vuonna 2024 tehtiin mm. liikuntakysely, yhdistyskysely ja eri asiakasryhmille tyytyväisyyskyselyjä.</p> <p>Osallistavasta budjetoinnista järjestettiin kuntalaisäänestys, jonka perusteella päätettiin hankkia ulkokuntosalilaitteita.</p> <p>Kunnan eri tiloja on annettu yhdistysten käyttöön. Virastotaloon valmistui yhdistystila.</p> <p>Osallistava budjetointi, kaavoitus-työpaja koululaisille ja kuntalaisille, lapsiystävällisen kunnan kysely alle 18-vuotiaille, kysely lauantain koulupäivästä lukuvuodelle 25-26, kuntalaisglögit, kysely liikuntapalveluista</p>
Myönteinen kuntakuva	<p>Kunnassa on avoin keskustelu- ja päätöksentekokulttuuri. Kunta on luotettava yhteistyökumppani.</p> <p>Kunta tiedottaa asioista aktiivisesti ja oikea-aikaisesti.</p>	<p>Kunnan toiminnasta ja päätöksistä tiedotetaan aktiivisesti eri viestintäkanavissa. Asioiden valmistelussa kuullaan kuntalaisia ja muita osallisia.</p> <p>Ajankohtaisista asioista on tiedotettu aktiivisesti eri tiedotuskanavissa.</p>
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	<p>Ajanmukaiset puitteet ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ja selkeä vastuunjako</p> <p>Kuntalaiskyselyn ja hyvinvointikertomuksen tulosten hyödyntäminen</p>	<p>Kunnassa on erittäin monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Yhteistyö Varhan kanssa hakee vielä muotoaan, samoin vastuunjako. Tuloksia hyödynnettiin hyvinvointisuunnitelman laadinnassa ja palveluiden suunnittelussa.</p>
Ympäristötietoisuuden ja ekologisuuden vahvistaminen kunnan toiminnassa	<p>Tiedottamista ja tilaisuuksia sekä hankkeisiin osallistumista Kunnan energiaratkaisut</p> <p>Ympäristönäkökulman huomiointi kunnan toiminnassa Tiivis yhteistyö Paimionjokiyhdistyksen ja Valonian kanssa saaristomeren tilan parantamiseksi.</p>	<p>Kunnan energiaratkaisuja öljylämmityksen tilalle on selvitetty. Ratkaisut tullaan tekemään kiinteistökohtaisesti.</p> <p>Ympäristöasiat huomioidaan mm. hankinnoissa ja investoinneissa. Kunta tekee tiivistä yhteistyötä Valonian ja Paimionjokiyhdistyksen kanssa. Kunta oli mukana yhdistyksen koskikunostushankkeessa.</p>

	Vihreän siirtymän energiahankkeiden edistäminen kunnan alueella	Kunnassa on vireillä aurinkoenergia- ja tuulivoimahankkeita. Kunta omalta osaltaan edesauttaa hankkeiden edistymistä. Vuoden aikana pidettiin kahden aurinkovoimalan yleisötilaisuudet, joissa kunnan edustajat olivat mukana.
Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ja kunnan edunvalvonta muuttuneessa tilanteessa.	Luodaan toimivat yhteistyökäytännöt. Aktiivinen vuoropuhelu hyvinvointialueen kanssa tulevien vuosien suunnittelussa. Sote-kiinteistöjen mahdollinen yhtiöittäminen	Yhteistyö Varhan kanssa ei ole ollut sujuvaa. Kunta on eri yhteyksissä tuonut esiin kunnan ja kuntalaisten näkökulmaa palveluiden järjestämiseen. Varha päätti, ettei se käytä sote-kiinteistöjen osalta optiota vuodelle 2026. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen pitää tehdä vuoden 2025 loppuun mennessä.

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
kunnan asukasluku	1931	2000	1919
suunnittelu- ja arviointiseminaarit kuntalaistilaisuudet	2	2-3	valtuustoseminaari pidettiin 16.4. ja 16.9.
valtuuston ja kunnanhallituksen kokoukset / käsitellyt asiat	valtuusto 8/84 hallitus 18/256		valtuusto 6/70 hallitus 18/221

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
VALTUUSTO/KUNNANHALLITUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYyntituotot	68 303,97	74 900,00	6 596,03	91.19
TUET JA AVUSTUKSET	65 567,26	45 800,00	-19 767,26	143.16
MUUT TOIMINTATUOTOT	13 476,50	26 850,00	13 373,50	50.19
TOIMINTATUOTOT yht.	147 347,73	147 550,00	202,27	99.86
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-649 548,29	-708 080,00	-58 531,71	91.73
PALVELUJEN OSTOT	-426 998,54	-434 960,00	-7 961,46	98.17
AINEET, TARVIKKEET JA TAV	-122 352,84	-110 300,00	12 052,84	110.93
AVUSTUKSET	-92 916,06	-111 400,00	-18 483,94	83.41
MUUT TOIMINTAKULUT	-13 998,91	-22 170,00	-8 171,09	63.14
TOIMINTAKULUT yht.	-1 305 814,64	-1 386 910,00	-81 095,36	94.15
TOIMINTAKATE	-1 158 466,91	-1 239 360,00	-80 893,09	93.47
VEROTULOT	3 993 463,08	3 956 000,00	-37 463,08	100.95
VALTIONOSUUDET				
KUNNAN PERUSPALVELUJEN VA	1 745 974,00	1 735 000,00	-10 974,00	100.63
MUUT VALTIONOSUUDET	-79 511,00	-37 000,00	42 511,00	214.89
VALTIONOSUUDET yht.	1 666 463,00	1 698 000,00	31 537,00	98.14
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	29 623,02	3 200,00	-26 423,02	925.72
MUUT RAHOITUSTUOTOT	16 199,22	18 080,00	1 880,78	89.60
KORKOKULUT	-45 400,34	-27 360,00	18 040,34	165.94
MUUT RAHOITUSKULUT	-107,14	0,00	107,14	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yh	314,76	-6 080,00	-6 394,76	-5.18
VOOSIKATE	4 501 773,93	4 408 560,00	-93 213,93	102.11
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POI	-40 558,74	-47 520,00	-6 961,26	85.35
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-40 558,74	-47 520,00	-6 961,26	85.35
TILIKAUDEN TULOS	4 461 215,19	4 361 040,00	-100 175,19	102.30
POISTOERON LISÄYS (+) TAI V	31 333,32	23 000,00	-8 333,32	136.23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	4 492 548,51	4 384 040,00	-108 508,51	102.48
yht.	4 492 548,51	4 384 040,00	-108 508,51	102.48
TULOSLASKELMA yht.	4 492 548,51	4 384 040,00	-108 508,51	102.48

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Yleishallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUTUOTOT	1 128,81	1 600,00	471,19	70.55
TUET JA AVUSTUKSET	17 541,17	7 800,00	-9 741,17	224.89
MUUT TOIMINTATUOTOT	482,02	10 000,00	9 517,98	4.82
TOIMINTATUOTOT yht.	19 152,00	19 400,00	248,00	98.72
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-135 545,01	-139 530,00	-3 984,99	97.14
PALVELUJEN OSTOT	-43 054,30	-46 240,00	-3 185,70	93.11
AINEET, TARVIKKEET JA T	-22 005,41	-20 700,00	1 305,41	106.31
MUUT TOIMINTAKULUT	-58,80	-4 200,00	-4 141,20	1.40
TOIMINTAKULUT yht.	-200 663,52	-210 670,00	-10 006,48	95.25
TOIMINTAKATE	-181 511,52	-191 270,00	-9 758,48	94.90
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	656,12	0,00	-656,12	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-36,36	0,00	36,36	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	619,76	0,00	-619,76	0.00
VUOSIKATE	-180 891,76	-191 270,00	-10 378,24	94.57
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-1 153,80	-1 150,00	3,80	100.33
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-1 153,80	-1 150,00	3,80	100.33
TILIKAUDEN TULOS	-182 045,56	-192 420,00	-10 374,44	94.61
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-182 045,56	-192 420,00	-10 374,44	94.61
yht.	-182 045,56	-192 420,00	-10 374,44	94.61
TULOSLASKELMA yht.	-182 045,56	-192 420,00	-10 374,44	94.61

Hallinto- ja talouspalvelut

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Talouden tasapaino	Tilikauden tulos on positiivinen. Talouden seuranta ja tarvittavat sopeutustoimet	Vuoden 2024 tilinpäätös oli -21 768 € alijäämäinen (talousarviossa -136 550 €).
Kunnassa on riittävästi tarjolla erikokoisia ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja.	Terveysaseman tilojen muuttaminen vuokra-asunnoiksi ja niiden käyttöön ottaminen. Kunta on mukana jouduttamassa ulkopuolisen rakennuttajan asuinrakennushankkeita.	Alustavassa suunnittelussa hankkeen kustannukset osoittautuivat niin suuriksi, että hanketta ei toistaiseksi viedä eteenpäin. Ei ole toistaiseksi toteutunut.
Kunnan liikehuoneistojen ja asuntojen hyvä käyttöaste	Vuokra-asuntojen ja liikehuoneistojen käyttöaste %	Asuntojen käyttöaste 31.12. oli 88 %. Useammassa asunnossa on ollut korjauksia.

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
talouden mittarit - vuosikate % poistoista - lainamäärä, € ja €/asukas - taseen ylijäämä € - nettoinvestoinnit €	113,51 % 1,4 milj. €, 727 €/as. 3,9 milj. € 608 749 €	70,8 % 2,3 milj. €, 1188 €/as. 3,7 milj. € 0,86 milj. €	90,2 % 1,07 milj. €, 554 €/as. 3,8 milj. € 0,75 milj. €
osavuosisiraportit	2	2-4	2
kunnan vuokra-asuntojen käyttöaste vuoden aikana keskimäärin kunnan vuokrattavana olevat vuokra-asunnot	96,3 %	väh. 90 %	88 %, alhaisin käyttö on ollut vanhustentalojen asunnoissa Vuokrattavia asuntoja oli 76. Osa asunnoista ei ole ollut käytössä huonokuntoisuuden ja korjausten vuoksi.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Hallinto- ja talouspalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	155,60	600,00	444,40	25.93
TUET JA AVUSTUKSET	55,47	0,00	-55,47	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00	300,00	300,00	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	211,07	900,00	688,93	23.45
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-217 744,52	-217 830,00	-85,48	99.96
PALVELUJEN OSTOT	-124 268,84	-125 850,00	-1 581,16	98.74
AINEET, TARVIKKEET JA T	-15 962,06	-10 600,00	5 362,06	150.59
MUUT TOIMINTAKULUT	-7 230,69	-7 920,00	-689,31	91.30
TOIMINTAKULUT yht.	-365 206,11	-362 200,00	3 006,11	100.83
TOIMINTAKATE	-364 995,04	-361 300,00	3 695,04	101.02
VEROTULOT	3 993 463,08	3 956 000,00	-37 463,08	100.95
VALTIONOSUUDET				
KUNNAN PERUSPALVELUJEN	1 745 974,00	1 735 000,00	-10 974,00	100.63
MUUT VALTIONOSUUDET	-79 511,00	-37 000,00	42 511,00	214.89
VALTIONOSUUDET yht.	1 666 463,00	1 698 000,00	31 537,00	98.14
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	29 623,02	3 200,00	-26 423,02	925.72
MUUT RAHOITUSTUOTOT	15 543,10	18 080,00	2 536,90	85.97
KORKOKULUT	-45 400,34	-27 360,00	18 040,34	165.94
MUUT RAHOITUSKULUT	-70,78	0,00	70,78	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-305,00	-6 080,00	-5 775,00	5.02
VUOSIKATE	5 294 626,04	5 286 620,00	-8 006,04	100.15
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-12 651,43	-19 330,00	-6 678,57	65.45
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-12 651,43	-19 330,00	-6 678,57	65.45
TILIKAUDEN TULOS	5 281 974,61	5 267 290,00	-14 684,61	100.28
POISTOERON LISÄYS (+) TAI	31 333,32	23 000,00	-8 333,32	136.23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	5 313 307,93	5 290 290,00	-23 017,93	100.44
yht.	5 313 307,93	5 290 290,00	-23 017,93	100.44
TULOSLASKELMA yht.	5 313 307,93	5 290 290,00	-23 017,93	100.44

Henkilöstöpalvelut

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Henkilöstön hyvän työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen	<p><u>Toimenpiteet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa ja varhainen tuki - Riittävät henkilöresurssit, toimivat ja turvalliset työtilat ja -välineet - Monipuoliset tyhy-palvelut <p>- Vahvistetaan esihenkilöiden johtamisosaamista ja hyvinvointia</p> <p><u>Mittarit:</u> Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien määrä ja diagnoosijakauma</p> <p>Työhyvinvointikyselyn tulokset verrattuna ed. kyselyn tuloksiin Työterveyshuollon käytäntöjen arviointi</p> <p>Työpaikkaselvityksissä ja riskien arvioinnissa ilmenneet kehittämistarpeet</p> <p>Esihenkilöiden yhteistyöverkostot ja koulutus</p> <p>Kehityskeskustelujen toteutuminen</p>	<p>Työterveyshuollon kanssa on pidetty yhteistyöpalavereja ja työntekijä-/ työyhteisökohtaisia tapaamisia. Tyhy-toiminta on jatkunut entisellään. Esihenkilöille on järjestetty vertaistukea ja yhteisiä kehittämisspäiviä sekä koulutusta.</p> <p>Poissaolojen määrä oli hieman pienentynyt edellisvuodesta. Diagnooseista suurimmat olivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveysongelmat ja hengityselinsairaudet.</p> <p>Työhyvinvointikysely tehtiin joulukuussa 2024- tammikuussa 2025. Keskimäärin tulokset olivat parantuneet vuodesta 2022. Työhyvinvointikyselyssä työterveyshuoltoon tyytyväisyys oli keskimäärin 4,4, asteikolla 1-5.</p> <p>Kaikissa työyksiköissä tehtiin riskien arviointi. Työpaikkaselvitykset on käsitelty yhteistyötoimikunnassa.</p> <p>On pidetty esihenkilöiden yhteisiä kehittämisspäiviä.</p> <p>Henkilöstökyselyn perusteella kehityskeskustelut eivät kaikilta osin toteudu riittävän hyvin.</p>
Tiedottamisen sujuvoittaminen	<p>Sisäisen intran käyttöönotto</p> <p>Työyksiköiden sisäiset ja väliset tiedotuskäytännöt toimiviksi</p>	<p>Intra otettiin käyttöön loppuvuonna. On pyritty parantamaan tiedotuskäytäntöjä mm. intran avulla.</p>

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Sairauspoissaolot, kalenteripäivää/henkilö	10,49		6,06 /hlö
Työpaikkaselvitykset	3		4 (siivous, kiinteistönhoito, koulu ja kirjasto)
Työsuojelutarkastukset	4		AVI on tehnyt 4 työsuojelutarkastusta (kiinteistönhoito, siivous, koulu ja varhaiskasvatus) Työpaikkaselvitykset ja työsuojelutarkastusraportit on käsitelty yhteistyötoimikunnassa.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Henkilöstöpalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
TUET JA AVUSTUKSET	14 923,68	12 000,00	-2 923,68	124.36
TOIMINTATUOTOT yht.	14 923,68	12 000,00	-2 923,68	124.36
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-50 072,42	-49 700,00	372,42	100.75
PALVELUJEN OSTOT	-72 999,87	-55 000,00	17 999,87	132.73
AINEET, TARVIKKEET JA T	-2 333,42	-1 350,00	983,42	172.85
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 897,64	-8 200,00	-1 302,36	84.12
TOIMINTAKULUT yht.	-132 303,35	-114 250,00	18 053,35	115.80
TOIMINTAKATE	-117 379,67	-102 250,00	15 129,67	114.80
VOOSIKATE	-117 379,67	-102 250,00	15 129,67	114.80
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-7 502,44	-12 970,00	-5 467,56	57.84
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-7 502,44	-12 970,00	-5 467,56	57.84
TILIKAUDEN TULOS	-124 882,11	-115 220,00	9 662,11	108.39
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-124 882,11	-115 220,00	9 662,11	108.39
yht.	-124 882,11	-115 220,00	9 662,11	108.39
TULOSLASKELMA yht.	-124 882,11	-115 220,00	9 662,11	108.39

Muut tehtävät

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Keskuskeittiö tarjoaa ravitsemis-suositusten mukaista maittavaa ja terveellistä ruokaa turvallisista ja mahdollisimman tuoreista elintarvikkeista	Seurataan asiakastytyväisyyttä kyselyillä.	Keväällä tehtiin asiakaskysely alakoulun ja esikoulun oppilaille sekä työntekijöille. Ruokaan oltiin pääsääntöisesti hyvin tyytyväisiä.
Ruoan alkuperämaa kerrotaan asiakkaille. Luomuruoan tarjoaminen	Elintarvikkeiden kotimaisuusastetta seurataan vuosittain. Kotimaisuusaste on vähintään 90 %. Lisätään luomuruoan osuutta.	Kotimaisuusaste oli 87 % (Kespron ostot) Luomuruoan osuus oli 5 % (Kespro)
Ruokahävikin pienentäminen Biojätekeräyksen toteuttaminen onnistuneesti	Ruokahävikin mittaaminen otannalla. Keskuskeittiön biojätteestä kerätään 100 % biojätteen keräyksen toteutuessa alueella.	Ruokahävikkiä mitattiin kahden viikon ajan keväällä ja syksyllä. Keskuskeittiön hävikki oli noin 2,2 kg/päivä. Lounais-Suomen jätehuolto aloitti vuoden lopussa biojätekeräyksen.
Suunnitellaan kunnan metsien hoito luonnon monimuotoisuus ja luontoarvot huomioiden	Metsän hoidon ja hakkuiden toteuttamistapa	Metsähakkuita ei ole ollut.

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Keittiön ateriasuoritteet vuoden aikana	55 895	57 000	54 791
Ateriasuoritteen hinta	4,57 €		4,40 €
Elintarvikkeiden kotimaisuusaste Luomuelintarvikkeiden osuus	86,7 % 4,5 %	väh. 90 %	86,5 % 4,6 %
Tukea hakeneet maatilat	112	115	100

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Muut tehtävät				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNIT TUOTOT	20 314,98	18 700,00	-1 614,98	108.64
TUET JA AVUSTUKSET	855,44	0,00	-855,44	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00	4 300,00	4 300,00	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	21 170,42	23 000,00	1 829,58	92.05
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-116 601,67	-132 790,00	-16 188,33	87.81
PALVELUJEN OSTOT	-91 362,41	-109 260,00	-17 897,59	83.62
AINEET, TARVIKKEET JA T	-75 820,27	-73 950,00	1 870,27	102.53
MUUT TOIMINTAKULUT	-315,19	-650,00	-334,81	48.49
TOIMINTAKULUT yht.	-284 099,54	-316 650,00	-32 550,46	89.72
TOIMINTAKATE	-262 929,12	-293 650,00	-30 720,88	89.54
VUOSIKATE	-262 929,12	-293 650,00	-30 720,88	89.54
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-7 855,68	-11 050,00	-3 194,32	71.09
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-7 855,68	-11 050,00	-3 194,32	71.09
TILIKAUDEN TULOS	-270 784,80	-304 700,00	-33 915,20	88.87
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-270 784,80	-304 700,00	-33 915,20	88.87
yht.	-270 784,80	-304 700,00	-33 915,20	88.87
TULOSLASKELMA yht.	-270 784,80	-304 700,00	-33 915,20	88.87

Elinvoimapalvelut

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Joustavat, kattavat elinkeinopalvelut ja mutkaton yhteistyö yrittäjien kanssa. Tavoitteena on olla jatkossakin Suomen yritysmyönteisin kunta.	Huolehditaan toimivasta infrasta ja rakentamisen tuesta. Edullisia teollisuustontteja tarjolla Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus yrittäjien kanssa <u>Mittarit:</u> Yrityskontaktien määrä, tonttivaranto, yrittäjiltä saatava palaute	On toteutunut hyvin. Kunnassa on hyvä tonttitarjonta. Yhteistyössä yrittäjien kanssa on järjestetty Koti Marttilaan - tapahtuma ja yrittäjäristeily. Aamukahvit on järjestetty kerran kuukaudessa.
Ihmissiä kiinnostavia tapahtumia järjestetään kunnan alueella vuoden mittaan	Kuntayhteisön vahvistaminen ja järjestettävien tapahtumien kävijämäärän kasvattaminen	6.4. järjestetty Koti Marttilaan - tapahtuma oli jälleen onnistunut. Näytteilleasettajia yli 70 kpl, kävijöitä yli 1000. Perinnerakentamispäivä oli 8.9. luennoilla kävi reilu 200 kuuntelijaa. Martin messuilla kävi arviolta 600 kävijää.
Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden vakiinnuttaminen toimivaksi kokonaisuudeksi	Valmistellaan TE-uudistusta tiiviissä yhteistyössä Salon työllisyysalueen kuntien kanssa. Kunnan omat valmistelut mm. tilojen ja henkilöstön osalta.	TE-uudistusta valmisteltiin tiiviisti kuntien yhteistyönä. Kunnassa tapahtuvaan asiakastyöhön tarjotaan tilat kunnanvirastosta. Työllisyysalueen toimintaa ohjaava ohjausryhmä on perustettu.
Kunnan vetovoiman lisääminen	Ollaan mukana messuilla ja muissa tapahtumissa. Markkinointi ja positiivinen uutisointi kunnasta	Kunta osallistui Rakenna ja sisusta -messuille Turussa, järjestettiin Koti Marttilaan tapahtuma 6.4. ja oltiin mukana yrittäjäristeilyllä. Eri tiedotuskanavissa on tuotu esiin kunnan hyviä ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja eri tapahtumia. Elinkeinoelämää houkuteltiin maanlaajuisella markkinoinnilla.

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
paikkakunnalla toimivat yritykset (sisältää alkutuotannon)	289	300	301
Yrityspalveluiden henkilökohtaiset yrityskontaktit vuoden aikana	87	80	79
Päivittäiset linja-autovuorot Turkuun: Vakiovuorot Pikavuorot	4 4	5 6	ma-pe 4, su 1 2-4
Päivittäiset linja-autovuorot Turusta: Vakiovuorot Pikavuorot	4 3	5 6	ma-pe 4, su 1 2-4
Päivittäiset linja-autovuorot Saloon Päivittäiset linja-autovuorot Salosta	2 3	2 2	2-3 2-3
Joukkoliikenteen tukeen käytetty kunnan rahoitus yhteensä ja €/asukas	30 610 € 15,85 €/asukas	20,74 €/asukas	38 455 € 20,03 €/asukas
Työttömyysaste kunnassa 31.12.	7,5 %		9,4 %

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Elinvoimapaalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNIT TUOTOT	28 047,92	24 000,00	-4 047,92	116.87
TUET JA AVUSTUKSET	32 191,50	26 000,00	-6 191,50	123.81
TOIMINTATUOTOT yht.	60 239,42	50 000,00	-10 239,42	120.48
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-95 127,81	-123 830,00	-28 702,19	76.82
PALVELUJEN OSTOT	-84 316,99	-85 600,00	-1 283,01	98.50
AINEET, TARVIKKEET JA T	-4 771,33	-3 250,00	1 521,33	146.81
AVUSTUKSET	-92 916,06	-111 400,00	-18 483,94	83.41
MUUT TOIMINTAKULUT	-6,03	-1 100,00	-1 093,97	0.55
TOIMINTAKULUT yht.	-277 138,22	-325 180,00	-48 041,78	85.23
TOIMINTAKATE	-216 898,80	-275 180,00	-58 281,20	78.82
VUOSIKATE	-216 898,80	-275 180,00	-58 281,20	78.82
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-3 813,04	-2 470,00	1 343,04	154.37
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-3 813,04	-2 470,00	1 343,04	154.37
TILIKAUDEN TULOS	-220 711,84	-277 650,00	-56 938,16	79.49
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-220 711,84	-277 650,00	-56 938,16	79.49
yht.	-220 711,84	-277 650,00	-56 938,16	79.49
TULOSLASKELMA yht.	-220 711,84	-277 650,00	-56 938,16	79.49

Kaavoitus ja maaomaisuuden hallinta

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Pohjakartan päivittäminen ajan tasalle	Pohjakartan päivitystyön valmistuminen N2000 korkeusjärjestelmään.	Pohjakartan päivitys valmistui tammikuussa.
Vuonna 2023 vireille laitettujen kaavojen vahvistaminen pohjakartan päivityksen valmistuttua.	Kaavamuutosten hyväksyminen	Kaavojen valmistelua jatkettiin pohjakartan päivityksen valmistuttua. Kolmen kaavapäivityksen OASit hyväksyttiin ja 1/3 kaavaluonnos hyväksyttiin kunnanhallituksessa ja asetettiin nähtäväksi.
Kirjaston piha-alueen toiminnallisuuden monipuolistaminen erilaisissa tapahtumissa.	Kirjaston piha-alueen tarkempi suunnittelu ja mahdollisesti muutostöiden aloittaminen.	Hanke ei ole vielä edennyt.

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
vahvistetut kaavat/kaavamuutokset	0	3	0

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Kaavoitus ja maaomaisuuden ha				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	18 656,66	30 000,00	11 343,34	62.19
MUUT TOIMINTATUOTOT	12 994,48	12 250,00	-744,48	106.08
TOIMINTATUOTOT yht.	31 651,14	42 250,00	10 598,86	74.91
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-34 456,86	-44 400,00	-9 943,14	77.61
PALVELUJEN OSTOT	-10 996,13	-13 010,00	-2 013,87	84.52
AINEET, TARVIKKEET JA T	-1 460,35	-450,00	1 010,35	324.52
MUUT TOIMINTAKULUT	509,44	-100,00	-609,44	-509.44
TOIMINTAKULUT yht.	-46 403,90	-57 960,00	-11 556,10	80.06
TOIMINTAKATE	-14 752,76	-15 710,00	-957,24	93.91
VUOSIKATE	-14 752,76	-15 710,00	-957,24	93.91
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-7 582,35	-550,00	7 032,35	1378.61
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-7 582,35	-550,00	7 032,35	1378.61
TILIKAUDEN TULOS	-22 335,11	-16 260,00	6 075,11	137.36
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-22 335,11	-16 260,00	6 075,11	137.36
yht.	-22 335,11	-16 260,00	6 075,11	137.36
TULOSLASKELMA yht.	-22 335,11	-16 260,00	6 075,11	137.36

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2024 01-12	2024		
Kaikki yht.	4 492 548,51	4 384 040,00	-108 508,51	102.48

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tulosalue: Hallinto

Tilivelvollinen viranhaltija sivistystoimessa:
Rehtori-sivistysjohtaja Satu Virtanen

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan tehtävänä on varmistaa koulutuksen perusturva ja taata Marttilan kunnan varhaiskasvatuksen asiakkaiden, perusopetuksen oppilaiden, toisen asteen opiskelijoiden ja muiden opetuspalvelujen käyttäjien yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen ja korkeatasoiseen päivähoitoon, oppimiseen ja opiskeluun.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Toimintaa jatketaan nykyisessä toimintaympäristössä.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Marttilan varhaiskasvatuksessa ja Marttilan koulussa pyritään kasvattamaan onnellisia, tasapainoisia ja aktiivisia lapsia ja nuoria, joilla on hyvät arjen ja opiskelun taidot. Pyritään luomaan sujuva jatkumo varhaiskasvatuksesta alakouluun, alakoulusta yläkouluun ja edelleen toisen asteen opintoihin. Kosken TL ja Marttilan kuntien varhaiskasvatuksen ja koulutoimen tiivistä yhteistyötä jatketaan edelleen.

Vuonna 2024 Kosken TI ja Marttilan sivistysjohto kokoontuivat viisi kertaa. Nivelvaiheen siirtopala-veriin kuudennelta luokalta seitsemännelle panostettiin erityisesti.

Opiskeluhoolto on murrosvaiheessa opiskeluhoollon ammattihenkilöstön siirryttyä hyvinvointialueen palvelukseen. Opiskeluhooltolakiin on tullut lisäyksiä ja huoli lasten ja nuorten koulupoissaoloista on valtakunnallisestikin suuri. Pyritään takaamaan toimiva ja saumaton opiskeluhoolto esi-koulusta toiselle asteelle saakka.

Opiskeluhoolto Marttilassa on toiminut hyvin. Henkilöstö on vakiintunut ja sama henkilöstö työskentelee Koskella TI yläkoulussa.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	106 911,88	80 230,00	-26 681,88	133.26
MAKSUTUOTOT	39 656,81	42 200,00	2 543,19	93.97
TUET JA AVUSTUKSET	904,81	2 800,00	1 895,19	32.31
MUUT TOIMINTATUOTOT	25 519,56	16 880,00	-8 639,56	151.18
TOIMINTATUOTOT yht.	172 993,06	142 110,00	-30 883,06	121.73
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-1 786 134,95	-1 761 560,00	24 574,95	101.40
PALVELUJEN OSTOT	-1 353 861,25	-1 195 640,00	158 221,25	113.23
AINEET, TARVIKKEET JA TAV	-186 140,62	-175 250,00	10 890,62	106.21
AVUSTUKSET	-82 176,81	-96 000,00	-13 823,19	85.60
MUUT TOIMINTAKULUT	-47 809,03	-48 640,00	-830,97	98.29
TOIMINTAKULUT yht.	-3 456 122,66	-3 277 090,00	179 032,66	105.46
TOIMINTAKATE	-3 283 129,60	-3 134 980,00	148 149,60	104.73
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	212,12	0,00	-212,12	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	0,01	0,00	-0,01	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yh	212,13	0,00	-212,13	0.00
VIISIKATE	-3 282 917,47	-3 134 980,00	147 937,47	104.72
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POI	-63 286,42	-63 270,00	16,42	100.03
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-63 286,42	-63 270,00	16,42	100.03
TILIKAUDEN TULOS	-3 346 203,89	-3 198 250,00	147 953,89	104.63
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	-3 346 203,89	-3 198 250,00	147 953,89	104.63
yht.	-3 346 203,89	-3 198 250,00	147 953,89	104.63
TULOSLASKELMA yht.	-3 346 203,89	-3 198 250,00	147 953,89	104.63

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Hallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-6 057,95	-4 340,00	1 717,95	139.58
PALVELUJEN OSTOT	-366,28	-300,00	66,28	122.09
AINEET, TARVIKKEET JA T	-89,94	-100,00	-10,06	89.94
TOIMINTAKULUT yht.	-6 514,17	-4 740,00	1 774,17	137.43
TOIMINTAKATE	-6 514,17	-4 740,00	1 774,17	137.43
VUOSIKATE	-6 514,17	-4 740,00	1 774,17	137.43
TILIKAUDEN TULOS	-6 514,17	-4 740,00	1 774,17	137.43
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-6 514,17	-4 740,00	1 774,17	137.43
yht.	-6 514,17	-4 740,00	1 774,17	137.43
TULOSLASKELMA yht.	-6 514,17	-4 740,00	1 774,17	137.43

Tulosalue: Perusopetus, Marttilan koulu

Tulosalueen esihenkilö: rehtori Satu Virtanen

Toiminta-ajatus

Laadukkaan ja tuloksellisen perusopetuksen antaminen koko ikäluokalle 1–6 -luokilla, mahdollisuuksien mukaan integroiden erityisopetus omassa lähikoulussa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Opetusta annetaan kahdeksassa yleisopetuksen ryhmässä. Keväällä 2024 suuria ikäluokkia 1. lk ja 5.lk (syksy 2024 toinen ja kuudes luokka) opetetaan kahdessa rinnakkaisluokassa. Lisäksi opetusta annetaan pienryhmässä 1-6E.

Marttilan koulussa työskentelee:

1 rehtori

8 luokanopettajaa

1 erityisopettaja

1 erityisluokanopettaja

4 koulunkäynnin ohjaajaa, joista yksi siirtyy iltapäivällä iltapäivätoimintaan

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kaikki koulun lapset ja aikuiset voivat hyvin.	<p>Panostetaan oppilashuollon toiminnan jatkumiseen hyvinvointialueelle siirryttäessä.</p> <p>Panostetaan hyviin käytöstapoihin ja toisten huomioon ottamiseen sekä sääntöjen noudattamiseen. Korostetaan toisen ihmisen huomioimista ja toisen hyvää kohtelemista.</p> <p>Henkilökunnan työhyvinvointiin panostetaan koulutuksella sekä virkistystoiminnalla.</p>	<p>Kuraattori, terveydenhoitaja- ja psykologipalvelut ovat toimineet hyvin. Yhteistyö Varhan sosiaalitoimen kanssa haastavampaa.</p> <p>Henkilökunnan kanssa on käyty läpi kunnan henkilöstöstrategiaa ja kunnan sekä koulun arvoja. Henkilökunnalle järjestetty positiivisen psykologian, positiivisen pedagogiikan sekä uhka- ja vaaratilanteiden koulutusta.</p> <p>Tyhy-päivä toukokuussa. Koko henkilökunta osallistui.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta -mallin myötä kunnassa ja koulussa on pohdittu paljon ja pyritty lisäämään oppilaiden osallisuutta kaikessa koulun toiminnassa.</p>
Lukutaidon parantuminen ja lukuharrastuksen lisääminen	<p>Panostetaan oppilaiden hyvään mekaaniseen lukutaitoon sekä luetun ymmärtämiseen. Luetaan paljon erilaista kirjallisuutta ja järjestetään teemaan liittyviä päiviä ja tapahtumia.</p> <p>Tehdään yhteistyötä kirjaston kanssa. Järjestetään kirjavinkkauksia.</p>	<p>Luettu on paljon. Yhteistyö kirjaston kanssa on ollut monipuolista. Luokat ovat suorittaneet lukudiplomeja ja osallistuneet lukuhaasteisiin ja -kilpailuihin.</p>

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Oppilasmäärä/lukuvuosi	155	146	148	136	136
Yleisopetuksen luokkatunnit	203	208	208	203	203
Erityisopetuksen luokkatunnit	46	48	49	50	50
Kuljetusoppilaita	89	80	76	65	73
Kuljetuskustannukset/oppilas	2163 €	2362 €	2635 €	2500 €	3850 €

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Perusopetus Marttilan koulu				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNIT TUOTOT	94 750,96	79 230,00	-15 520,96	119.59
TUET JA AVUSTUKSET	438,51	0,00	-438,51	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	8 377,39	0,00	-8 377,39	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	103 566,86	79 230,00	-24 336,86	130.72
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-845 692,58	-857 400,00	-11 707,42	98.63
PALVELUJEN OSTOT	-1 258 283,55	-1 100 770,00	157 513,55	114.31
AINEET, TARVIKKEET JA T	-93 518,75	-90 500,00	3 018,75	103.34
MUUT TOIMINTAKULUT	-11 817,26	-6 500,00	5 317,26	181.80
TOIMINTAKULUT yht.	-2 209 312,14	-2 055 170,00	154 142,14	107.50
TOIMINTAKATE	-2 105 745,28	-1 975 940,00	129 805,28	106.57
VUOSIKATE	-2 105 745,28	-1 975 940,00	129 805,28	106.57
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-31 697,14	-31 680,00	17,14	100.05
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-31 697,14	-31 680,00	17,14	100.05
TILIKAUDEN TULOS	-2 137 442,42	-2 007 620,00	129 822,42	106.47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-2 137 442,42	-2 007 620,00	129 822,42	106.47
yht.	-2 137 442,42	-2 007 620,00	129 822,42	106.47
TULOSLASKELMA yht.	-2 137 442,42	-2 007 620,00	129 822,42	106.47

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Perusopetus ostopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
PALVELUJEN OSTOT	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31
TOIMINTAKULUT yht.	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31
TOIMINTAKATE				
	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31
VUOSIKATE				
	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31
TILIKAUDEN TULOS				
	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)				
	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31
yht.	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31
TULOSLASKELMA yht.	-18 061,15	-20 000,00	-1 938,85	90.31

Tulosalue: Muut opetuspalvelut / Auranmaan opisto

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan tehtävänä on varmistaa koulutuksen perusturva ja taata Marttilan kunnan muiden opetuspalvelujen käyttäjien yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen ja korkeatasoiseen opiskeluun.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kansalaisopisto tarjoaa opiston toimialueen (Aura, Marttila, Oripää ja Pöytyä) asukkaille mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen, persoonallisuuden monipuoliseen kehittämiseen, elämänhallinnan parantamiseen sekä kansalaisvalmiuksien kartuttamiseen. Koulutus on pääasiassa yleissivistävää ja ei-tutkintotavoitteista. Opetuspalvelujen tarjoamisessa ja opetuksen toteutuksessa huomioidaan erilaiset käyttäjäryhmät. Mahdollisuuksien mukaan opetusta järjestetään eri alueilla asuville nimenomaan lähipalveluna.

Marttilan koulun tilat ovat Auranlaakson kansalaisopiston käytössä.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Toiminnan tavoitteena on laadukkaan - ja väestön osaamistarpeita vastaavan - vapaan sivistystyön opetuksen tuottaminen.

Kansalaisopistossa on järjestetty ja kehitetty edelleen monipuolista, opiskelijoita kiinnostavaa ja heidän osaamistarpeistaan lähtevää vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen opetusta. Opetuspalvelujen tarjoamisessa ja opetuksen toteutuksessa on mahdollisuuksien mukaan huomioitu myös erilaiset käyttäjäryhmät. Osa opetuksesta on toteutettu etäyhteydenpitovälineitä käyttäen.

Opetushallitus myönsi kansalaisopistolle laatu- ja kehittämisavustusta yhteensä 23.460 euroa käytettäväksi oppilaitoksen kehittämiseen. Avustus käytettiin ajalla 1.1.2023 - 30.6.2024.

Toimintaympäristön muutokset:

Auranlaakson kansalaisopiston nimi muuttui Opetus- ja kulttuuriministeriön 24.6.2024 tekemällä päätöksellä 1.8.2024 alkaen Auranmaan opistoksi. Nimenmuutos ei vaikuttanut varsinaisesti oppilaitoksen toimintaan, vaikkakin se aiheutti oppilaitokselle monenlaisia päivitystoimia mm. markkinointiviestinnän osalta.

Toiminnalliset tavoitteet

Opetustunteja oli yhteensä 7 297. Opiston kursseilla oli kaikkiaan 1877 netto-opiskelijaa (eli eri ihmisiä). heistä 85 % oli naisia. Vuoden 2024 netto-opiskeijoista kotipaikakseen ilmoitti Auran 412, Marttilan 218, Oripään 81, Pöytyän 893 ja jonkin muun kunnan (tai jätti sen kokonaan ilmoittamatta) 273.

Vuonna 2024 kansalaisopistossa toteutettiin 335 kurssia tai luentoa, kun niitä oli suunniteltu 476. Marttilassa opetustunteja oli 1 094, toteutuneita kursseja 47 ja kurssilaisia yhteensä 489, josta miehiä 83.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Muut opetuspalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-1 982,27	-2 220,00	-237,73	89.29
PALVELUJEN OSTOT	-27 244,12	-30 000,00	-2 755,88	90.81
AINEET, TARVIKKEET JA T	-1,57	0,00	1,57	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-29 227,96	-32 220,00	-2 992,04	90.71
TOIMINTAKATE	-29 227,96	-32 220,00	-2 992,04	90.71
VUOSIKATE	-29 227,96	-32 220,00	-2 992,04	90.71
TILIKAUDEN TULOS	-29 227,96	-32 220,00	-2 992,04	90.71
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-29 227,96	-32 220,00	-2 992,04	90.71
yht.	-29 227,96	-32 220,00	-2 992,04	90.71
TULOSLASKELMA yht.	-29 227,96	-32 220,00	-2 992,04	90.71

Tulosalue: Varhaiskasvatus

Tulosalueen esihenkilö: vs. varhaiskasvatusjohtaja Maria Piirainen 1.1.-2.10.2024, 3.10.2024 alkaen Emmi Demasör

Toiminta-ajatus

Lasten varhaiskasvatuksessa järjestetään lakisääteiset varhaiskasvatuspalvelut alle kouluikäisille. Palvelut tuotetaan perhepäivähoitona, päiväkotihoidon ja lastenhoidon tukena. Varhaiserityiskasvatuspalveluista vastaa Marttilan kunnan oma varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO). Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille kouluvalmiuksien kehittämiseksi. Yksityinen päivähoito täydentää kunnallisia palveluja ja sen valvonta kuuluu kunnalle.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea perheiden kasvatustehtävää sekä edistää lasten tasapainoista kehitystä ja oppimista.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa tuetaan koulun ja kodin kasvatustyötä. Edistetään lapsen hyvinvointia ja ennaltaehkäistään syrjäytymistä.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kaikille varhaiskasvatuspaikkaa hakeneille pystytään myöntämään paikka lain edellyttämällä tavalla. Ostopalveluun ei toistaiseksi ole tarvetta.

Kisarinteen päiväkodin alaisuudessa on 5 ryhmää. 2 (Nappulat ja Viikarit) toimii Kisatiellä, 2 ryhmää (Leipurit ja Myllärit) Myllypellontiellä ja 1 ryhmä (Esikko) Metsäniityntiellä esikoulun yhteydessä. Toimintapäivät ovat klo 6.00–17.00 välisellä ajalla. Vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaan.

Aamuhuoltoa järjestetään Esikossa ja iltapäivätoimintaa toimitalo Huvilassa ja toimintaan mukaan pääsevät kaikki sinne hakeneet (ryhmän maksimikoko 30).

Varhaiskasvatuksessa työskentelee:
Varhaiskasvatusjohtaja
Varhaiskasvatuksen opettajia 5
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajia 14
Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajia 3

Arvio keskeisimmistä riskitekijöistä

- Uuden varhaiskasvatuslain ja kolmiportaisen tuen mallin tuomat haasteet. Tehostetun ja erityisen tuen lapset huomioitava (ryhmäkoko tai henkilöstöresurssi).
- Koulutetun henkilökunnan löytäminen on vaikeaa.
- Varhaiskasvatusjohtajan vaihtuminen monta kertaa lyhyen ajan sisällä haastaa henkilökuntaa ja toimintatapoja.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Turvallisen päiväkotitoiminnan takaaminen kaikille lapsille.	Keskustelua henkilökunnan kanssa lasten toiminnan havainnoinnista sekä mahdolliseen kiusaamiseen puuttuminen matalalla kynnyksellä. Panostetaan keskusteluun ja yhteistyöhön vanhempien kanssa.	Asioista ja toimintatavoista keskusteltu paljon henkilökunnan kanssa.
Yhteisöllisyys	Huomataan lapset ja heidän yksilölliset tarpeensa. Parannetaan yhteishenkeä lasten ja aikuisten kesken.	Lasten yksilöllinen huomioiminen on lisääntynyt varhaiskasvatuksen erityisopettajan myötä. Yksilöllinen huomioiminen osana ryhmän toimintaa vielä työn alla.
Varhaiskasvatuksessa yhteistyön sujuvoittaminen vanhempien kanssa.	Lisätään kommunikointia lasten huoltajien kanssa. Erityisesti hakutilanteissa kerrotaan huoltajille päivän sujumisesta. Luodaan toimintatavat, joilla iltavuorossa olevat työntekijät tietävät aamun tapahtumista.	On luotu ryhmään menetelmä, johon kirjataan päivän kuulumiset. On käytössä Myllypellontielä ja Kisarinteellä.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Hoitopäivät varhaiskasvatuksessa	7738	10360	8142	9000	4581 (08-12/2024)
Lapsia varhaiskasvatuksessa	85	93	70	70	79
Oppilaita esiopetuksessa	23	28	13	19	20
Oppilaita aamu- ja iltapäivätoiminnassa	17	20	25	20	15

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Varhaiskasvatus				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	12 160,92	1 000,00	-11 160,92	1216.09
MAKSUTUOTOT	39 656,81	42 200,00	2 543,19	93.97
TUET JA AVUSTUKSET	466,30	2 800,00	2 333,70	16.65
MUUT TOIMINTATUOTOT	17 142,17	16 880,00	-262,17	101.55
TOIMINTATUOTOT yht.	69 426,20	62 880,00	-6 546,20	110.41
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-932 402,15	-897 600,00	34 802,15	103.88
PALVELUJEN OSTOT	-49 906,15	-44 570,00	5 336,15	111.97
AINEET, TARVIKKEET JA T	-92 530,36	-84 650,00	7 880,36	109.31
AVUSTUKSET	-82 176,81	-96 000,00	-13 823,19	85.60
MUUT TOIMINTAKULUT	-35 991,77	-42 140,00	-6 148,23	85.41
TOIMINTAKULUT yht.	-1 193 007,24	-1 164 960,00	28 047,24	102.41
TOIMINTAKATE	-1 123 581,04	-1 102 080,00	21 501,04	101.95
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	212,12	0,00	-212,12	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	0,01	0,00	-0,01	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	212,13	0,00	-212,13	0.00
VUOSIKATE	-1 123 368,91	-1 102 080,00	21 288,91	101.93
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-31 589,28	-31 590,00	-0,72	100.00
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-31 589,28	-31 590,00	-0,72	100.00
TILIKAUDEN TULOS	-1 154 958,19	-1 133 670,00	21 288,19	101.88
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-1 154 958,19	-1 133 670,00	21 288,19	101.88
yht.	-1 154 958,19	-1 133 670,00	21 288,19	101.88
TULOSLASKELMA yht.	-1 154 958,19	-1 133 670,00	21 288,19	101.88

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2024 01-12	2024		
Kaikki yht.	-3 346 203,89	-3 198 250,00	147 953,89	104.63

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Tulosalueen esihenkilöt:
Hallintojohtaja Heini Luoma
Kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen

Toiminta-ajatus

Hyvinvointilautakunta sitoutuu toiminnassaan kunnan toimintaa ohjaaviin arvoihin, jotka ovat: avoimuus, rohkeus, positiivisuus ja yhteisöllisyys.

Hyvinvointilautakunnan tehtäviin kuuluvat hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen, kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut sekä nuorisopalvelut. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja siihen sisältyvä eriarvoisuuden vähentäminen ja osallisuuden vahvistaminen.

Hyvinvointilautakunta johtaa ja kehittää alaistaan palvelualueetta ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Kaikessa toiminnassa painotetaan käyttäjäläheisyyttä, kokeiluhenkisyyttä sekä monipuolisia kumppanuuksia eri tahojen kanssa.

Arvio lautakunnan olennaisista riskitekijöistä

Hyvinvointilautakunnan alaisissa yksiköissä on osittain yksintyöskentelyä ja toisinaan haastavia asiakastilanteita. Yksiköissä on toteutettu tiettyjä järjestelyjä, joilla työturvallisuutta saadaan parannettua. Asiaan pitää kiinnittää erityistä huomiota ja pyrkiä järjestämään työajat ja tehtävät niin, että riskit minimoidaan.

Kaikilla hyvinvointitoimialan hallinnoimilla tiloilla on pelastussuunnitelma, joita päivitetään tarpeen mukaan.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
HYVINVOINTILAUTAKUNTA				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	33 443,76	22 000,00	-11 443,76	152.02
MAKSUTUOTOT	603,14	250,00	-353,14	241.26
TUET JA AVUSTUKSET	16 170,71	19 650,00	3 479,29	82.29
MUUT TOIMINTATUOTOT	10 325,45	6 000,00	-4 325,45	172.09
TOIMINTATUOTOT yht.	60 543,06	47 900,00	-12 643,06	126.39
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-229 754,20	-241 100,00	-11 345,80	95.29
PALVELUJEN OSTOT	-111 139,77	-117 450,00	-6 310,23	94.63
AINEET, TARVIKKEET JA TAV	-109 570,52	-129 290,00	-19 719,48	84.75
AVUSTUKSET	-14 300,00	-17 000,00	-2 700,00	84.12
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 037,33	-1 500,00	-462,67	69.16
TOIMINTAKULUT yht.	-465 801,82	-506 340,00	-40 538,18	91.99
TOIMINTAKATE	-405 258,76	-458 440,00	-53 181,24	88.40
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	274,12	0,00	-274,12	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-5,49	0,00	5,49	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yh	268,63	0,00	-268,63	0.00
VUOSIKATE	-404 990,13	-458 440,00	-53 449,87	88.34
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POI	-104 229,89	-120 570,00	-16 340,11	86.45
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-104 229,89	-120 570,00	-16 340,11	86.45
TILIKAUDEN TULOS	-509 220,02	-579 010,00	-69 789,98	87.95
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	-509 220,02	-579 010,00	-69 789,98	87.95
yht.	-509 220,02	-579 010,00	-69 789,98	87.95
TUOSLASKELMA yht.	-509 220,02	-579 010,00	-69 789,98	87.95

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Hallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-3 007,81	-3 860,00	-852,19	77.92
PALVELUJEN OSTOT	-1 043,60	-1 600,00	-556,40	65.23
AINEET, TARVIKKEET JA T	-36,05	-300,00	-263,95	12.02
TOIMINTAKULUT yht.	-4 087,46	-5 760,00	-1 672,54	70.96
TOIMINTAKATE	-4 087,46	-5 760,00	-1 672,54	70.96
VUOSIKATE	-4 087,46	-5 760,00	-1 672,54	70.96
TILIKAUDEN TULOS	-4 087,46	-5 760,00	-1 672,54	70.96
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-4 087,46	-5 760,00	-1 672,54	70.96
yht.	-4 087,46	-5 760,00	-1 672,54	70.96
TULOSLASKELMA yht.	-4 087,46	-5 760,00	-1 672,54	70.96

Tulosalue: Kirjastopalvelut

Tulosalueen esihenkilö: kirjastonhoitaja Taina Jurtila-Nurminen

Toiminta-ajatus

Kaikki ovat tervetulleita kirjastoon. Kirjasto toimii asiakkaiden tietokeskuksena ja toiminnallaan edistää asiakkaiden omaehtoista opiskelua ja virikkeellistä vapaa-aikaa.

Palvelemme asiakkaita asiantuntevasti ja mutkattomasti. Kirjasto toimii yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa ja sen toiminta on ulospäin suuntautuvaa ja se on kiinteästi sidoksissa olemassa olevaan toimintaympäristöön.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kirjastopalveluja tarjotaan yhdessä toimipisteessä. Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton. Kirjasto on asukkaiden olohuone, jossa ihmiset ja sisällöt kohtaavat. Asiakkaiden käytössä on monipuolinen ja uusiutuva aineisto. Henkilökunta on osaavaa ja tilat viihtyisät.

Tarjoamme asiakkaille pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistämme lukemista ja lukutaitoa, innostamme lukemaan, tarjoamme tietopalvelua. Kirjaston tavoitteena on myös herättää lasten ja nuorten kiinnostus kirjoihin ja lukemiseen sekä ylläpitää lukuharrastusta.

Marttilan kunnankirjasto kuuluu Loimaan seudun kirjastokimppaan.

Marttilan kirjasto on ollut mukana toteuttamassa Kestävä kehitys -hanketta Lounais-Suomen kirjastoissa. Hankkeen tiimoilta järjestettiin Viherkasvit vaihtoon -päivät, Siivouspäivän kirppis, Muovipussimeri-nukketeatteriesitys, Parsintapaja.

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kirjasto tarjoaa uusiutuvan aineiston ja asiantuntevan ohjaus- ja asiakaspalvelun	Hankinta-, lainaus- ja kävijämäärät	Osittain toteutunut. Lainausmäärien osalta tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet, av-aineiston ja lehtien lainausmäärät ovat laskeutuneet. Kävijämäärän ja hankinnan osalta tavoitteet miltei saavutettiin.
Digitaalisten palveluiden kehittäminen ja laajentaminen	Digituki-hanke yhteistyössä muiden kanssa. Säännöllinen digituki Liittyminen kuntien yhteiseen e-kirjastoon	Toteutunut. Digituki maaseutukuntiin -hanke 1.5.2024 alkaen. Digikahvit 9 kertaa + henkilökohtaiset opastukset 15, kävijöitä 40. Toteutunut. Kuntien yhteinen e-kirjasto otettu käyttöön 29.4.2024.
Koulu yhteistyön syventäminen	Luokkakäynnit, kirjavinkkaukset	Toteutunut. Jokainen luokka käy kerran kuukaudessa kirjastossa. Kirjavinkkauksia pidetty viisi kertaa.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Lainaus	32449	30632	30524	34000	27785*
Kävijämäärä	12432	14114	16492	18000	17421
Lainaajat	600	666	661	730	655
Hankinta	1419	1784	1671	1400	1321
Digitaalisten palvelujen ohjaukerrat	89	86	78	60	(69+ 40) 119**
Kirjavinkkaukset				6	5

*) luku ei sisällä e-aineison käyttökertoja (lainaus)

E-kirjojen käyttökerrat 258, e-lehtien 779, ePress-sanomalehtipalvelu 726

***) 69 kirjaston henkilökunta, 40 digitukihanke

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Kirjastopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	61,16	0,00	-61,16	0.00
TUET JA AVUSTUKSET	39,20	0,00	-39,20	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	100,00	0,00	-100,00	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	200,36	0,00	-200,36	0.00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-70 236,69	-73 960,00	-3 723,31	94.97
PALVELUJEN OSTOT	-20 436,24	-24 000,00	-3 563,76	85.15
AINEET, TARVIKKEET JA T	-48 240,97	-57 500,00	-9 259,03	83.90
MUUT TOIMINTAKULUT	0,00	-500,00	-500,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-138 913,90	-155 960,00	-17 046,10	89.07
TOIMINTAKATE	-138 713,54	-155 960,00	-17 246,46	88.94
VUOSIKATE	-138 713,54	-155 960,00	-17 246,46	88.94
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-38 270,68	-37 930,00	340,68	100.90
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-38 270,68	-37 930,00	340,68	100.90
TILIKAUDEN TULOS	-176 984,22	-193 890,00	-16 905,78	91.28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-176 984,22	-193 890,00	-16 905,78	91.28
yht.	-176 984,22	-193 890,00	-16 905,78	91.28
TULOSLASKELMA yht.	-176 984,22	-193 890,00	-16 905,78	91.28

Tulosalue: Kulttuuripalvelut

Tulosalueen esihenkilö: kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen

Toiminta-ajatus

Kulttuuripalvelut edistää, järjestää ja koordinoi kulttuuritoimintaa kunnassa. Museotoimen tulee säilyttää ja asettaa näytteille esineitä ja muuta aineistoa ihmisestä ja hänen elinympäristöstään sekä välittää kotiseututietoutta ja marttilalaista identiteettiä.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kulttuuripalvelut edistää ja järjestää kunnassa kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kulttuuritilaisuuksia ja kunnan vuotuisia juhlia järjestetään yhteistyössä paikallisten järjestöjen, kunnan muiden toimielinten sekä paikallisten yrittäjien kanssa.

Kulttuuritoiminta tukee kuntalaisten kulttuuriharrastusta tekemällä yhteistyötä kulttuurin- ja taiteenharrastajien kanssa tukemalla tapahtumien järjestämistä, osallistumalla tilaisuuksien markkinointiin, tarjoamalla kirjaston tiloja tapahtumien ja näyttelyiden pitopaikaksi.

Kulttuuripalvelut ylläpitää museotoimintaa eri sidosryhmien kanssa. Toimii aktiivisesti osana yhdistyskentän toimintaa.

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kulttuuripalvelut järjestää ja tarjoaa tiloja kulttuuritapahtumille ja näyttelyille sekä kansalaistoimintaan	Omat sekä ulkopuolisten järjestämät tapahtumat	Toteutunut. Kulttuuripalvelut on yksin ja yhdessä järjestänyt monipuolista kulttuuritapahtumia kaiken ikäisille, kuten Studia Generalia -luentosarjan, yhteislauluilat, lukupiirin, musiikkitapahtumia, teatteriesityksiä lapsille, teatteriretkiä, Marttilan viimeinen mestaus -luennot, Martinpäivät, itsenäisyyspäiväjuhlan, joulunavauksen, näyttelyitä, joulukonsertin
Museon kesänäyttely yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Museon kävijämäärä	Ei toteutunut. Museoon ei saatu kesänäyttelyä minkä takia kävijämäärä jäi vähäiseksi.
Yhteistyön syventäminen eri toimijoiden kanssa	Yhdistysillat	Toteutunut. Yhdistysilloja järjestettiin kaksi, joihin yhdistykset osallistuivat kiittävästi.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Järjestetyt tapahtumat ja näyttelyt	26	45	59	40	62
Tapahtumiin osallistujat	598	1911	2099	1500	2925
Museon kävijämäärä	270	330	31	300	50
Yhdistysillat		3	3	3	2

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Kulttuuripalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 427,23	1 000,00	-1 427,23	242.72
TOIMINTATUOTOT yht.	2 427,23	1 000,00	-1 427,23	242.72
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-9 208,95	-17 140,00	-7 931,05	53.73
PALVELUJEN OSTOT	-15 118,15	-18 000,00	-2 881,85	83.99
AINEET, TARVIKKEET JA T	-1 791,87	-2 500,00	-708,13	71.67
MUUT TOIMINTAKULUT	-82,00	-500,00	-418,00	16.40
TOIMINTAKULUT yht.	-26 200,97	-38 140,00	-11 939,03	68.70
TOIMINTAKATE	-23 773,74	-37 140,00	-13 366,26	64.01
VUOSIKATE	-23 773,74	-37 140,00	-13 366,26	64.01
TILIKAUDEN TULOS	-23 773,74	-37 140,00	-13 366,26	64.01
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-23 773,74	-37 140,00	-13 366,26	64.01
yht.	-23 773,74	-37 140,00	-13 366,26	64.01
TULOSLASKELMA yht.	-23 773,74	-37 140,00	-13 366,26	64.01

Tulosalue: Liikuntapalvelut

Tulosalueen esihenkilö: vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors ja vs. vapaa-aikapäällikkö Mirella Laine

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on edistää kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia ja liikunnallista elämäntapaa. Luoda kuntaan laadukkaat perusliikuntapaikat ja vastata niiden asianmukaisesta käytöstä. Tuottaa terveyttä ja hyvinvointia edistäviä liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioon ottaen. Luoda toiminta-edellytyksiä paikkakunnalla toimiville urheiluseuroille ja muille liikuntaa harjoittaville tahoille sekä toimia yhteistyössä näiden toimijoiden kanssa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kunnassa on erittäin monipuoliset liikuntapalvelut, joita on aktiivisesti kehitetty vuosien aikana. Liikuntapalvelut edistää ja järjestää kunnassa liikuntapalveluja yhteistyössä eri sidosryhmien ja kolmannen sektorin kanssa. Liikuntapalvelut järjestää erilaisia ryhmiä, tapahtumia, retkiä, kampanjoita ja palveluita liikuntapaikoille. Liikuntatoimi lisää kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia muun muassa monipuolisilla liikuntapaikoilla, tukemalla paikallisia seuroja ja tarjoamalla matalankynnyksen liikuntapalveluja.

Liikuntapalveluissa ylläpidetään kuntosalia, Palaisten yleistä saunaa ja liikennepuiston toimintaa. Isoimpana ylläpidettävänä kiinteistönä toimii Martintalo, jonka toimintaa liikuntapalvelut lisäksi koordinoi. Liikuntapalvelut vastaa monista eri liikunta-alueista yhteistyössä teknisen toimen kanssa sekä liikuntatilojen ja -alueiden kehittamisestä ja toiminnan koordinoinnista.

Liikuntapaikat: Martintalo, kuntosali, Palaisten uimaranta, liikennepuisto, minigolfradat, yleisurheilukenttä, frisbeegolfrata, jalkapallokenttä, koripallokenttä, tenniskentät, skeittipuisto, kuntorata/latu, kuntoportaat, ulkokuntosalilaitteet, beach volley-kenttä ja jääkiekkorata/hiekkakenttä.

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Liikuntaneuvonnan lisääminen palvelutarjontaan.	Hankkeen toteutuminen. Liikuntaneuvonnan aloittaminen ja pienryhmätoiminnan perustaminen.	Osaksi toteutunut, keväällä ensimmäinen pienryhmä, syksyn ryhmiä ei saatu käynnistettyä. Muutoshakemus hyväksytty ja alkuvuonna 2025 aloitetaan yksilöllinen liikuntaneuvonta.
Palaisten uuden saunarakennuksen työn aloitus.	Tekijän kilpailutus ja työn konkreettinen aloitus.	Toteutunut. Sauna on valmis ja saadaan käyttöön vuoden 2025 kesällä.
Matalankynnyksen aloitusmahdollisuuksien lisääminen.	Tutustumiskerrat, kokeilupäivät ja ryhmät eri kohderyhmille.	Toteutunut. Kuntosalin avoimet ovet/ohjaukset, ulkokuntosalilaitteiden opastus, liikuntaryhmät eri kohderyhmille, liikuntaneuvonta, vertaisliikuntakaverit, perhepeuhu, uimakoulut
Liikuntapuolen tapahtuma- ja rettikulttuurin herättäminen koronan jälkeen.	Tapahtumien ja retkien määrä sekä yhteistyön lisääminen kolmannen sektorin kanssa.	Toteutunut. Liikennepuiston avajaiset, hyvinvointitapahtuma/ -illat, muinaistulien yö Palaisilla, Ikiliikkujapäivä, vanhustenviikko
Kuntosalin laajennuksen ja laitteiden uusimistarpeen kartoittaminen.	Suunnittelutyö ja kilpailutus.	Osittain toteutunut. Kuntosalin laajennuksen mahdollisuutta yhteen pukuhuoneista on kartoitettu. Laitteiden uusimistarpeita kartoitettu.
Avustusten jakoperusteen tarkastelu	Kriteerien tarkastelu, mahdollisten ajankohtaisen painotusten sekä kohdeavustuksen selvitystyö.	Toteutunut.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
liikuntapalveluiden nettomenot/asukas	16,58	20,17	23,75	-	23,16
liikuntatoimen avustukset/asukas	3,96	4,04	4,14	-	3,8
liikunta-alueiden ja kiinteistöjen nettomenot/asukas	40,05	45,77	39,17	-	-
Martintalon ryhmien määrät ja osallistujakeskiarvo			10*/14,6		10/16,6
Martintalon liikuntaryhmien määrä kevät/syksy	-	-	-	22/22	22/20
Kuntosalin jäsenmäärä**	-	-	303	250	336
Liikennepuiston kävijämäärä aukioloaikoina	-	-	-	2700	2030
Palaisten saunan kävijämäärä yleisillä vuoroilla	-	-	-	2200	1828
Kunnan avustukset seuroille	-	-	-	8000 €	7300 €
Kuntalaisten varaamat treenivuorot Martintalon salissa (pe-la) kevät/syksy	-	-		15/13	17/15

*Liikuntapalvelujen ryhmien määrä putosi syksyllä viiteen, kun osa siirtyi kansalaisopistolle. Harrastamisen Suomen mallin -kerhot taas siirtyivät vapaa-aikapalveluille loppuvuodesta, mutta sitä ei ole huomioitu tässä luvussa.

**Ei sisällä kunnan työntekijöitä, joille kunta tarjoaa ilmaisen jäsenyyden.

Tunnusluvut on päivitetty uusiksi, jotta kuvaisivat paremmin nykyistä toimintaa.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Liikuntapalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	32 027,15	22 000,00	-10 027,15	145.58
MAKSUTUOTOT	603,14	250,00	-353,14	241.26
TUET JA AVUSTUKSET	4 017,90	4 000,00	-17,90	100.45
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 798,22	5 000,00	-2 798,22	155.96
TOIMINTATUOTOT yht.	44 446,41	31 250,00	-13 196,41	142.23
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-54 308,25	-59 220,00	-4 911,75	91.71
PALVELUJEN OSTOT	-46 836,92	-42 320,00	4 516,92	110.67
AINEET, TARVIKKEET JA T	-51 706,92	-57 990,00	-6 283,08	89.17
AVUSTUKSET	-7 300,00	-8 000,00	-700,00	91.25
MUUT TOIMINTAKULUT	-955,00	-500,00	455,00	191.00
TOIMINTAKULUT yht.	-161 107,09	-168 030,00	-6 922,91	95.88
TOIMINTAKATE	-116 660,68	-136 780,00	-20 119,32	85.29
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	274,12	0,00	-274,12	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-5,49	0,00	5,49	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	268,63	0,00	-268,63	0.00
VUOSIKATE	-116 392,05	-136 780,00	-20 387,95	85.09
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-60 476,51	-77 080,00	-16 603,49	78.46
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-60 476,51	-77 080,00	-16 603,49	78.46
TILIKAUDEN TULOS	-176 868,56	-213 860,00	-36 991,44	82.70
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-176 868,56	-213 860,00	-36 991,44	82.70
yht.	-176 868,56	-213 860,00	-36 991,44	82.70
TULOSLASKELMA yht.	-176 868,56	-213 860,00	-36 991,44	82.70

Tulosalue: Nuorisopalvelut

Tulosalueen vastuhenkilöt:

vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors, vs. vapaa-aikapäällikkö Mirella Laine ja hyvinvointikoordinaattori Tytti Kankaristo

Toiminta-ajatus

Kunnan nuorisotyön tavoitteena on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Nuorisopalvelut edistää nuorten paikallista hyvinvointia ja luo nuorille suunnattuja palveluja yhteistyössä järjestöjen, koulujen, muiden kuntien sekä seurakunnan kanssa. Näissä palveluissa tärkeää on ammatillisuus ja nuorten aito kohtaaminen.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Marttilassa toimii nuorisotalo Huvila, jonka tiloissa järjestetään ryhmätoimintaa sekä nuorten avoimia iltoja. Kunnan nuorisopalvelut järjestää myös tapahtumia, retkiä, kerhoja, koulussa tehtävää nuorisotyötä, jalkautuvaa nuorisotyötä (tapahtumien aikaan) ja etsivää nuorisotyötä. Toiminta tapahtuu pääasiassa Marttilan ja Kosken TI alueella, koska marttilalaiset käyvät yläkoulua Koskella.

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Yhteistyön lisääminen seurakunnan ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.	Yhteiset tapaamiset, palvelut ja tapahtumat.	Toteutunut. Yhteiset retket ja leirit
Pysyvien toimintamallien vakinaistaminen koulussa tehtävään nuorisotyöhön	Toimivien toimintatapojen kartoitus, jatkaminen ja ylläpito.	Tuntityöntekijän tilalle tuli vakituinen työntekijä sisäisillä järjestelyillä syksystä 2024 alkaen.
Tulevaisuuden suuntaviivojen rakentaminen.	Tehtäväjakojen ja uusien hankkeiden selvitystyö	Osittain toteutunut. Tulevan organisaatiomuutoksen myötä 1.6.2025 alkaen tarkennetaan tehtäväjakoja.
Avustusten jakoperusteen tarkastelu	Kriteerien tarkastelu, mahdollisten ajankohtaisen painotusten sekä kohdeavustuksen selvitystyö.	Toteutunut. Hyvinvointilautakunta hyväksyi 26.2.2024 liikunta- ja nuorisotoimen yhdistysten avustusten myöntämisperusteet.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
nuorisotalon käyttökerrat/avoimet ovet	97	87	94	90	88
nuorisotalolla kävijät	1129	1340	1275	1300	901
nuorisotyön nettomenot/nuori	94.95	106.15	116.04	179.56	183.25
nuorisotyön avustukset/nuori	21.68	21.95	21.69	-	-
7–29-vuotiaat nuoret	415	410	-	-	-
nuorisotyön avustukset yhdistyksille	-	-	-	9000 €	7000 €
0–28-vuotiaat nuoret*	-	-	530	485	479

*0–28-v luku perustuu nuorisolakiin, 2023 luku 530 oli arvio

Tunnusluvut on päivitetty uusiksi, jotta kuvaisivat paremmin nykyistä toimintaa.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Nuorisopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	1 355,45	0,00	-1 355,45	0.00
TUET JA AVUSTUKSET	946,92	3 650,00	2 703,08	25.94
TOIMINTATUOTOT yht.	2 302,37	3 650,00	1 347,63	63.08
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-68 290,21	-61 660,00	6 630,21	110.75
PALVELUJEN OSTOT	-12 012,09	-11 280,00	732,09	106.49
AINEET, TARVIKKEET JA T	-6 458,31	-8 800,00	-2 341,69	73.39
AVUSTUKSET	-7 000,00	-9 000,00	-2 000,00	77.78
TOIMINTAKULUT yht.	-93 760,61	-90 740,00	3 020,61	103.33
TOIMINTAKATE	-91 458,24	-87 090,00	4 368,24	105.02
VUOSIKATE	-91 458,24	-87 090,00	4 368,24	105.02
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-5 482,70	-5 560,00	-77,30	98.61
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-5 482,70	-5 560,00	-77,30	98.61
TILIKAUDEN TULOS	-96 940,94	-92 650,00	4 290,94	104.63
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-96 940,94	-92 650,00	4 290,94	104.63
yht.	-96 940,94	-92 650,00	4 290,94	104.63
TULOSLASKELMA yht.	-96 940,94	-92 650,00	4 290,94	104.63

Tulosalue: Hyvinvoinnin edistäminen

Tulosalueen vastuhenkilö:
hyvinvointikoordinaattori Tytti Kankaristo

Toiminta-ajatus

Hyvinvoinnin edistämisen tarkoituksena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia ennaltaehkäisevällä otteella. Työtä tehdään yhteistyössä Varhan, lähikuntien, järjestöjen, seurakunnan sekä kunnan kaikkien toimialojen kanssa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Toiminnan keskiössä on järjestöyhteistyö ja hyvinvointikoordinaattori toimii yhdyshenkilönä kunnan hyte-verkostoihin. Toimintaa järjestetään avoimina tapahtumina kaikille kuntalaisille sekä kohdennettuina teemapäivinä tai hyvinvointiryhminä rajatulle asiakasryhmälle. Harrastamisen Suomen mallin ryhmät ovat tarkoitettuja kaikille Marttilan koulun oppilaille. Toimintaympäristönä toimivat mm. Martintalo ja Huvila sekä ulkoilu- ja liikunta-alueet kunnan alueella.

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Hyvinvointiryhmien perustaminen	Kunnassa luodaan oma toimintamalli tai hyvinvointikoordinaattori koulutautuu ohjaajaksi vaikuttavaksi todettuun valmiiseen ohjelmaan. Saada ryhmät toimintaan.	Ei toteutunut.
Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kehittäminen aktiivisemmaksi	Tapaamisten lisääminen ja pitkäjänteinen suunnittelu	Toteutunut.
Nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen aktiivisemmaksi	Nuorisovaltuuston toiminta näkyvämmäksi Marttilassa	Toteutunut. NuVa oli mukana esim. Marttila-messuilla ja nuorisotalo Huvilassa kävi äänestäjiä nuorisovaltuuston vaaleissa.
Harrastamisen Suomen mallin markkinoinnin selkeyttäminen	Mainostaminen tasapuolisesti samalla ilmoituksella ja ilmoittautuminen kaikkiin malliin kerhoihin tapahtuu yhdestä paikasta	Toteutunut.
Laaja hyte-yhteistyö	Verkostojen vakiinnuttaminen Yhteistyö Varhan kanssa	Toteutunut.

Tunnusluvut	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Hyvinvointiryhmien osallistujat	-	16	-
Vanhus- ja vammaisneuvoston/ Nuorisovaltuuston kokoukset	4	6/6	4/6
Harrastamisen Suomen mallin ryhmät	-	13	keväät 12/syysy 9

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Hyvinvoinnin edistäminen				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
TUET JA AVUSTUKSET	11 166,69	12 000,00	833,31	93.06
TOIMINTATUOTOT yht.	11 166,69	12 000,00	833,31	93.06
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-24 702,29	-25 260,00	-557,71	97.79
PALVELUJEN OSTOT	-15 692,77	-20 250,00	-4 557,23	77.50
AINEET, TARVIKKEET JA T	-1 336,40	-2 200,00	-863,60	60.75
MUUT TOIMINTAKULUT	-0,33	0,00	0,33	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-41 731,79	-47 710,00	-5 978,21	87.47
TOIMINTAKATE	-30 565,10	-35 710,00	-5 144,90	85.59
VUOSIKATE	-30 565,10	-35 710,00	-5 144,90	85.59
TILIKAUDEN TULOS	-30 565,10	-35 710,00	-5 144,90	85.59
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-30 565,10	-35 710,00	-5 144,90	85.59
yht.	-30 565,10	-35 710,00	-5 144,90	85.59
TULOSLASKELMA yht.	-30 565,10	-35 710,00	-5 144,90	85.59

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2024 01-12	2024		
Kaikki yht.	-509 220,02	-579 010,00	-69 789,98	87.95

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan hallinto

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnossapito- ja ylläpitotehtävistä sekä niihin liittyvistä suunnittelu- ja hallintotehtävistä. Lisäksi tekninen lautakunta hoitaa rakennuslautakunnan tehtävät. Teknisen lautakunnan esittelijänä ja asioiden valmistelijana toimii tekninen johtaja ja rakennusvalvonnan asioiden osalta rakennus- ja kiinteistö-päällikkö/rakennustarkastaja.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kuntastrategia ohjaa kunnan toimintaa haluttuun suuntaan yhteisesti sovittujen arvojen mukaisesti. Kuntastrategialla valtuusto päättää kunnan pitkän aikavälin tavoitteista ja toimenpiteistä. Marttilan kuntastrategiassa 2023–2027 on määritelty arvoiksi avoimuus, rohkeus, positiivisuus ja yhteisöllisyys ja strategian painopisteiksi arjen sujuvuus, hyvä elämisen ympäristö, laadukkaat palvelut ja elinvoimaisuus.

Teknisen lautakunnan hallinnon näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan tavoitteita ovat tasapainoinen talous, sujuva yhteistyö kunnan eri toimialojen kesken, ympäristönäkökulman huomioiminen päätöksenteossa ja yritysmuotoisuus.

Teknisen lautakunnan tärkeimpiä toimenpiteitä strategian toteuttamiseksi ovat toimialaan liittyvät investoinnit, kiinteistöjen ja infran kunnossapidon ja vesihuoltolaitoksen kehittäminen. Kiinteistöjen osalta 2024–2026 isoin muutos tulee olemaan kiinteistöjen käytön muutokset ja sote- ja pela kiinteistöjen yhtiöittämisstarve sekä ympäristö- ja ilmastoystävällisten ratkaisujen toteuttaminen. Talousarviossa vuodelle 2024 on myös varauduttu kustannusten korkealle nousseeseen tasoon.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Tasapainoinen talous	Talouden toteutumaseuranta jokaiseen kokoukseen ja pitkän aikavälin talous- ja kehityskatsaukset vuosittain	Talouden toteutumaseuranta on ollut lähes kaikissa kokouksissa, kaksi kokouksista lyhyitä (lupa ja avustukset)
Toiminnan suunnitelmallisuuden lisääminen ja ylläpitäminen nykyisessä laajuudessa	Toimintaan liittyvien suunnitelmien kehittäminen ja lautakuntakäsittely, tiedottamisen parantaminen ja oikea-aikaisuus	Jatkettu edelleen talouden kuvaamista kaaviolla, vapaamuotoisempaa tiedottamista tehty sosiaalisen median kautta
Toiminnan avoimuus ja positiivisuus	Keskusteleva päätöksentekokulttuuri, aktiivinen tiedottaminen mm. tarjouspyynnöistä	Pyrittävä ottamaan toimialoja paremmin mukaan investointien ym. suunnitteluun. Isommista hankinnoista tiedotettu laajasti ja pienhankintoihin on pyydetty tarjouksia hankintapalvelut.fi kautta

Tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Lautakunnan kokoukset	8	6	5	7	6
Lautakunnan käsittelemät asiat	69	62	51	70	58
Teknisen johtajan käsittelemät asiat	23	30	22	30	30
Talouden seurantaraportit	6	5	5	6	4

Arvio keskeisimmistä riskitekijöistä

Talouden tasapaino kuntatalouden pienennyttyä, muutamassa vuodessa kasvanut kustannustaso ja poistojen kasvanut osuus aiheuttaa haasteita teknisen lautakunnan talouteen. Monet ulkoapäin tulevat toimintaympäristön muutokset aiheuttavat jatkuvaa sopeutumista ja pienen organisaation haavoittuvuus on riskinä.

Teknisen lautakunnan tapahtumien hyväksyminen, kirjaaminen ja varojen hoitaminen, hankinnan tilaus ja varastokirjanpidon hoito, laskutusperusteiden määrittäminen ja laskutus sekä työaikakirjanpidon tapahtuminen hyväksyntä ja palkan laskenta on jaettu eri tekijöille.

Teknisen lautakunnan päätöksellä on määritetty laskujen hyväksymiskäytännöt ja kunnanhallituksen päätöksillä teknisen lautakunnan ja viranhaltijoiden hankintarajat ja lisäksi hankintalaki säätelee kilpailutuksia. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännössä määritellyn viranhaltijan tai toimielimen toimesta, hallintosääntöä on päivitetty viimeksi 1.1.2025. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Lautakunta on seurannut talouskehitystä kolmannesvuosittain. Lautakunta on tehnyt delegointipäätökset niissä tapauksissa, joissa sen päätösvaltaa on ollut tarpeen siirtää viranhaltijoille. Investointien tavoitteiden, niin laadullisten kuin taloudellisten, saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen mukaan hankittu asiantuntijaosaamista ja -resursseja.

Toimialan riskienhallinnasta vastaa tekninen johtaja ja toimialan riskienkartoitus on tehty ohjeistuksen mukaisesti 2024. Kunnan kaikkien toimialojen riskienkartoitukset on annettu tiedoksi kunnanhallitukselle 11.3.2024 35 §. Riskienkartoitus kattaa seuraavat työssä esiintyvät vaara- tai haittatekijät: fyysiset kuormitustekijät, fyysinen kuormittuminen, kemialliset ja biologiset vaaratekijät, psykososiaaliset vaaratekijät ja tapaturman vaara.

Ulkoisiin riskeihin kuten sähkökatkoihin on varauduttu kriittisimpien kohteiden osalta kriittisten kohteiden ilmoittamisen lisäksi siirrettävillä varavoimakoneilla ja vesihuollon valvontalaitteiston varavirta-akuilla. Vesihuollon riskienhallintaa on toteutettu kouluttamalla henkilökuntaa ja parantamalla informaation välittämistä asiakkaille sekä etävalvonnan parantamisella. Jätevesiverkoston sähkökatkojen sietoa on parannettu viivytyssäiöllä.

Rakennusvalvonnan osalta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa parantaa käyttöönotetut Facta ja Lupapiste ja sähköinen pysyvyysarkistointi. Viranhaltijan koulutuksella on pyritty varmistamaan riittävä ja ajantasainen substanssiosaaminen.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	306 219,63	4 000,00	-302 219,63	7655.49
MAKSUTUOTOT	15 004,19	24 400,00	9 395,81	61.49
TUET JA AVUSTUKSET	47 541,80	0,00	-47 541,80	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	709 774,99	1 393 800,00	684 025,01	50.92
TOIMINTATUOTOT yht.	1 078 540,61	1 422 200,00	343 659,39	75.84
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-323 533,41	-611 420,00	-287 886,59	52.92
PALVELUJEN OSTOT	-362 941,39	-477 060,00	-114 118,61	76.08
AINEET, TARVIKKEET JA TAV	-329 269,60	-620 000,00	-290 730,40	53.11
AVUSTUKSET	-101 374,90	-200 000,00	-98 625,10	50.69
MUUT TOIMINTAKULUT	-288 753,27	-552 400,00	-263 646,73	52.27
TOIMINTAKULUT yht.	-1 405 872,57	-2 460 880,00	-1 055 007,43	57.13
TOIMINTAKATE	-327 331,96	-1 038 680,00	-711 348,04	31.51
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 586,91	0,00	-1 586,91	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-89,23	0,00	89,23	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yh	1 497,68	0,00	-1 497,68	0.00
VOOSIKATE	-325 834,28	-1 038 680,00	-712 845,72	31.37
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POI	-313 385,04	-426 800,00	-113 414,96	73.43
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-313 385,04	-426 800,00	-113 414,96	73.43
TILIKAUDEN TULOS	-639 219,32	-1 465 480,00	-826 260,68	43.62
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	-639 219,32	-1 465 480,00	-826 260,68	43.62
yht.	-639 219,32	-1 465 480,00	-826 260,68	43.62
TULOSLASKELMA yht.	-639 219,32	-1 465 480,00	-826 260,68	43.62

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Hallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MUUT TOIMINTATUOTOT	34,98	0,00	-34,98	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	34,98	0,00	-34,98	0.00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-3 411,05	-9 000,00	-5 588,95	37.90
PALVELUJEN OSTOT	-2 251,54	-9 200,00	-6 948,46	24.47
AINEET, TARVIKKEET JA T	-5 088,40	-4 600,00	488,40	110.62
MUUT TOIMINTAKULUT	0,00	-400,00	-400,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-10 750,99	-23 200,00	-12 449,01	46.34
TOIMINTAKATE	-10 716,01	-23 200,00	-12 483,99	46.19
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	7,96	0,00	-7,96	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-5,38	0,00	5,38	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2,58	0,00	-2,58	0.00
VUOSIKATE	-10 713,43	-23 200,00	-12 486,57	46.18
TILIKAUDEN TULOS	-10 713,43	-23 200,00	-12 486,57	46.18
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-10 713,43	-23 200,00	-12 486,57	46.18
yht.	-10 713,43	-23 200,00	-12 486,57	46.18
TULOSLASKELMA yht.	-10 713,43	-23 200,00	-12 486,57	46.18

Kunnossapitopalvelut

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Kunnalla on ylläpidettäviä kiinteistöjä 11 kpl: Suviranta*, Suvisiipi*, Kirjasto, Huvila, Museot, Martintalo, Marttilan koulu, Kisarinteen päiväkot*. (*Varhalle vuokrattuja tiloja)

Toimintaan kuuluu kiinteistöjen huolto- ja korjaustyöt, lämmitys, valaistus, jätehuolto ja siivous sekä ulkoalueiden kunnossapito. Kiinteistötoimi on osittain siirtynyt tilapalvelujärjestelmään, joka myy palvelua käyttäjähallinto-kunnille.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kunnossapitopalveluiden näkökulmasta erityisen tärkeitä strategisia tavoitteita ovat toimitilojen terveellisyydestä ja ajanmukaisuudesta huolehtiminen sekä sujuvien yhteistyökanavien luominen hyvinvointialueelle.

Kunnossapidon tavoitteena pitää kiinteistöt käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisina ja terveellisinä ja turvallisina käyttää. Lähtökohtana on myös aina kiinteistön energiatalouden parantaminen sekä ympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kiinteistöjen kunnossapidon jatkuva kehittäminen	Kiinteistöjen kunnossapidon tarpeisiin vastaaminen, uusien toimintatapojen ja ratkaisujen testaaminen	KEKE-hankkeen testikausi päättyi, mukana TEMU-hankkeessa. Palvelupyynnöt ovat tulleet jo laajalti käyttöön. Lukituksien uusiminen aloitettu.
Kiinteistöjen lämmitysratkaisujen suunnitelmallinen kehittäminen	Lämmitysratkaisujen kehittämissuunnitelma kunnan toimintakiinteistöille	Koulukeskuksen lämmitysjärjestelmä investointivaraus esiselvityksen perusteella.
Jätteiden lajittelun parantaminen	Jätteiden lajittelu kunnan jokaiseen toimipisteeseen yhteistyössä toimipisteiden kanssa	Lajittelua on laajennettu yhdessä toimialojen kanssa, kiinteistöille tilattu lain vaatimat jätteen lajitteluastiat.
Toimiva yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa	Luodaan toimivat yhteistyökäytännöt. Kiinteistöt pidetään käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisena ja terveellisenä ja turvallisena käyttää. Sote- ja pela kiinteistöjen mahdollinen yhtiöittäminen.	Varhan ja kunnan yhteistyön on paremmin jäsentynyt arkityössä, mm palvelupyynnöt. Strategisempien asioiden yhteensovittamisessa ja tiedon saannissa edelleen työtä tehtävänä.

Tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Kerrosala (m2) (sis. kaikki)	6 762	6 762	6 762	6 762	6 762
Tilavuus (m3)	28 417	28 417	28 417	28 417	28 417
Rakennuksia (kpl)	11	11	11	11	11
joista HV-alueelle vuokrattu kerrosala (m2)	-	-	1 561	1 624	1 561
joista HV-alueelle vuokrattuja rakennuksia (kpl)	-	-	3	4	3

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Kunnossapitopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MUUT TOIMINTATUOTOT	294 548,40	561 800,00	267 251,60	52.43
TOIMINTATUOTOT yht.	294 548,40	561 800,00	267 251,60	52.43
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-14 726,22	-32 000,00	-17 273,78	46.02
PALVELUJEN OSTOT	-56 107,26	-129 300,00	-73 192,74	43.39
AINEET, TARVIKKEET JA T	-73 228,84	-217 000,00	-143 771,16	33.75
MUUT TOIMINTAKULUT	0,00	-2 000,00	-2 000,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-144 062,32	-380 300,00	-236 237,68	37.88
TOIMINTAKATE	150 486,08	181 500,00	31 013,92	82.91
VUOSIKATE	150 486,08	181 500,00	31 013,92	82.91
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-69 073,88	-144 240,00	-75 166,12	47.89
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-69 073,88	-144 240,00	-75 166,12	47.89
TILIKAUDEN TULOS	81 412,20	37 260,00	-44 152,20	218.50
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	81 412,20	37 260,00	-44 152,20	218.50
yht.	81 412,20	37 260,00	-44 152,20	218.50
TULOSLASKELMA yht.	81 412,20	37 260,00	-44 152,20	218.50

Kiinteistöjen huolto

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola ja kiinteistöhoitajien osalta rakennus- ja kiinteistöpäällikkö, Jarkko Vihtonen

Toiminta-ajatus

Kiinteistöjen huoltoon kuuluu suurkalusto, pienkalusto, pientarvikkeet, kiinteistöhoitajat ja siivous

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kiinteistöjen huollon näkökulmasta erityisen tärkeitä asuinalueiden viihtyisyydestä huolehtiminen osana arkista toimintaa, riittävät henkilöstöresurssit ja osaavien työntekijöidemme hyvinvoinnista huolehtiminen.

Kiinteistöjen hoitoon kuuluvien osa-alueiden tarkoituksena on varmistaa resurssit niin henkilöstön kuin kaluston osalta kiinteistöjen ja alueiden kunnossapitoon sekä siivoukseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Henkilöstön hyvän työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen	Aktiivinen yhteistyö työterveys-huollon kanssa ja varhainen tuki. Riittävät henkilöresurssit, toimivat ja turvalliset työtilat ja -välineet. Mittarit: Työhyvinvointikyselyn tulokset, toteutunut tyhy-toiminta	Työterveyshuollosta esim. ergonomia asiantuntemusta siivoukseen. Siivoukseen laadittiin mitoitus ja palkattiin siivoustyönohjaaja. Kiinteistönhoidon puolella määräaikainen työntekijä. Työhyvinvointikysely oli loppuvuodesta 2024.
Kiinteistöjen kunnossapidon suunnitelmallinen kehittäminen	Kunnossapidon kehittämien yhdessä henkilöstön kanssa, kehittämistarpeisiin vastaaminen	Henkilökunta esittää ehdotuksia säännöllisesti ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan esim. peräkärryt
Henkilöstön koulutuksen ajanmukaisuus	Henkilöstön koulutus	Siivouksessa otettu käytäntö vuositteisista lyhyistä etäkoulutuksista. Lisäksi vesityökortit ja vesi-huoltopäivät.
Kaluston ajanmukaisuus	Kaluston uudistaminen määrärahojen puitteissa	Kalustoa on uusittu niin kiinteistönhoidossa kuin siivouksessa.

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Kiinteistöjen huolto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	4 249,11	4 000,00	-249,11	106.23
TUET JA AVUSTUKSET	67,41	0,00	-67,41	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	4 316,52	4 000,00	-316,52	107.91
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-128 628,92	-298 800,00	-170 171,08	43.05
PALVELUJEN OSTOT	-20 069,32	-28 200,00	-8 130,68	71.17
AINEET, TARVIKKEET JA T	-12 532,38	-29 700,00	-17 167,62	42.20
MUUT TOIMINTAKULUT	1 969,57	0,00	-1 969,57	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-159 261,05	-356 700,00	-197 438,95	44.65
TOIMINTAKATE	-154 944,53	-352 700,00	-197 755,47	43.93
VUOSIKATE	-154 944,53	-352 700,00	-197 755,47	43.93
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-12 653,40	-25 320,00	-12 666,60	49.97
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-12 653,40	-25 320,00	-12 666,60	49.97
TILIKAUDEN TULOS	-167 597,93	-378 020,00	-210 422,07	44.34
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-167 597,93	-378 020,00	-210 422,07	44.34
yht.	-167 597,93	-378 020,00	-210 422,07	44.34
TULOSLASKELMA yht.	-167 597,93	-378 020,00	-210 422,07	44.34

Rakennukset ja huoneistot

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Kunnalla on ylläpidettäviä pääosin vuokratyössä olevia kiinteistöjä 18 kpl: Tuulentie I, II, Riiheläntie I, Vanhustentalo I*, II, III, Kunnantalo, Virastotalo*, Palaisten saunamaja, Paloasema*, Riiheläntien varasto, Osakehuoneistot, As Oy Riihelänhovi, As Oy Riihelänranta, As Oy Taalarinrivi. (*Varhalle vuokrattuja tiloja)

Kiinteistöjen hoidon tarkoituksena on niiden käyttöarvon säilyttäminen ja mahdollisimman hyvien olosuhteiden tarjoaminen toiminnan harjoittamiselle.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Rakennuksien ja huoneistojen erityisen tärkeitä strategisia tavoitteita ovat monipuolisen asumisen vaihtoehtojen varmistaminen ja tilojen terveellisyydestä ja ajanmukaisuudesta huolehtiminen.

Kunnossapidon tavoitteena pitää kiinteistöt käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisina ja terveellisinä ja turvallisina käyttää. Lähtökohtana on myös aina kiinteistön energiatalouden parantaminen sekä ympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen. Rakennustarkastajan työpanoksesta 50 % kiinteistöjen hallintoon, sisältäen mm. isännöintitehtäviä. Kunnan omistamat osakehuoneistot pyritään myymään asukkaiden muuton yhteydessä

Muutoksena vuonna 2024 on Virastotalon entisen terveysaseman tilojen muuttaminen asunnoiksi.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kiinteistöjen kunnossapidon jatkuva kehittäminen ja esteettömyyden parantaminen	Kiinteistöjen kunnossapidon tarpeisiin vastaaminen, uusien toimintatapojen ja ratkaisujen testaaminen, esteettömyyskartoituksessa havaittujen epäkohtien korjaaminen	Palvelupyynnöt ovat tulleet jo laajalti käyttöön, PTS:t päivitetty taloyhtiöille. Palaisten investoinnissa panostettu esteettömyyteen.
Kiinteistöjen lämmitysratkaisujen suunnitelmallinen kehittäminen	Lämmitysratkaisujen kehittämissuunnitelma ja lämmön talteenoton mahdollisuudet	Taalarinriville suunnitelma valmiina ja Riiheläntie 2A teossa. Palaisten lämmitysjärjestelmä oli mukana investoinnissa (VILP).
Asuntotarjonnan parantaminen	Terveysaseman tilojen muuttaminen vuokra-asunnoiksi ja niiden käyttöön ottaminen	Hanke keskeytetty korjaustarpeiden ja kustannusarvion tarkennuksen myötä. Muissa tiloissa kartoitettu mahdollisuuksia asunnoksi muuttamiseksi tai palauttamiseksi.
Asunnot kunnostetaan tarpeen mukaan	Asuntojen tarkastukset säännöllisesti ja asukkaiden vaihtuessa	Toteutunut.
Toimiva yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa	Luodaan toimivat yhteistyökäytännöt. Kiinteistöt pidetään käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisena ja terveellisenä ja turvallisena käyttää. Sote-kiinteistöjen mahdollinen yhtiöittäminen.	Varhan ja kunnan yhteistyön on paremmin jäsentynyt arkityössä, mm palvelupyynnöt. Strategisempien asioiden yhteensovittamisessa ja tiedon saannissa edelleen työtä tehtävänä.

Tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Kerrosala (m2)	7 190	7 109	6 830 ^{1,2}	6 830	6 830
Tilavuus (m3)	22 481	22 481	21 800 ^{1,2}	21 800	21 800
Asuinrakennukset (kpl)	7	7	6 ^{1,2}	6	6
Muut rakennukset (kpl)	4	4	4 ^{1,2}	3	3
Osakkeet [kpl]	6	6	6	6	6
As Oy Vuokratalot [kpl]	3	3	3	3	3
joista HV-alueelle vuokrattu kerrosala (m2)	-	-	712 ³	712	712
joista HV-alueelle vuokrattuja rakennuksia (kpl)	-	-	3 ³	3	3

¹ Riiheläntie 2 ja Riiheläntien lämpökeskus myyty pois ja Alakoulu ostettu

² Meri-Marttila myyty pois kunnalta

³ Kerrosalat tarkentuneet, kunnantalolta ei vuokrata enää tiloja

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Rakennukset ja huoneistot				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	2 215,15	0,00	-2 215,15	0.00
MAKSUTUOTOT	3 101,19	4 000,00	898,81	77.53
TUET JA AVUSTUKSET	3 544,95	0,00	-3 544,95	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	414 313,35	832 000,00	417 686,65	49.80
TOIMINTATUOTOT yht.	423 174,64	836 000,00	412 825,36	50.62
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-73 640,24	-162 120,00	-88 479,76	45.42
PALVELUJEN OSTOT	-114 804,74	-132 860,00	-18 055,26	86.41
AINEET, TARVIKKEET JA T	-155 048,93	-312 400,00	-157 351,07	49.63
MUUT TOIMINTAKULUT	-284 299,78	-548 600,00	-264 300,22	51.82
TOIMINTAKULUT yht.	-627 793,69	-1 155 980,00	-528 186,31	54.31
TOIMINTAKATE	-204 619,05	-319 980,00	-115 360,95	63.95
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	665,66	0,00	-665,66	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-27,49	0,00	27,49	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	638,17	0,00	-638,17	0.00
VUOSIKATE	-203 980,88	-319 980,00	-115 999,12	63.75
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-41 436,07	-81 840,00	-40 403,93	50.63
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-41 436,07	-81 840,00	-40 403,93	50.63
TILIKAUDEN TULOS	-245 416,95	-401 820,00	-156 403,05	61.08
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-245 416,95	-401 820,00	-156 403,05	61.08
yht.	-245 416,95	-401 820,00	-156 403,05	61.08
TULOSLASKELMA yht.	-245 416,95	-401 820,00	-156 403,05	61.08

Liikenneväylät ja muut yleiset alueet

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Kaavakatuja kuivatus-, liikenneturvallisuus-, ja pienkunnostustyöt hoidetaan omalla työvoimalla, urakoitsijatyönä teetetään pölynsidonta-, auraus-, hiekoitus-, ja muut kunnossapitotyöt. Tievalaistuksen huolto tapahtuu ostopalveluna.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Liikenneväylien ja muiden yleisten alueiden näkökulmasta erityisen tärkeitä strategisia tavoitteita ovat toimivasta infrasta, asuinalueiden viihtyisyydestä ja tonttivarannon monipuolisuudesta huolehtiminen.

Asuntoalueiden viihtyisyyttä ja turvallisuutta parannetaan valaisemalla ja kestopäällystämällä kadut sitä mukaa, kun alueet ovat valmiit ja pitämällä puistoalueet viihtyisinä. Aiemmin toteutetuilla asuinalueilla valaistuksen ja infran uudistaminen tarpeen mukaan. Liikenneturvallisuuden parantaminen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Parannetaan keskusta-alueen esteettömyyttä ja kevyen liikenteen yhteyksiä	Keskusta-alueen kevyen liikenteen kehittäminen edistämällä suunnittelua ja toteutusinvestointeja	Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelmalle haettiin avustusta loppuvuodesta 2024.
Liikenneturvallisuuden parantaminen	Liikenneturvallisuussuunnitelman toteutus ja seuranta sekä liikenneturvallisuustyöryhmän aktiivinen toiminta	Liikenneturvallisuussuunnitelma seuranta oli syksyllä 2024. Investointisuunnitelmassa määräraha liikenneturvallisuuden parantamiseen 40 000 e.
Asuinalueiden viihtyisyyden parantaminen ja sähkön kulutuksen vähentäminen	Asuinalueiden valaistuksen rakentaminen ja vanhojen elohopeahöyryvalaisimien korvaaminen led-valaisimilla	Kumpulantien ja Hakaniityntien valaisimet uusittiin syksyllä 2024.
Puistoalueiden viihtyisyyden parantaminen	Puistoalueiden kunnossapito ja harvennukset	Harvennuksia on tehty kunnan omana työnä.

Tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Kaavatie (km)	11,488 ¹	11,488	11,488	11,488	11,488
Erillinen jk/pp-tie	2,075	2,075	2,075	2,200 ²	2,075
Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoukset	2	2	2	2	2

¹ Niittytie

² Koulun alueen kevyen liikenteen väylän jatke

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Liikenneväylät ja muut yleise				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-8 907,36	-24 700,00	-15 792,64	36.06
PALVELUJEN OSTOT	-27 114,16	-83 300,00	-56 185,84	32.55
AINEET, TARVIKKEET JA T	-28 192,39	-53 600,00	-25 407,61	52.60
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 215,22	-1 400,00	-184,78	86.80
TOIMINTAKULUT yht.	-65 429,13	-163 000,00	-97 570,87	40.14
TOIMINTAKATE	-65 429,13	-163 000,00	-97 570,87	40.14
VUOSIKATE	-65 429,13	-163 000,00	-97 570,87	40.14
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-86 849,65	-175 400,00	-88 550,35	49.52
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-86 849,65	-175 400,00	-88 550,35	49.52
TILIKAUDEN TULOS	-152 278,78	-338 400,00	-186 121,22	45.00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-152 278,78	-338 400,00	-186 121,22	45.00
yht.	-152 278,78	-338 400,00	-186 121,22	45.00
TULOSLASKELMA yht.	-152 278,78	-338 400,00	-186 121,22	45.00

Muut palvelut

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Muihin palveluihin kuuluvat paikkatieto, yksityistieavustukset, jätehuolto ja ympäristönsuojelu.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Muiden palveluiden näkökulmasta erityisen tärkeitä strategisia tavoitteita ovat arjen sujuvoittamiseksi sähköisten palveluiden kehittäminen mm. paikkatiedossa, lähiympäristön hyvinvoinnin edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa ja yksityisteiden tukeminen yksityisteiden kunnossapidossa ja peruskorjauksissa.

Paikkatiedon merkitys tulee lisääntymään tulevaisuudessa ja kunnille tulee nykyisten vaatimusten lisäksi uusia vaatimuksia ja tavoitteita lähitulevaisuudessa. Paikkatiedon palveluita täytyy kehittää suunnitelmallisesti ja yhteistyössä eri toimialojen kanssa.

Yksityistiekunnilla maksetaan avustusta teiden kunnossapitoon ja peruskorjaukseen. Yksityistieavustuksilla pyritään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tasaamaan pysyvän asutuksen tierasitusta ei osa-alueilla. Paimionjoen ylittävien yksityisteiden sillat vaativat kunnostusta.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta hoitaa 17 kunnan jätehuoltoviranomaisen lakisääteiset tehtävät. Lautakunta päättää mm. jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta sekä seuraa jätehuollon järjestämistä alueellaan. Jätehuollon kulut katetaan taksan tuotoilla.

Ympäristönsuojelulautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä yhteistyöalueen kuntien (Koski TI, Marttila, Pöytyä, Aura) alueella. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä ovat mm. ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesi- ja vesihuoltolain valvontaviranomaisen tehtävät sekä maasto- ja vesiliikennelaisissa määrätyt tehtävät.

Pelastustoimi siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta, tärkeää on kuitenkin yhteistyön säilyttäminen pelastustoimen ja Marttilan VPK:n kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Yksityisteiden tiekuntien tukemisen kunnossapidossa ja peruskorjauksissa	Yksityistieavustusten maksaminen nykyisessä laajuudessa	Yksityistieavustukset jaettiin samassa laajuudessa, lisäksi yksi isompi perusparannusavustus.
Alueelliset lautakunnat hoitavat niille siirretyt tehtävät	Tekniselle lautakunnalle tuodaan tiedoksi merkittävät alueellisten lautakuntien asiat	Toteutunut.
Paikkatiedon palveluita parannetaan suunnitelmallisesti	Paikkatiedon toteutus vastaa lakien vaatimuksia ja kuntalaisille tarjotaan karttapalvelussa myös muuta sisältöä	Paikkatiedon kehittämishanke PIKUPATE päättyi keväällä 2024.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Avustettava tie (km)	151	151	151	152	148
Avustettavat tiet (kpl)	41 ¹	42	42	42	41
Teiden peruskorjaushankkeet	2	0	0	1	1

¹ Kaksi yksityistietä yhdistynyt

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Muut palvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
TUET JA AVUSTUKSET	43 906,11	0,00	-43 906,11	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	43 906,11	0,00	-43 906,11	0.00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-2 479,66	0,00	2 479,66	0.00
PALVELUJEN OSTOT	-37 619,22	-49 600,00	-11 980,78	75.85
AVUSTUKSET	-101 374,90	-200 000,00	-98 625,10	50.69
TOIMINTAKULUT yht.	-141 473,78	-249 600,00	-108 126,22	56.68
TOIMINTAKATE	-97 567,67	-249 600,00	-152 032,33	39.09
VUOSIKATE	-97 567,67	-249 600,00	-152 032,33	39.09
TILIKAUDEN TULOS	-97 567,67	-249 600,00	-152 032,33	39.09
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-97 567,67	-249 600,00	-152 032,33	39.09
yht.	-97 567,67	-249 600,00	-152 032,33	39.09
TULOSLASKELMA yht.	-97 567,67	-249 600,00	-152 032,33	39.09

Rakennusvalvonta

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Marttilan rakennusvalvonta valvoo alueiden käyttöä ja rakentamista elinympäristömme ominaispiirteitä vaalien

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Rakennusvalvonnan näkökulmasta erityisen tärkeitä strategisia tavoitteita ovat rakentamisen lupa- ja neuvontapalvelujen sujuvuus ja vaikuttavuus.

Rakennusvalvonnan lakisääteisten tehtävien hoitaminen lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Rakennusvalvontaan tulee vaikuttamaan tulevaisuuden lakimuutokset ja niihin liittyen myös rakennusvalvonnan taksan päivitystarve tulee arvioida.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Rakennusvalvonnan toiminnan kehittäminen	Lupapisteen käyttöönoton tukeminen, arkistojen siirtäminen sähköiseen pysyväisyysarkistoon, lakimuutoksien vaikutusten tarkastelu ja uuden taksan valmistelu	Toteutunut osittain, uuden taksan valmistelua jatkettu seudullisena yhteistyönä ja OAS kuulutettu.
Vireille tulevat lupa-, lausuntoym. asiat käsitellään joustavasti ja viivyttämättä	Teknisen lautakunnan käsittelemät lupa-asiat ratkaistaan 1 kk:n sisällä hakemuksen jättämisestä	Yksi lautakunnan käsittelemä suunnittelutarveratkaisu, käsitellyaika 21 vrk
Vireille tulevat lupa-, lausuntoym. asiat käsitellään joustavasti ja viivyttämättä	Viranhaltijapäätöksenä käsiteltävät lupa-asiat käsitellään 2 viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä	Viranhaltijapäätöksiä käsitellyaika max. 5 vrk

Tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Teknisen lautakunnan lupia (kpl)	0	0	0		1
Rakennuslupia (kpl)	21	11	13	12	19
Toimenpidelupia tai -ilmoituksia (kpl)	23	14	20	20	8
Valmistuneita rakennuksia (kpl)	78	15	18	20	14
Valmistuneita rakennuksia (m ²)	2 480	1 719	3 566	2 500	1 409
Maisematyölupia (kpl)	1	0	4	2	1
Katselmuksia (kpl)	351	147	156	150	113

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Rakennusvalvonta				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MAKSUTUOTOT	11 903,00	20 400,00	8 497,00	58.35
TUET JA AVUSTUKSET	23,33	0,00	-23,33	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	11 926,33	20 400,00	8 473,67	58.46
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-41 978,85	-84 800,00	-42 821,15	49.50
PALVELUJEN OSTOT	-15 033,92	-44 600,00	-29 566,08	33.71
AINEET, TARVIKKEET JA T	-1 072,65	-2 700,00	-1 627,35	39.73
MUUT TOIMINTAKULUT	-50,00	0,00	50,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-58 135,42	-132 100,00	-73 964,58	44.01
TOIMINTAKATE	-46 209,09	-111 700,00	-65 490,91	41.37
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	34,94	0,00	-34,94	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-0,96	0,00	0,96	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	33,98	0,00	-33,98	0.00
VUOSIKATE	-46 175,11	-111 700,00	-65 524,89	41.34
TILIKAUDEN TULOS	-46 175,11	-111 700,00	-65 524,89	41.34
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-46 175,11	-111 700,00	-65 524,89	41.34
yht.	-46 175,11	-111 700,00	-65 524,89	41.34
TULOSLASKELMA yht.	-46 175,11	-111 700,00	-65 524,89	41.34

Vesilaitos

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Vesilaitoksen tarkoituksena on toimittaa kuluttajille ja asiakkaille puhdasta pohjavettä riittävällä paineella ilman katkoksia. Viemärlaitoksen tarkoituksena on kerätä ja kuljettaa puhdistettavaksi asiakkaiden jätevedet siten, että siitä ei ole luonnolle haittaa eikä se rehevöitä vesistöjä.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Vesilaitoksen näkökulmasta erityisen tärkeitä strategisia tavoitteita ovat palveluiden järjestäminen kunnianhimoisesti, oikea-aikainen ja selkeä tiedottaminen ja ympäristö- ja ilmastoystävällisien ratkaisujen tekeminen.

Vedenjakelujärjestelmän toimintavarmuus pyritään saamaan teknistaloudelliset ja ympäristön vaikutustekijät huomioiden mahdollisimman hyväksi.

Viemärlaitoksen vuotovesiä pyritään systemaattisesti vähentämään jatkamalla vanhojen betoni-viemäreiden ja niiden kaivojen saneerausta. Siirtoviemäri Turkuun käyttöön otettu vuoden 2017 lopulla, jätevedet kuljetetaan siirtoviemärin kautta Turun Seudun Puhdistamolle käsiteltäviksi.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Vedenjakelun toimintavarmuuden lisääminen verkostoa kunnostamalla	Virtausmittauskaivojen ja runkosulkuventtiileiden uusiminen määrärahojen puitteissa, verkostojen saneeraussuunnitelmat	Paloaseman linja uusittu, verkostoa kunnostettu mm. Tuulentie. Palaisten uusi runkolinja.
Viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen verkostoa kunnostamalla	Viemärikaivojen ja betoniputkien korjaukset tavoitteena vuotovesien vähentäminen	Ei ole toteutunut.
Prunkilan ja Ollilan paineviemäriin liittymien lisäys	Liittymisen edistäminen	Ei ole toteutunut.
Tiedottamisen kehittäminen edelleen	Tiedottamisen tavoitettavuuden parantaminen, vesilaitoksen tietoa-aineiston kehittäminen	Selvitetty e-kirjeen käyttöönottoa vesilaitokselle.

Tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Laskutettu vesi (m3)	117 100	118 451	101 030	130 000	119 322
Laskutettu jätevesi (m3)	39 900	40 268	33 342	43 000	43 697
Liittyneet kiinteistöt vesi (kpl)	804	805 ¹	806	810	813
Kaukovalvontakohteet vesi (kpl)	6	10	7	10	10
Liittyneet kiinteistöt viemäri (kpl)	329	339	340	350	342
Pumppaamot kaukovalvonnassa (kpl)	10	10	10	10	10

¹ poistettu historiapistettä

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
Vesihuoltolaies				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	299 755,37	0,00	-299 755,37	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	878,26	0,00	-878,26	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	300 633,63	0,00	-300 633,63	0.00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-49 761,11	0,00	49 761,11	0.00
PALVELUJEN OSTOT	-89 941,23	0,00	89 941,23	0.00
AINEET, TARVIKKEET JA T	-54 106,01	0,00	54 106,01	0.00
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 157,84	0,00	5 157,84	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-198 966,19	0,00	198 966,19	0.00
TOIMINTAKATE	101 667,44	0,00	-101 667,44	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	878,35	0,00	-878,35	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-55,40	0,00	55,40	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	822,95	0,00	-822,95	0.00
VUOSIKATE	102 490,39	0,00	-102 490,39	0.00
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-103 372,04	0,00	103 372,04	0.00
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-103 372,04	0,00	103 372,04	0.00
TILIKAUDEN TULOS	-881,65	0,00	881,65	0.00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-881,65	0,00	881,65	0.00
yht.	-881,65	0,00	881,65	0.00
TULOSLASKELMA yht.	-881,65	0,00	881,65	0.00

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2024 01-12	2024		
Kaikki yht.	-639 219,32	-1 465 480,00	-826 260,68	43.62

2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma osoittaa 21.768,68 euroa alijäämää ja tilikauden tulos oli 53.102 euroa tappiollinen. Toimintatuotot toteutuivat 115.303,66 euroa yli arvioidun (tot. 108,51 %) ja toimintakulut 48.164,85 euroa yli talousarvion (tot. 100,73 %). Vuosikate oli 468358,09 euroa. Poistot olivat 521.460,09 euroa.

Vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo	Muutos ed. vuodesta
2020	20,75	30 087,00	3,6 %
2021	20,75	30 816,00	2,4 %
2022	20,75	30 252,00	0,7 %
2023	8,11	34 440,00	13,8 %
2024	8,5	35 142,00	2,0 %

Verot 2024, €	Kunnallisvero	Yhteisöverot	Kiinteistöverot	Yhteensä
	3 166 699,84	236 631,92	590 131,32	3 993 463,08

Valtionosuudet

	TA 2024	TP 2024	Alitys/-ylitys	Toteutuma %
Peruspalvelujen valtionosuus	692 000,00	700 414,00	8 414,00	101,90
Verotuloihin perustuva valt.osuuden tasaus	1 043 000,00	1 045 560,00	2 560,00	100,30
Verotulomenojen kompensaatio	434 000,00	425 028,00	-8 972,00	102,10
Opetus- ja kulttuuri- toimen valtionosuus	-471 000,00	-504 539,00	-33 539,00	107,10
Yhteensä	1 698 000,00	1 666 463,00	-31 537,00	101,90

Investointien erittely 2024

Aineettomat hyödykkeet

Pohjakartta (jatkui vuodelta 2023)

Ei varausta vuodelle 2024

- Pohjakartta ja sen tarkistaminen

Toteutuma: Toteutunut

-6 759 €

Tietokoneohjelmistot

Lisenssit

Varaus 30 000 € vuodelle 2024

- Asianhallintaohjelmalienssi ja varaus muihin lisensseihin

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Maa- ja vesialueiden hankinta

Maa-alueiden osto ja myynti

Varaus 30 000 € vuodelle 2024

- Varaus maa-alueiden mahdolliseen ostoon

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Tulovaraus 20 000 € vuodelle 2024

- Tuloa merkitty vuosittain rakennuspaikkojen myynnistä

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Asuinrakennusten uushankinta

Osakehuoneistojen ostaminen

Varaus 220 000 € vuodelle 2024

- Mäkelän Rakennus Oy:n rivitalohanke, yhden huoneiston ostaminen perintövaroilla

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Tulovaraus 220 000 € vuodelle 2024

- Rivitalohankkeen toisen huoneiston myynti

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Asuinrakennusten korjausinvestoinnit

Lämmitysjärjestelmien kehittäminen

Varaus 30 000 € vuodelle 2024

- Uusiutuvaa energiaa hyödyntäviin lämmitysjärjestelmiin siirtyminen asuinrivitaloissa

Toteutuma: Ei ole toteutunut, asiaa valmisteltu (esim. TEMU-hanke), sähköliittymän korotus viivästyttää toteutusta.

Vanhustentalot

Ei varausta vuodelle 2024.

Tuulentien rivitalot

Ei varausta vuodelle 2024.

Muiden rakennusten korjausinvestointi

Lämmitysjärjestelmien kehittäminen

Varaus 40 000 € vuodelle 2024

- Uusiutuvaa energiaa hyödyntäviin lämmitysjärjestelmiin siirtyminen toimintakiinteistöissä, ensimmäisenä koulukeskuksenjärjestelmä sekä kunnantalon ja virastotalon yhteinen järjestelmä

Toteutuma: Toteutunut osittain, selvitys valmis ja investointiesitys vuodelle 2025

-9 150 €

Kiinteistöjen vesikattovarusteet

Ei varausta vuodelle 2024.

Suvirannan palvelukeskus

Varaus 20 000 € vuodelle 2024

- Suvirannan ja Suvisiiven pesutilojen remontointi (2024)
- Suvirannan palvelukeskuksen sisätilojen korjauksiin varautuminen

Toteutuma: Toteutunut osittain, Suvisiiven yhden pesutilan remontti tehtiin 2023–2024 käyttövaroista.

Kunnantalo

Ei varausta vuodelle 2024

- Teknisen toimen ja taukojuoneen wc:n vesivahingon korjaus 2023–2024

Toteutuma: Remontti jatkui vuodesta 2023, lisäksi tehty rakenteellinen riskinarvio.

-28 145 €

Virastotalo

Varaus 260 000 € vuodelle 2024

- entisten terveysaseman tilojen muutossuunnittelu asunnoiksi ja remontointi asunnoiksi sis. kellarikerroksen tilat

Toteutuma: Toteutunut osittain, suunnitelmia ja kustannusarvio tehty asuntohankkeelle. Asuntohanke keskeytetty. Lisäksi on toteutettu pienet kunnostus- ja muutostyöt toimistopäädystä, nyt tiloissa on vuokrattavien toimistotilojen lisäksi yhdistystila.

-14 424 €

Marttilan ala-aste

Ei varausta vuodelle 2024.

Martintalo

Ei varausta vuodelle 2024

Palaisten sauna

Varaus 260 000 € vuodelle 2024

- Laajennuksen rakentaminen
- Parkkialueen ja laitureiden parantaminen

Toteutuma: Toteutunut laajennuksen osalta pääosin, urakka aloitettu kesäkuussa.

Saunan laajennuksen rakennustyöt saatiin vuoden vaihteessa päätökseen arvioidun aikataulun ja budjetin mukaisesti. Rakennustöiden laatu oli koko projektin ajan erittäin hyvää ja yhteistyö sujui mutkattomasti. Laajennuksessa ovat naisten ja miesten puku-, pesu- ja wc-tilat sekä yhteinen sauna. Saunan ja pesutilojen käyttöönotto odottaa sähköliittymän korotuksen muutostöiden valmistumista, mutta pukutilat ja wc:t saatiin käyttöön 17.1.2025. Hankkeessa oli mukana laajasti paikallisia ja lähialueiden yrittäjiä. Uusi rakennus on suunniteltu käyttäjien esittämien toiveiden ja vanhassa saunassa tunnistettujen ongelmien pohjalta. Uusi rakennus on energiatehokkaampi, esim. lämmitys hoituu kolmen vesi-ilmalämpöpumpun voimin. Ilmanvaihdon suunnittelussa on otettu huomioon, että kävijämäärä luultavasti kasvaa entisestään laajennuksen käyttöönoton myötä.

Urakan lisäksi tehtiin:

- parkkialueen laajennus
- parannettu kulkureittien esteettömyyttä ja valaistusta
- koko rakennuksen hulevesi- ja salaojajärjestelmän järjestelmän päivitys
- tukimuuri ja antura kaiteelle rannan osalle
- saunan vesijohtoon liittyneet työt
- uusien kameroiden ja hälytysjärjestelmien kaapelointi ja kalustus
- signaalinvahvistin
- lukitukset sis. sähkölukot pukuhuoneisiin

-487 741 €

Tulovaraus 70 000 € vuodelle 2024

- Liikuntapaikka-avustuksen haku

Toteutuma: Avustusta myönnetty (max. 116 000 €). +93 480 €

Urheilukeskuksen varaston laajentaminen

Varaus 30 000 € vuodelle 2024 (sovittu sisältöiden aloittamisesta jo vuonna 2024)

- varaston laajentaminen, urheilukentän varusteiden säilytys yhdessä paikassa

Toteutuma: Toteutunut pääosin, rakentamisen aloituskokous 13.5., tarvikkeet kilpailutettu (Rautanet Koski Oy), rakennustyöt omana työnä, lisäkuluja hulevesilinjan siirtämisestä, tehty pääosin myös sisätyöt valmiiksi 2024.

-142 553 €

Paloasema

Varaus 20 000 € vuodelle 2024

- Paloaseman salaoja- ja hulevesijärjestelmän korjaus

Toteutuma: Toteutunut, kilpailutettu (Marttilan Maanrakennus Oy), rakentaminen aloitettiin kesällä.

-37 533 €

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Katujen asfaltointi

Varaus 10 000 € vuodelle 2024

- Asfaltoinnin paikkaukset

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Katuvalaistuksen rakentaminen

Varaus 10 000 € vuodelle 2024

- Kumpulan alueen katuvalaistuksen uusiminen

Toteutuma: Toteutunut, jalustat ja kaapelointi kesällä, pylväät ja valaisimet syksyllä.

-19 895 €

Nahkurintien saneerauksen suunnittelu

Ei varausta vuodelle 2024

Kevyen liikenteen väylien kehittäminen

Ei varausta vuodelle 2024

Vesihuoltolaitoksen saneeraus

Varaus 40 000 € vuodelle 2024

- Puhdasvesiventtiilien ja ilmanpoistokaivojen uusiminen, virtausmittareiden asennus, viemärien vuotovesikorjaukset, vesi- ja viemärirunkolinjojen rakennus asemakaava-alueella sekä vesihuolto- ja jätevesihuollon kehittämissuunnitelman (aiempi vuodelta 2008) päivitys ja verkostojen saneeraussuunnitelmat

Toteutuma: Toteutunut, Paloasemalla tehdyn työn yhteydessä korjattiin runkolinjaa alueella, Urheilukentän varaston laajennuksen yhteydessä kunnostettiin varusteita, Tuulentiellä vesijohdon sulkuventtiileitä ja lisäksi Palaisiin uusi runkolinja 2,1 km.

vesi -52 892 €

viemäri -10 782 €

yht. -63 674 €

Prunkilan siirtoviemäri

Varaus 10 000 € vuodelle 2024

- Prunkilan siirtoviemäriin liittymien lisääminen

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Koulukeskuksen liikennejär. kehitys

Varaus 100 000 € vuodelle 2024

- Kevyen liikenteen väylä jatkaminen koululta päiväkodille sis. korotettu suojatie Metsäniityntielle ja pyöräpysäköinti (2024)

Toteutuma: Ei ole toteutunut, hankkeelle haettiin kävelyn ja pyöräilyn edistämisavustusta, jota ei myönnetty. Loppuvuodesta 2024 haettiin Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmalle avustusta.

Kirjaston alueen kehittäminen

Ei varausta vuodelle 2024

Pururadan kehittäminen

Varaus 10 000 € vuodelle 2024

- Pururadan kehittäminen

Toteutuma: Toteutunut, pururataa ja frisbeegolf-heittopaikkoja kunnostettu.

-12 721 €

Sähköautojen latausratkaisut

Ei varausta vuodelle 2024

Leikkivälineiden uusiminen

Ei varausta vuodelle 2024

Muistomerkkien kunnostaminen

Varaus 10 000 € vuodelle 2024

- Marttilan alueella olevien muistomerkkien kunnostukset

Toteutuma: Muistomerkkien kunnostus on valmis.

-13 143 €

Urheilukentän varusteet (jatkui vuodelta 2023)

Ei varausta vuodelle 2024

- Marttilan yleisurheilukentän varusteet: pituus- ja seiväshyppypatjat ja niille rimatelineet, seiväshyppypatjan suojus, moukariverkko

Toteutuma: Yleisurheilukentän kaikki kalustehankinnat on tehty. Korkeushyppypatjan suojus tehtiin käyttöpuolen varoista. -35 831 €

Muut koneet ja kalusto

Keskuskeittiön koneet

Varaus 10 000 € vuodelle 2024

- Varautuminen keskuskeittiön koneiden uusimiseen

Toteutuma: Ei ole toteutunut.

Alueiden kunnossapidon koneet

Ei varausta vuodelle 2024

Osakkeet ja osuudet

Parravahan Veden investointiosuus

Varaus 12 000 € vuodelle 2024

- Investointiosuus Parravahan Veden sähkö saneerauksesta

Toteutuma: Toteutunut.

-11 400 €

Investointien toteutuma yhteensä 887 947 € ja 2024 talousarviossa investointien kokonaissumma 1 172 000 €, joten toteutuma on 76 %. Rahoitusosuuksia yhteensä 138 376 €.

Tili	Kustannuspaikka	Investointi- menot	Rahoiutus- osuudet	Iuovutus- tulot	Iuovutus- voitot	Iuovutus- tappiot	Yhteensä
11002 Rakentamattomat alueet							
	931300 Maa-alueiden osto	-4 907,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-4907.00
11002 Rakentamattomat alueet yht.		-4 907,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-4907.00
11971 Muut aineettomat hyödykkeet							
	931211 Pohjakartta	-6 358,71	0,00	0,00	0,00	0,00	-6358.71
11971 Muut aineettomat hyödykkeet yht.		-6 358,71	0,00	0,00	0,00	0,00	-6358.71
11973 Asuinrakennusten korjausinvestoinni							
	971814 Kunnantalo	-2 583,38	0,00	0,00	0,00	0,00	-2583.38
11973 Asuinrakennusten korjausinvestoinni		-2 583,38	0,00	0,00	0,00	0,00	-2583.38
11975 Muiden rakennusten korjausinvestoin							
	931211 Pohjakartta	-400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-400.00
	961812 Palainen	-487 741,25	93 480,00	0,00	0,00	0,00	-394261.25
	961817 Urheilukentän varaston laajennus	-142 552,94	0,00	0,00	0,00	0,00	-142552.94
	961912 Urheilukenttä	-35 044,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-35044.00
	971811 Virastotalo	-14 423,71	0,00	0,00	0,00	0,00	-14423.71
	971814 Kunnantalo	-25 561,22	26 836,12	0,00	0,00	0,00	1274.90
	971815 Lämmitysjärjest.keh. Muut rakenn	-9 150,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-9150.00
	971820 Paloasema	-37 533,46	0,00	0,00	0,00	0,00	-37533.46
	972511 Inv.os. Parravahan Vesi Oy	-11 470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11470.00
11975 Muiden rakennusten korjausinvestoin		-763 876,58	120 316,12	0,00	0,00	0,00	-643560.46
11976 Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	931912 Muistomerkkien kunnostaminen	-13 142,94	0,00	0,00	0,00	0,00	-13142.94
	961816 Pururadan kehittämisen	-12 721,44	0,00	0,00	0,00	0,00	-12721.44

Tili	Investointi-	Rahoitus-	Luovutus-	Luovutus-	Luovutus-	Yhteensä
Kustannuspaikka	menot	osuudet	tulot	voitot	tappiot	
961912 Urheilukenttä	-786,77	18 060,00	0,00	0,00	0,00	17273,23
971913 Tievalaistuksen rakentaminen	-19 895,19	0,00	0,00	0,00	0,00	-19895,19
972123 Vesihuoltol.saneeraus, viemäriä	-10 782,30	0,00	0,00	0,00	0,00	-10782,30
972613 Vesihuoltol. saneeraus, vesilait	-52 892,94	0,00	0,00	0,00	0,00	-52892,94
11976 Kiinteät rakenteet ja laitteet yht.	-110 221,58	18 060,00	0,00	0,00	0,00	-92161,58
Kaikki yht.	-887 947,25	138 376,12	0,00	0,00	0,00	-749571,13

2.4. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta (1.000 €)

	Määrärahat						Tuloarviot					
	TA 2024	Muutos	MTA	TP	Poik- keama	%	TA 2024	Muutos	MTA	TP	Poik- keama	%
KÄYTTÖTALOUSOSA												
KESKUSVAALITK	14		14	18	4	129	8		8	11	-3	138
Valtiolliset vaalit	14		14	18	4	129	8		8	11	-3	138
TARKASTUSLAUTAKUNTA	12		12	12	0	100	0		0	0	0	0
Tilintarkastus	12		12	12	0	100	0		0	0	0	0
KUNNANHALLITUS	1 387	0	1 387	1 307	-80	94	147	0	147	147	0	100
Yleishallinto	211		211	201	-10	95	19		19	19	0	100
Hallinto- ja talouspalvelut	362		362	365	3	101	1		1	0	1	0
Henkilöstöpalvelut	114		114	134	20	118	12		12	15	-3	125
Muut tehtävät	317		317	284	-33	90	23		23	21	2	91
Elinvoimapaalvelut	325		325	277	-48	85	50		50	60	-10	120
Kaavoitus- ja maaom. hall.	58		58	46	-12	79	42		42	32	10	76
SIVISTYSLAUTAKUNTA	3 277		3 376	3 456	80	102	142	4	146	172	-26	118
Hallinto	5		5	7	2	140	0		0	0	0	0
Marttilan koulu	2 055	99	2 154	2 209	55	107	79	4	83	103	-20	130
Perusopetus ostopalvelut	20		20	18	-2	90	0		0	0	0	0
Muut opetuspalvelut	32		32	29	-3	91	0		0	0	0	0
Varhaiskasvatus	1 165		1 165	1 193	28	102	63		63	69	-6	110
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	507		507	465	-42	92	48		48	60	-12	125
Hallinto	6		6	3	-3	50	0		0	0	0	0
Kirjasto toimi	156		156	139	-17	89	0		0	0	0	0
Kulttuuripalvelut	38		38	26	-12	68	1		1	2	-1	200
Liikuntapalvelut	168		168	161	-7	96	31		31	44	-13	142
Nuorisopalvelut	91		91	94	3	103	4		4	2	2	50
Hyvinvoinnin edistäminen	48		48	42	-6	88	12		12	12	0	0
TEKNINEN LAUTAKUNTA	1 420	0	1 420	1 404	-16	99	1 010	0	1 010	1 079	-69	107
Hallinto	12		12	10	-2	83	0		0	0	0	0
Kunnossapitopalvelut	190		190	144	-46	76	281		281	295	-14	105
Kiinteistöjen huolto	178		178	159	-19	89	2		2	4	-2	200
Rakennukset ja huoneistot	578		578	628	50	109	418		418	423	-5	101
Liikennev. ja muut yksityist.	82		82	65	-17	79	0		0	0	0	0
Muut palvelut	125		125	141	16	113	0		0	44	-44	0
Rakennusvalvonta	66		66	58	-8	88	10		10	12	-2	120
Vesihuoltolaitos	189		189	199	10	105	299		299	301	-2	101
KÄYTTÖTALOUS YHT.	6 617	99	6 716	6 662	-54	99	1 355	4	1 359	1 469	-110	108
TULOS LASKELMA OSA												
Verotulot							3 956		3 956	3 993	-37	101
Valtionosuudet							1 698		1 698	1 666	32	98
Korkotulot							3		3	30	-27	1 000
Muut rahoitustulot							18		18	18	0	0
Korkomenot	27		27	45	18	167						
Muut rahoitusmenot												
Satunnaiset erät												
TULOS LASKELMA YHT.	27	0	27	45	18	167	5 675	0	5 675	5 707	-32	101
INVESTOINTIOSA												
KUNNANHALLITUS	80	0	80	26	-54	33	20		20	0	20	0
Aineettomat hyödykkeet	30		30	7	-23	23	0		0	0	0	0
Maa- ja vesialueet	30		30	5	-25	17	20		0	0	20	0
Koneet ja kalusto	10		10	0	-10	0	0		0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10		10	13	3	130	0		0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	0		0	1	1	0	0		0	0	0	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA	100		100	0	-100	0	0		0	0	0	0
Muiden rak.korjausinv.	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	100		100	0	-100	0	0		0	0	0	0
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	320		320	680	360	213	70		70	111	-41	159
Muiden rak.korjausinv.	310		310	631	321	204	70		70	93	-23	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10		10	49	39	490	0		0	18	-18	0
TEKNINEN LAUTAKUNTA	452	0	452	184	-268	41	0		0	27	-27	0
Asuinrak.korjausinvestointi	30		30	0	-30	0	0		0	0	0	0
Muiden rak.korjausinv.	340		340	89	-251	26	0		0	27	-27	0
Muiden rak.uushankinta	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20		20	20	0	100			0	0	0	0
Koneet ja kalusto	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0
Investointiosuudet	0		0	0	0	0			0	0	0	0
Vesilaitos, kiint.rak. ja laitt.	62		62	75	13	121			0	0	0	0
INVESTOINNIT YHTEENSA	952	0	952	890	-62	93	90		90	138	-48	153
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muut.												
Antolainasaamisten lis.									0	17	-17	
Antolainasaamisten väh.												
Lainakannan muutokset							900		900	0	-900	
Pitkäaik. lainojen lis.												
Pitkäaik. lainojen väh.	330		330	333	-3	101						
Lyhytaik. lainojen muutos												
Vaikutus maksuvalm.												
RAHOITUSOSA YHTEENSA	7 926	99	8 025	7 930	95	99	8 020	4	8 024	7 331	-917	69

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tilinpäätöslaskelmia ovat:

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tase

Konsernituloslaskelma

Konsernitase

Konsernin rahoituslaskelma

Tili	Toteutuma 2024 01-12	Budjetti 2024	Poikkema euro	Poikkema %
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNSTITUOTOT	526 218,44	485 930,00	-40 288,44	108.29
MAKSUTUOTOT	55 264,14	54 650,00	-614,14	101.12
TUET JA AVUSTUKSET	130 184,58	68 250,00	-61 934,58	190.75
MUUT TOIMINTATUOTOT	759 096,50	746 630,00	-12 466,50	101.67
TOIMINTATUOTOT yht.	1 470 763,66	1 355 460,00	-115 303,66	108.51
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-3 007 429,98	-3 082 750,00	-75 320,02	97.56
PALVELUJEN OSTOT	-2 266 508,45	-2 079 490,00	187 018,45	108.99
AINEET, TARVIKKEET JA TAVAR	-748 246,11	-781 310,00	-33 063,89	95.77
AVUSTUKSET	-290 767,77	-324 400,00	-33 632,23	89.63
MUUT TOIMINTAKULUT	-351 672,54	-348 510,00	3 162,54	100.91
TOIMINTAKULUT yht.	-6 664 624,85	-6 616 460,00	48 164,85	100.73
TOIMINTAKATE	-5 193 861,19	-5 261 000,00	-67 138,81	98.72
VEROTULOT	3 993 463,08	3 956 000,00	-37 463,08	100.95
VALTIONOSUUDET				
KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALT	1 745 974,00	1 735 000,00	-10 974,00	100.63
MUUT VALTIONOSUUDET	-79 511,00	-37 000,00	42 511,00	214.89
VALTIONOSUUDET yht.	1 666 463,00	1 698 000,00	31 537,00	98.14
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	29 623,02	3 200,00	-26 423,02	925.72
MUUT RAHOITUSTUOTOT	18 272,37	18 080,00	-192,37	101.06
KORKOKULUT	-45 400,34	-27 360,00	18 040,34	165.94
MUUT RAHOITUSKULUT	-201,85	0,00	201,85	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yht.	2 293,20	-6 080,00	-8 373,20	-37.72
VUOSIKATE	468 358,09	386 920,00	-81 438,09	121.05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POIST	-521 460,09	-546 470,00	-25 009,91	95.42
POISTOT JA ARVONALENTUMISET y	-521 460,09	-546 470,00	-25 009,91	95.42
TILIKAUDEN TULOS	-53 102,00	-159 550,00	-106 448,00	33.28
POISTOERON LISÄYS (+) TAI VÄH	31 333,32	23 000,00	-8 333,32	136.23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-21 768,68	-136 550,00	-114 781,32	15.94
yht.	-21 768,68	-136 550,00	-114 781,32	15.94
TUOSLASKELMA yht.	-21 768,68	-136 550,00	-114 781,32	15.94

	Toteutuma 2024	Toteutuma 2023
RAHOITUSLASKELMA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	468 358,09	577 496,35
SATUNNAISET ERÄT		
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	0,00	-61 692,16
TOIMINNAN RAHAVIRTA	468 358,09	515 804,19
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-887 947,25	-684 437,75
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	138 376,12	72 240,00
PYS. VASTAAVIEN HYÖD. LUOV.VOITOT	0,00	65 140,00
INVESTOINTIEN VARS. MYYNITULOT		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-749 571,13	-547 057,75
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-281 213,04	-31 253,56
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	16 955,24	16 955,24
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0,00	0,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-333 991,20	-333 991,20
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-333 991,20	-333 991,20
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMAN MUUTOS	-15 829,40	155 952,00
SAAMISTEN MUUTOS	-10 126,49	356 223,80
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	54 185,56	-404 371,59
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	28 229,67	107 804,21
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-288 806,29	-209 231,75
RAHAVAROJEN MUUTOS	-570 019,33	-240 485,31
RAHAVARAT 31.12.	1 079 160,43	1 649 179,76
RAHAVARAT 1.1.	1 649 179,76	1 889 665,07
RAHAVAROJEN MUUTOS	-570 019,33	-240 485,31

Tili	Alkusaldo 2024 00	Kausi 2024 01-12	Loppusaldo 2024 00-12
TASE			
VASTAAVAA			
A PYSYVÄT VASTAAVAT			
I Aineettomat hyödykkeet			
1. Aineettomat oikeudet	-24.359,92	23.973,18	-386,74
2. Muut pitkävaikutteis	-43.284,91	-23.625,10	-66.910,01
I Aineettomat hyödykkeet	-67.644,83	348,08	-67.296,75
II Aineelliset hyödykkeet			
1. Maa- ja vesialueet (	-1.136.499,26	-4.907,00	-1.141.406,26
2. Rakennukset	-4.716.770,74	112.683,75	-4.604.086,99
3. Kiinteät rakenteet j	-3.477.535,66	-206.639,74	-3.684.175,40
4. Koneet ja kalusto	-63.829,45	20.635,32	-43.194,13
6. Ennakkomaksut ja kes	-433.937,01	-150.231,45	-584.168,46
II Aineelliset hyödykkeet	-9.828.572,12	-228.459,12	-10.057.031,24
III Sijoitukset			
1. Osakkeet ja osuudet	-356.472,86	0,00	-356.472,86
3. Muut lainasaamiset	-306.568,97	16.955,24	-289.613,73
4. Muut saamiset	-21.879,57	0,00	-21.879,57
III Sijoitukset yht.	-684.921,40	16.955,24	-667.966,16
A PYSYVÄT VASTAAVAT yht.	-10.581.138,35	-211.155,80	-10.792.294,15
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
II Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	-3.363,76	1.681,88	-1.681,88
Lyhytaikaiset saamiset	-373.663,68	-11.808,37	-385.472,05
II Saamiset yht.	-377.027,44	-10.126,49	-387.153,93
IV Rahat ja pankkisaamise	-1.649.179,76	570.019,33	-1.079.160,43
C VAIHTUVAT VASTAAVAT yht.	-2.026.207,20	559.892,84	-1.466.314,36
VASTAAVAA yht.	-12.607.345,55	348.737,04	-12.258.608,51
VASTATTAVAA			
A OMA PÄÄOMA			
I Peruspääoma	4.238.567,63	0,00	4.238.567,63
III Muut omat rahastot	20.989,82	0,00	20.989,82
IV Edellisten tilikausien	3.877.051,15	0,00	3.877.051,15
V Tilikauden ylijäämä (al	-21.768,68	0,00	-21.768,68
A OMA PÄÄOMA yht.	8.114.839,92	0,00	8.114.839,92
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISE			
1. Poistoero	837.333,28	-31.333,32	805.999,96
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISE	837.333,28	-31.333,32	805.999,96
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
2. Lahjoitusrahastojen pä	277.398,69	-15.829,40	261.569,29
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT y	277.398,69	-15.829,40	261.569,29
E VIERAS PÄÄOMA			

Tili	Alkusaldo 2024 00	Kausi 2024 01-12	Loppusaldo 2024 00-12
I Pitkääikainen			
Pitkääikainen (korollin	1.289.407,60	-263.991,15	1.025.416,45
Pitkääikainen (koroton	767.116,54	31.857,94	798.974,48
I Pitkääikainen yht.	2.056.524,14	-232.133,21	1.824.390,93
II Lyhytaikainen			
Lyhytaikainen (korollin	333.991,20	-70.000,05	263.991,15
Lyhytaikainen (koroton	965.489,64	22.327,62	987.817,26
II Lyhytaikainen yht.	1.299.480,84	-47.672,43	1.251.808,41
E VIERAS PÄÄOMA yht.	3.356.004,98	-279.805,64	3.076.199,34
VASTATTAVAA yht.	12.585.576,87	-326.968,36	12.258.608,51

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot	1 640 342.57	1 634 951.17
Toimintakulut	-6 796 448.74	-6 373 706.95
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta		
Toimintakate	-5 156 106.17	-4 738 755.78
Verotulot	3 993 463.08	3 650 773.36
Valtionosuudet	1 666 463.00	1 767 333.00
Rahoitustuotot ja -kulut	774.77	-3 760.76
Korkotuotot	30 724.52	24 351.28
Muut rahoitustuotot	19 166.02	10 434.57
Korkokulut	-48 878.59	-37 453.78
Muut rahoituskulut	-237.18	-1 092.83
Vuosikate	504 594.68	675 589.82
Suunnitelman mukaiset poistot	-576 933.74	-564 575.73
Omistuksen eliminointierot	75.19	1 382.70
Arvonalentumiset	0.00	0.00
Tilikauden tulos	-72 263.87	112 396.79
Tilinpäätössirrot	31 333.32	23 000.04
Tilikauden verot	-104.05	-7.32
Laskennalliset verot	1 073.00	-10 543.00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39 961.60	124 846.51

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2024 1 000 €	1.1. - 31.12.2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	504 637.05	675 674.16
Satunnaiset erät	75.19	1 375.41
Tulorahoituksen korjauserät	-104.04	-61 692.16
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-904 468.05	-693 578.45
Rahoitusosuudet investointimenoihin	138 376.12	72 240.00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0.00	65 140.00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-261 483.73	59 158.96
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	16 955.24	16 757.87
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0.00	0.00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-352 628.32	-382 034.93
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0.00	0.00
Oman pääoman muutokset	0.00	37.11
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15 760.85	155 903.02
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 100.36	-162.21
Saamisten muutos	-26 478.79	364 432.60
Korottomien velkojen muutos	72 439.36	-399 570.96
Rahoituksen rahavirta	-306 573.72	-244 637.50
Rahavarojen muutos	-568 057.45	-185 478.54
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 265 497.47	1 833 554.92
Rahavarat 1.1.	1 833 554.92	2 019 033.47
	-568 057.45	-185 478.55

MARTTILAN KUNTA

KONSERNITASE

VASTAAVAA	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 880 855.75	10 649 454.66
Aineettomat hyödykkeet	67 296.75	67 644.83
Aineettomat oikeudet	386.74	24 359.92
Muut pitkävaikutteiset menot	66 910.01	43 284.91
Aineelliset hyödykkeet	10 246 690.09	10 015 025.26
Maa- ja vesialueet	1 234 738.53	1 223 404.72
Rakennukset	4 670 619.96	4 784 144.81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 704 136.73	3 495 011.03
Koneet ja kalusto	52 139.39	73 944.80
Muut aineelliset hyödykkeet	0.00	0.00
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	585 055.48	438 519.90
Sijoitukset	566 868.91	566 784.57
Osakkuusyhteisöosuudet	122 750.82	122 666.51
Osakkeet ja osuudet	201 879.80	201 879.80
Muut lainasaamiset	220 000.03	220 000.00
Muut saamiset	22 238.26	22 238.26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	59 638.99	78 985.10
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 677 670.22	2 219 733.71
Vaihto-omaisuus	3 790.07	2 689.71
Saamiset	408 382.68	383 489.08
Pitkäaikaiset saamiset	179.71	179.72
Lyhytaikaiset saamiset	408 202.97	383 309.36
Rahoitusarvopaperit	48 636.13	44 026.15
Rahat ja pankkisaamiset	1 216 861.34	1 789 528.77
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 618 164.96	12 948 173.47
VASTATTAVAA	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
OMA PÄÄOMA	9 051 467.05	9 080 476.72
Peruspääoma	4 238 567.64	4 238 567.64
Muut omat rahastot	21 289.81	21 289.81
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 831 571.20	4 695 772.76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39 961.60	124 846.51
PAKOLLISET VARAUKSET	0.00	0.00
Muut pakolliset varaukset	0.00	0.00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	323 260.79	358 367.75
VIERAS PÄÄOMA	3 243 437.12	3 509 329.00
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	805 416.47	1 069 407.60
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 019 108.20	987 554.43
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	263 991.15	333 991.20
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 145 334.32	1 109 306.43
Saadut ennakot	9 586.98	9 069.34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 618 164.96	12 948 173.47

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KUNNAN LIITETIEDOT

KONSERNIN LIITETIEDOT

Vuoden 2024 tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontaiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty varastokirjanpidon tietojärjestelmiin sisältyvää painotetun keskihinnan menetelmää.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempan todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos
3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
4. Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus
5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Kohdat 2 - 5 ei ilmoitettavaa

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä (liite 22). Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset on vähennetty. Konserniyhteisöjen kunnalle maksamia kiinteistöveroja ei ole vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Osakkuusyhteisöjen tilikauden 2015 voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on konsernitaseeseen yhdistelty kuntayhtymän omistuosuutta vastaava osuus.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Kunta	
	2024	2023
Yleishallinto	158 686.93	198 074.65
Sivistyspalvelut	172 993.06	139 038.02
Yhdyskuntapalvelut	1 078 540.61	1 068 825.21
Hyvinvointipalvelut	60 543.06	46 367.07
Toimintatuotot yhteensä	1 470 763.66	1 452 304.95

7 Verotulot eriteltyinä verolajeittain

	2024	2023
Kunnan tulovero	3 166 699.84	2 801 678.48
Osuus yhteisöverotulon tuotosta	236 631.92	305 831.49
Kiinteistövero	590 131.32	543 263.39
Verotulot yhteensä	3 993 463.08	3 650 773.36

8 Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2022	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	859 810.86	996 053.39	700 414.00	835 713.00
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	1 045 560.00	966 329.00	1 045 560.00	966 329.00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-504 539.00	-469 435.00	-504 539.00	-469 435.00
Verotulomenojen korvaus	425 028.00	434 726.00	425 028.00	434 726.00
Valtionosuudet yhteensä	1 825 859.86	1 927 673.39	1 666 463.00	1 767 333.00

9 Palvelujen ostojen erittely

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	1 030 921.75	813 118.74
Muiden palvelujen ostot	1 235 586.70	1 106 553.57
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	2 266 508.45	1 919 672.31

10 Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Pysyvät vastaavat	Tasapoisto	Kirjanpitoltk:n
	Marttilan kunta	suositus
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
10050 Tietokoneohjelmistot	3 v	2 - 5 v
10100 Muut pitkävaikutteiset menot	3 v	2 - 10 v
Osake- ja perusparannusmenot	3 v	5 - 10 v
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
11000 Rakennetut tontit	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11001 Metsätilat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11002 Rakentamattomat alueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset		
11150 Sosiaalitoimen rakennukset	30 v	30 - 50 v
11151 Muut asuinrakennukset	30 v	30 - 50 v
11152 Asuinrakennusten uushankinta	30 v	30 - 50 v
11153 Asuinrakennusten korjausinvestoinnit	30 v	30 - 50 v
Muut rakennukset		
11160 Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v	20 - 50 v
11161 Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v	20 - 30 v
11162 Muut rakennukset	30 v	20 - 30 v
11163 Muiden rakennusten uushankinta	30 v	20 - 30 v
11164 Muiden rakennusten korjausinvestoinnit	30 v	20 - 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet		
11300 Tiet ja muut liikennealueet	20 v	15 - 20 v
11301 Urheilu- ja ulkoilualueet	15 v	15 - 20 v
Johtoverkostot ja laitteet		
11302 Vedenjakeluverkosto	30 v	30 - 40 v
11303 Viemäriverkko	30 v	30 - 40 v
11304 Ulkovaikustelaitteet	15 v	10 - 20 v
11305 Vesi- ja viemärlaitoksen laitos- koneet ja laitteet	20 v	10 - 20 v
11306 Atk-verkko	15 v	10 - 20 v
Muut kiinteät koneet ja laitteet		
Koneet ja kalusto		
11600 Palveluauto	5 v	4 - 7 v
11650 Tietokonelaitteet	3 v	3 - 5 v
11700 Muut laitteet ja kalusteet	5 v	3 - 5 v
11701 Työkoneet	5 v	5 - 10 v
11702 Viestintälaitteet	5 v	5 - 10 v
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset, osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista.

Ei ilmoitettavaa

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Kiinteistöjen myyntivoitto	0.00	61 692.16	0.00	61 692.16
Maa-alueiden myyntivoitto	0.00	0.00	0.00	0.00
Muut myyntivoitot	0.00	0.00		
Myyntivoitot yhteensä	0.00	61 692.16	0.00	61 692.16
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen myyntitappio	0	0	0	0
Maa-alueiden myyntitappio	0.00	0.00	0.00	0.00
Muut myyntitappiot	0.00	0.00	0.00	0.00
Myyntitappiot yhteensä	0.00	0.00	0.00	0.00

14 Satunnaiset tuotot ja kulut

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

16 Erittely poistoeron muutoksista

Kohdat 14 - 16 ei ilmoitettavaa

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17 Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

18 Arvonkorotukset

Kohdat 17 - 18 ei ilmoitettavaa

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	24 359.92	43 284.91	0.00	67 644.83
Lisäykset tilikauden aikana	0.00	43 123.71	0.00	43 123.71
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-23 973.18	-19 498.61		-43 471.79
Arvonalennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	386.74	66 910.01	0.00	67 296.75
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	386.74	66 910.01	0.00	67 296.75
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 136 499,26	4 716 770,74	3 477 535,66	63 829,45	433 937,01	9 828 572,12
Lis. tilik. aikana	4 907,00	130 921,78	420 387,19	0,00	912 845,01	1 469 060,98
Rah.os. tilik.					-93 480,00	-93 480,00
Väh. tilik. aikana					-669 133,56	-669 133,56
Siirrot erien välillä						0,00
Tilikauden poisto		-243 605,53	-213 747,45	-20 635,32		-477 988,30
Arvonl. ja niiden pal.						
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 141 406,26	4 604 086,99	3 684 175,40	43 194,13	584 168,46	10 057 031,24
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 141 406,26	4 604 086,99	3 684 175,40	43 194,13	584 168,46	10 057 031,24
Olennaiset lisäpoistot						
Erittely olennaisista lisäpoistoista						

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.	14 295,98	138 911,27	1 390,75	200 726,86	355 324,86
Lisäykset				1 148,00	
Vähennykset					
Hankintameno 31.12.	14 295,98	138 911,27	1 390,75	201 874,86	356 472,86
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 295,98	138 911,27	1 390,75	201 874,86	356 472,86

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset osakkuus ja muut omist. Yht.	Saamiset muut yhteisöt	
Hankintameno 1.1.	108 448,54			220 000,00	328 448,54
Lisäykset					
Vähennykset	-16955,24				-16955,24
Hankintameno 31.12.	91 493,30			220 000,00	311 493,30
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	91 493,30			220 000,00	311 493,30

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20 - 22 Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
As. Oy Riihelänhovi	Marttila	100 %	100 %	2 726.42	22 746.22	29.65
As. Oy Mlan Riihelänranta	Marttila	100 %	100 %	11 421.28	73 682.10	26.62
As. Oy Taalarinrivi	Marttila	100 %	100 %	8 591.33	14 686.28	29.68
Kuntayhtymä						
Varsinais-Suomen liitto ry	Turku	0.4022 %	0.4022 %	10 254.18	7 215.48	747.93
L. Koulutuskuntayhtymä	Marttila	0.751880 %	0.751880 %	191 452.33	17 918.20	6 386.85
Yhteis- ja om.yhteisöt						
Parravahan Vesi Oy	Marttila	31.00 %	31.00 %	44 037.18	16 584.51	42.37
			Yhteensä	268 482.72	152 832.79	7 263.10

23 Saamisten erittely

	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	8 543.63	4 350.34		4 350.34
Lainasaamiset			3 363.76	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	8 543.63	4 350.34	3 363.76	4 350.34
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus- yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	8 543.63	4 350.34	3 363.76	4 350.34

24 Siirtosaamiset

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Oman pääoman erittely

Taseen oman pääoman liittymismaksurahastoon 31.3.2004 saakka kirjatut liittymismaksut on uusien kirjanpito-ohjeiden mukaisesti siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	4 238 567.41	4 238 567.41	4 238 567.63	4 238 567.63
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	4 238 567.41	4 238 567.41	4 238 567.63	4 238 567.63
Muut omat rahastot				
Opintolainarahasto 1.1.	21 289.81	21 289.81	20 989.82	20 989.82
Opintolainarahasto 31.12.	21 289.81	21 289.81	20 989.82	20 989.82
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 831 571.20	4 695 772.76	3 877 051.15	3 785 299.60
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 831 571.20	4 695 772.76	3 877 051.15	3 785 299.60
Tilikauden yli-/alijäämä	-39 961.60	124 846.51	-21 768.68	91 751.55
Oma pääoma yhteensä	9 051 466.82	9 080 476.49	8 114 839.92	8 136 608.60
Oma pääoma 1.1.	9 080 476.49	9 557 627.12	8 136 608.60	8 044 857.05
Oma pääoma 31.12.	9 051 466.82	9 080 476.49	8 114 839.92	8 136 608.60
Ylijäämä-/alijäämäkertymä 31.12.	4 791 609.60	4 820 619.27	3 855 282.47	3 877 051.15

26 Erittely poistoerosta

27 Pitkäaikaiset velat

28 Joukkovelkakirjalainat

29 Pakolliset varaukset

Kohdat 29 - 32 ei ilmoitettavaa

30 Vieras pääoma

	2024		2023	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		288.00		661.23
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		288.00		661.23
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat		1 570.52		4 664.00
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		1 858.52		5 325.23

31 Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa

32 Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut	786 590.48	756 193.54	786 590.48	756 193.54
Muut velat	12 384.00	10 923.00	12 384.00	10 923.00
Yhteensä	798 974.48	767 116.54	798 974.48	767 116.54

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kunta	
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Siirtyvät korot	17 299.91	3 519.79
Lomapalkkajaksotus	398 655.80	417 596.39
Muut siirtovelat	22 804.06	41 673.99
Siirtovelat yhteensä	438 759.77	462 790.17

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34 Erittely veloista, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

35 Erittely vakuuksista vakuuslajeittain muista velkojen sitoumuksista

Turun seudun puhdistamo Oy:n vastuu lainoista omistusosuuden mukaisessa suhteessa (Marttilan osuus yhtiön osakepääomasta on 0,2 %)

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Yhtiön korollinen vieras pääoma 31.12.2023	153 461.69	158 389.38	153 461.69	158 389.38
Yhtiön leasing v: Muut velat	31 000.00	32 200.84	31 000.00	32 200.84
Yhteensä	184 461.69	190 590.22	184 461.69	190 590.22

36 Erittely vastuusitoumuksista samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Kohdat 34 - 36 ei ilmoitettavaa

37 Vakuudet

	Kunta	
	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Parravahan Vesi Oy, Marttilan kunnan osuus 31 %	30 000.00	30 000.00

38 Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2023	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	15 669.15	23 062.30	1 223.58	7 114.59
- Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 070.98	9 962.17	1 223.58	5 321.28
Leasingvastuut yhteensä	9 404.11	6 718.19	0.00	0.00
- Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 244.17	2 207.39	0.00	0.00

39 Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Kohdat 38 - 39 ei ilmoitettavaa

40 Vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	16 680 057.00	16 409 150.00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0.00	0.00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	17 899.00	13 062.00

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Ei ilmoitettavaa

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2024	2023
Yleishallinto	11	11
Sosiaali- ja terveystoimi	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimi, varhaiskasvatus	45	48
Yhdyskuntapalvelut	10	7
Muut palvelut		
Liiketoiminta	2	2
Yhteensä	68	68

43 Henkilöstökulut

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 007 429.98	3 049 156.18
Henkilöstökuluja akvitoivotu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0.00	0.00
Henkilöstömenot yhteensä	3 007 429.98	3 049 156.18

44 Luottamushenkilöstön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Ei ilmoitettavaa

45 Tilintarkastuspalkkiot

	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot	10 177.51	7 972.84
Muut palkkiot	2 225.65	2 509.35
Palkkiot yhteensä	12 403.16	10 482.19

Tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy

Liitetietojen erittely

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoiminnat

Ei ilmoitettavaa

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

PÄIVÄKIRJA

PÄÄKIRJA

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU ATK-TULOSTEINA

TOSITELAJIT

Tositelaji	Nimi	Alaraja	Yläraja
10	Kassa	1	100000
11	Myyntireskontran suoritukset	110001	119999
12	Muistiotositteet	12001	12999
125	Sisäinen laskutus	125001	125999
20	Vesi- ja jätevesilaskutus	20001	29999
25	Yleislaskutus	250001	259999
38	Kunta, sähköiset ostolaskut	380001	389999
39	Vesi, sähköiset ostolaskut	390001	399999
40	Ostoreskontran suoritukset	40001	49999
60	Palkkatositteet	60001	69999
85	Avaava tase	85001	85999
90	Käyttöomaisuustositteet	90001	99999
99	Tilinpäätössimulointi	99001	99999

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKKÖ

TULOSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

TASE

VESIHUOLLON TASEYKSIKKÖ

TULOSLASKELMA	Toteutuma 1.1. - 31.12.2024	Toteutuma 1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto		
Myyntituotot	300 633.63	273 978.51
Liikevaihto	300 633.63	273 978.51
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-54 106.01	-55 225.50
Palvelujen ostot	-89 941.23	-90 946.39
Materiaalit ja palvelut	-144 047.24	-146 171.89
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-40 280.23	-52 984.49
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-8 662.37	-10 888.26
Muut henkilöstösivukulut	-818.51	-1 284.37
Henkilöstösivukulut	-9 480.88	-12 172.63
Henkilöstökulut	-49 761.11	-65 157.12
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnelman mukaiset poistot	-103 372.04	-98 390.19
Poistot ja arvonalentumiset	-103 372.04	-98 390.19
Liiketoiminnan muut kulut	-5 157.84	-521.28
Liikeyli-/alijäämä	-1 704.60	-36 261.97
Korkotuotot	878.35	441.81
Korvaus peruspääomasta	0.00	0.00
Muut rahoituskulut	-55.40	-52.83
Rahoitustuotot ja kulut	822.95	388.98
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-881.65	-35 872.99
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-881.65	-35 872.99
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0.38	-8.03
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0.38	-8.03
Voitto, %	-0.29	-13.09

Sijoitetun pääoman tunnusluku kertoo taseyksikköön sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa taseyksikön suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta taseyksikön kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien kirjanpito-arvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuoton tunnusluku kertoo kunnan taseyksikköön sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäerät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden taseyksikön yli-/alijäämä muodostaa liikevaihdosta. Jos luku on negatiivinen, toiminta on tappiollista.

RAHOITUSLASKELMA	Toteutuma 1.1. - 31.12.2024	Toteutuma 1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-1 704.60	-36 261.97
Poistot ja arvonalentumiset	103 372.04	98 390.19
Rahoitustuotot ja -kulut	822.95	388.98
Tulorahoituksen korjauserät	0.00	0.00
Toiminnan rahavirta	102 490.39	62 517.20
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-75 145.24	-90 177.19
Investointien rahavirta	-75 145.24	-90 177.19
Toiminnan ja investointien rahavirta	27 345.15	-27 659.99
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	0.00	0.00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	0.00	0.00
Lainakannan muutokset	0.00	0.00
Lyhytaikaisten saamisten muutos	3 406.26	-15 176.68
Korottomien velkojen muutos	5 624.48	34 462.55
Muut maksuvalmiuden muutokset	9 030.74	19 285.87
Rahoituksen rahavirta	9 030.74	19 285.87
Rahavarojen muutos	36 375.89	-8 374.12
Rahavarat 31.12.	114 544.40	78 168.51
Rahavarat 1.1.	78 168.51	86 542.63
Rahavarojen muutos	36 375.89	-8 374.12
Investointien tulorahoitus, %	-136.39	-69.33
Quick ratio	0.22	0.18
Current ratio	0.22	0.18

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

Current ratio eli käyttö pääomasuhde kertoo nopeakiertoisten omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

TASE	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	36 107.55	38 665.76
Maa- ja vesialueet	5 348.38	5 348.38
Rakennukset	0.00	0.00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 144 111.65	2 169 780.24
Ennakkom. ja keskener.hank.	0.00	0.00
Aineelliset hyödykkeet	2 185 567.58	2 213 794.38
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Myyntisaamiset	139 255.13	143 682.61
Muut saamiset	5 965.83	4 944.61
Saamiset	145 220.96	148 627.22
Rahat ja pankkisaamiset	114 544.40	78 168.51
Rahat ja pankkisaamiset	114 544.40	78 168.51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 445 332.94	2 440 590.11
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	425 977.71	425 977.71
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	25 484.86	61 357.85
Tilikauden yli-/alijäämä	-881.65	-35 872.99
VIERAS PÄÄOMA	450 580.92	451 462.57
Pitkäaikainen		
Muut velat	786 590.48	756 193.54
Pitkäaikainen	786 590.48	756 193.54
Lyhytaikainen		
Ostovelat	14 075.33	25 861.33
Velat kunnalta	1 135 613.94	1 135 613.94
Muut velat	40 690.17	44 733.13
Siirtovelat	17 782.10	26 725.60
Lyhytaikainen	1 208 161.54	1 232 934.00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 445 332.94	2 440 590.11
Omavaraisuusaste, %	18.43	18.50
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	663.52	726.02

Omavaraisuusaste mittaa taseyksikön vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku kertoo kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku taseyksikköjen välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet taseyksiköllä on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT

Toiminta		
Toimintatuotot	300 633.63	273 978.51
Verotulot	0.00	0.00
Valtionosuudet	0.00	0.00
Korkotuotot	878.35	441.81
Muut rahoitustuotot	0.00	0.00
Satunnaiset tuotot	0.00	0.00
Tulorahojen korjauserät	0.00	0.00
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0.00	0.00
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investoint.	0.00	0.00
Pys.vastaavien hyöd.luov.t.	0.00	0.00
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	0.00	0.00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0.00	0.00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0.00	0.00
Oman pääoman lisäykset	0.00	0.00
Kokonaistulot yhteensä	301 511.98	274 420.32

MENOT

Toiminta		
Toimintakulut	-198 966.19	-211 850.29
Korkokulut	0.00	0.00
Muut rahoituskulut	-55.40	-52.83
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit		
Investointimenot	-75 145.24	-90 177.19
Rahoitustoiminta		
Antolainasaam.lisäykset	0.00	0.00
Pitkäaik.lainojen vähennys	0.00	0.00
Lyhytaik.lainojen vähennys	0.00	0.00
Oman pääoman vähennys	0.00	0.00
Kokonaistulot yhteensä	-274 166.83	-302 080.31

Täsmäytys:		
Kokonaistulot - kokonaismenot	27 345.15	-27 659.99
Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos	-27 345.15	27 659.99
Erotus		

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	Vesilaitos		Viemärlaitos		Yhteensä	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Liikevaihto						
Myyntituotot	190 720.43	175 219.26	109 913.20	98 759.25	300 633.63	273 978.51
Liikevaihto	190 720.43	175 219.26	109 913.20	98 759.25	300 633.63	273 978.51
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 317.14	-41 897.78	-13 788.87	-13 327.72	-54 106.01	-55 225.50
Palvelujen ostot	-33 341.47	-27 955.96	-56 599.76	-62 990.43	-89 941.23	-90 946.39
Materiaalit ja palvelut	-73 658.61	-69 853.74	-70 388.63	-76 318.15	-144 047.24	-146 171.89
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-35 834.71	-43 509.88	-4 445.52	-9 474.61	-40 280.23	-52 984.49
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	-7 834.09	-8 941.25	-828.28	-1 947.01	-8 662.37	-10 888.26
Muut henkilöstösivukulut	-747.96	-1 053.47	-70.55	-230.90	-818.51	-1 284.37
Henkilöstösivukulut	-8 582.05	-9 994.72	-898.83	-2 177.91	-9 480.88	-12 172.63
Henkilöstökulut	-44 416.76	-53 504.60	-5 344.35	-11 652.52	-49 761.11	-65 157.12
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnelman mukaiset poistot	-29 271.25	-26 486.40	-74 100.79	-71 903.79	-103 372.04	-98 390.19
Poistot ja arvonalentumiset	-29 271.25	-26 486.40	-74 100.79	-71 903.79	-103 372.04	-98 390.19
Liiketoiminnan muut kulut	-3 100.59	-521.28	-2 057.25	0.00	-5 157.84	-521.28
Liikeyli-/alijäämä	40 273.22	24 853.24	-41 977.82	-61 115.21	-1 704.60	-36 261.97
Korkotuotot	878.35	441.81	0.00	0.00	878.35	441.81
Korvaus peruspääomasta	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Muut rahoituskulut	-55.40	-52.83	0.00	0.00	-55.40	-52.83
Rahoitustuotot ja kulut	822.95	388.98	0.00	0.00	822.95	388.98
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	41 096.17	25 242.22	-41 977.82	-61 115.21	-881.65	-35 872.99
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	41 096.17	25 242.22	-41 977.82	-61 115.21	-881.65	-35 872.99

Liikelaitoksen tunnusluvut

Voitto, %	21.55	14.41	-38.19	-61.88	-0.29	-13.09
-----------	-------	-------	--------	--------	-------	--------

Vesilaitos

Toiminnan kuvaus

Martilan kunnanvaltuusto on päätöksellään 15.12.2015 päättänyt taseyksikön perustamisesta 1.1.2015 alkaen. Taseyksikkö vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Marttilan kunnassa toiminta-alueellaan.

Tilivelvolliset viranhaltijat: Tekninen johtaja Kirsi Halkola
Tulosalueen esimies: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Vesi- ja viemärlaitokset

Vesilaitoksen tarkoituksena on toimittaa kuluttajille ja asiakkaille puhdasta pohjavettä riittävällä paineella ilman katkoksia. Viemärlaitoksen tarkoituksena on kerätä ja kuljettaa puhdistettavaksi asiakkaiden jätevedet siten, että siitä ei ole luonnolle haittaa eikä se rehevöitä vesistöjä.

Martilan kunnan vesilaitos hankkii talousvetensä Parravahan Vesi Oy:ltä. Talousveden laatua tarkkaillaan Lounais-Suomen Ympäristötutkimus Oy:n toimesta valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Marttilan jätevedet johdettiin Marttilan jätevedenpuhdistamoon 5.10.2017 asti, jonka jälkeen jätevesi on johdettu Turun Seudun Puhdistamo Oy:lle.

Hallinto

Martilan vesihuollon laskutusta ja sopimusasioita on hoidettu Marttilan kunnan teknisessä toimistossa ja taseyksikön kirjanpito sekä rahoitus on hallintopalveluissa. Marttilan vesihuollon asioissa päätösvaltaa käyttää tekninen lautakunta. Kunnanvaltuusto ohjaa Marttilan vesilaitoksen toimintaa asettamalla sille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Veden myynti ja kulutus

Vesihuoltolaitoksen tulee periä vesihuollosta käyttömaksua. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja jäteveden määrän mukaan. Taksa päivitettiin 1.9.2024 alv-korotuksen vuoksi, hinnoja ei muuten korotettu.

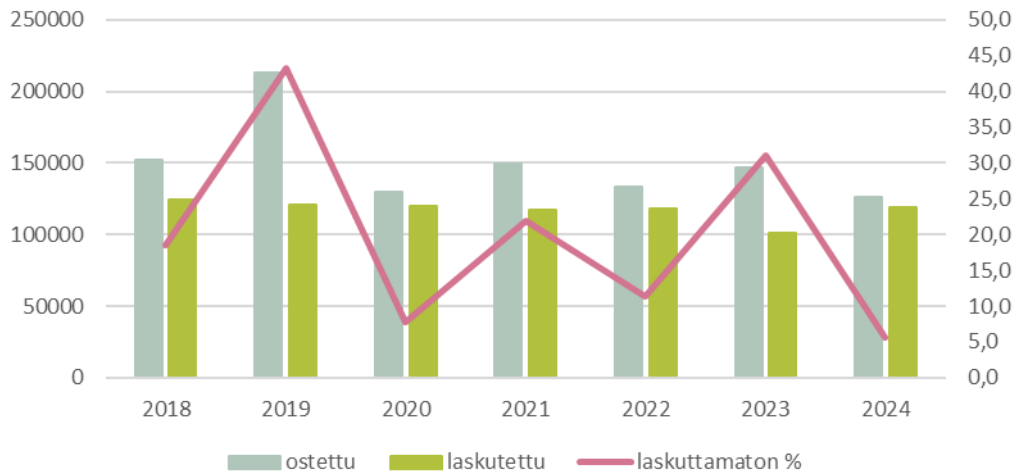
Talousvettä toimitettiin vuonna 2024 yhteensä 813 kiinteistölle. Talousvettä ostettiin verkkoon yhteensä 126 290 m³ ja laskutettiin yhteensä 119 322 m³, laskuttamatonta siten 5,5 %. Veden kuutioshinta vuonna 2024 oli 1,23 €/m³ (alv 0 %). Uusia vesiliittymäsopimuksia tehtiin 3 kpl ja veden myyntituotot (sis. perusmaksut) olivat vuonna 2024 yhteensä 199 680,87 € (alv 0 %). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 7 063,58 €.

Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 77 093 m³ ja laskutettiin yhteensä 43 697 m³, laskuttamatonta siten 43,3 %. Laskuttamattoman jäteveden määrä oli alempi kuin vuonna 2023, mutta kaivojen kunnostusta on syytä jatkaa. Viemäriverkoston alueella on 342 kiinteistöä. Uusia viemäri liittymis-sopimuksia tehtiin 2 kpl. Jäteveden kuutioshinta vuonna 2024 oli 2,31 €/m³ (alv 0 %). Jäteveden myyntituotot (sis. perusmaksut) olivat yhteensä 109 913,20 € (alv 0 %) ja viemäri liittymismaksutulot 23 333,36 €.

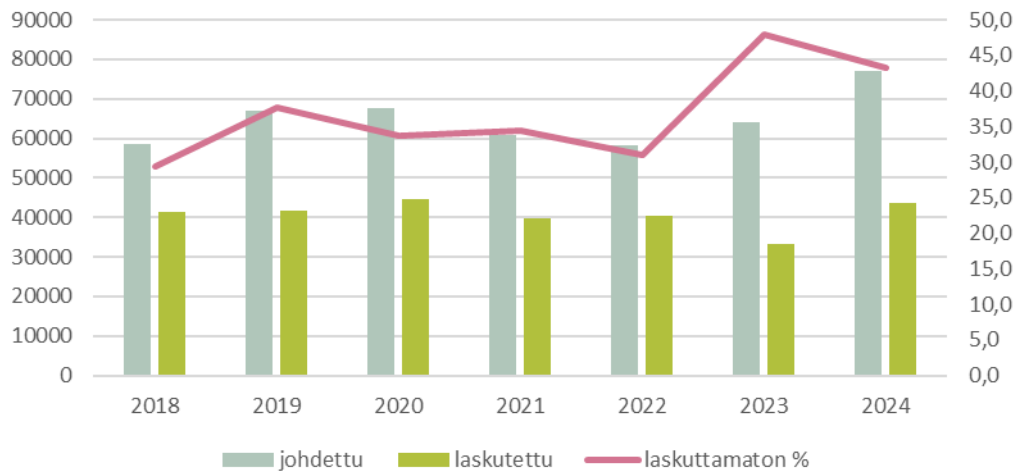
Talousveden hinta 0,00123 €/litra ja veden puhdistamisen hinta 0,00231 €/litra.

* VVY: Suomessa vedenjakelussa valuu hukkaan tällä hetkellä noin 17 % verkostoihin pumpatusta vedestä. Vuotovesien osuus puhdistuslaitokselle tulevasta jätevedestä on vuosien 2010–2014 aikana vaihdellut 37–47 % välillä.

Talousvesi

Jätevesi

Liittyjien määrä	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
vesilaitos	798	799	801	804	805	806	813
jätevesilaitos	317	318	322	329	339	340	342

Investointi ja kunnossapito

Martilan vesihuollon investointeihin oli varattu talousarviossa yhteensä 50 000 €. Investointien nettomenot olivat vesilaitoksella 52 893 € ja viemärlaitoksella 10 782 € eli yhteensä 63 675 €. Vesilaitoksen kunnossapitoinvestointeja tehty mm. Tuulentien, Paloaseman (uusi alitus) ja Urheilukentän varastorakennuksen laajennuksen (varusteita) investoinnin yhteydessä, Palaisissa linja korjaus sekä uusi runkolinjaosuus, nämä investoinnit ylittivät varauksensa. Viemärlaitoksen investointeja oli Tuulentien korjaus. Lisäksi Parravahan veden investointiosuuden viimeinen vuosi.

Talous

Marttilan vesihuollon liikevaihto oli 300 633,63 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 881,65 €.

TULOSLASKELMA	Toteutuma 1.1. - 31.12.2024	TA2024
Myyntituotot	300 633,63	299 000
Materiaalit ja palvelut	-144 047,24	-137 000
Henkilöstökulut	-49 761,11	-52 450
Poistot ja arvonalentumiset	-103 372,04	-101 580
Liiketoiminnan muut kulut	-5 157,84	-500
Liikelyi-/alijäämä	-1 704,60	7 840
Rahoitustuotot ja kulut	822,95	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-881,65	7 840

Vesilaitoksen talous 2020-2024

Yhteistyöhankkeet

Martilan kunnanvaltuuston päätöksellä kunta merkitsi Turun Seudun Puhdistamo Oy:n osakkeita ja sitoutui osakkeiden välisiin sopimuksiin. Osakkeet maksettiin ja rekisteröitiin 10.10.2016.

Vuoden 2024 tavoitteiden toteutuminen

Martilan vesihuollon tavoitteena oli vedenjakelujärjestelmän toimintavarmuuden lisääminen ja viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen verkostoja kunnostamalla ja vesijohtoverkoston kunnossapidon helpottaminen, Prunkilan ja Ollilan siirtoviemäriin liittymien lisäys sekä vesilaitoksen tiedottamiseen kehittäminen.

Vedenjakelun toimintavarmuutta ja viemäriin vuotovesien hallintaa on parannettu saneerausinvestoinneilla. Tiedottamisen parantamiseksi uusille kotisivuille laadittiin vuoden 2024 aikana usein kysytyt kysymykset osio samalla kun vesilaitoksen kokonaisuutta sivustolla pyrittiin muutenkin selkeyttämään.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Vedenjakelun toimintavarmuuden lisääminen verkostoa kunnostamalla	Virtausmittauskaivojen ja runkosulkuventtiileiden uusiminen määrärahojen puitteissa, verkostojen saneeraussuunnitelmat	Paloaseman linja uusittu, verkostoa kunnostettu mm. Tuulentie. Palaisten uusi runkolinja.
Viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen verkostoa kunnostamalla	Viemärikaivojen ja betoniputkien korjaukset tavoitteena vuotovesien vähentäminen	Ei ole toteutunut.
Prunkilan ja Ollilan paineviemäriin liittymien lisäys	Liittymisen edistäminen	Ei ole toteutunut.
Tiedottamisen kehittäminen edelleen	Tiedottamisen tavoitettavuuden parantaminen, vesilaitoksen tietoaikoneiston kehittäminen	Selvitetty e-kirjeen käyttöönottoa vesilaitokselle.

Tunnusluvut

	Tp 2021	Tp 2022	Tp 2023	Ta 2024	Tp 2024
Laskutettu vesi (m3)	117 100	118 451	101 030	130 000	
Laskutettu jätevesi (m3)	39 900	40 268	33 342	43 000	
Liittyneet kiinteistöt vesi (kpl)	804	805 ¹	806	810	
Kaukovalvontakohteet vesi (kpl)	6	10	7	10	
Liittyneet kiinteistöt viemäri (kpl)	329	339	340	350	
Pumppaamot kaukovalvonnassa (kpl)	10	10	10	10	

¹ poistettu historiapistettä

Arvio keskeisimmistä riskitekijöistä

Vesilaitoksen tapahtumien hyväksyminen, kirjaaminen ja varojen hoitaminen, hankinnan tilaus ja varastokirjanpidon hoito, laskutusperusteiden määrittäminen ja laskutus sekä työaikakirjanpidon tapahtumien hyväksyntä ja palkan laskenta on jaettu eri tekijöille.

Teknisen lautakunnan päätöksellä on määritetty laskujen hyväksymiskäytännöt ja kunnanhallituksen päätöksillä teknisen lautakunnan ja viranhaltijoiden hankintarajat ja lisäksi hankintalaki säätelee kilpailutuksia. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännössä määritellyn viranhaltijan tai toimi-

elimen toimesta. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Lautakunta on seurannut talouskehitystä kolmannesvuosittain. Lautakunta on tehnyt delegointipäätökset niissä tapauksissa, joissa sen päätösvaltaa on ollut tarpeen siirtää viranhaltijoille. Investointien tavoitteiden, niin laadullisten kuin taloudellisten, saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen mukaan hankittu asiantuntija-osaamista ja -resurssia.

Toimialan riskienhallinnasta vastaa tekninen johtaja ja toimialan riskienkartoitus on tehty ohjeistuksen mukaisesti 2024. Kunnan kaikkien toimialojen riskienkartoitukset on annettu tiedoksi kunnanhallitukselle 11.3.2024 35 §. Riskienkartoitus kattaa seuraavat työssä esiintyvät vaara- tai haittatekijät: fyysiset kuormitustekijät, fyysinen kuormittuminen, kemialliset ja biologiset vaaratekijät, psykososiaaliset vaaratekijät ja tapaturman vaara.

Ulkoisiin riskeihin kuten sähkökatkoihin on varauduttu kriittisimpien kohteiden osalta siirrettävillä varavoimakoneilla ja vesihuollon valvontalaitteiston varavirta-akuilla. Vesihuollon riskienhallintaa on toteutettu kouluttamalla henkilökuntaa ja parantamalla informaation välittämistä asiakkaille sekä etävalvonnan parantamisella. Jätevesiverkoston sähkökatkojen sietoa on parannettu viivytys säiliöllä.

TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Vuoden 2024 tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontaiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty varasto-
kirjanpidon tietojärjestelmiin sisältyvää painotetun keskihinnan menetelmää.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos
3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
4. Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus
5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Kohdat 2 - 5 ei ilmoitettavaa

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Pysyvät vastaavat	Tasapoisto	Kirjanpitoltk:n
	Marttilan kunta	suositus
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
10050 Tietokoneohjelmistot	3 v	2 - 5 v
10100 Muut pitkävaikutteiset menot	3 v	2 - 10 v
Osake- ja perusparannusmenot	3 v	5 - 10 v
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
11000 Rakennetut tontit	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11001 Metsätilat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11002 Rakentamattomat alueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset		
11150 Sosiaalitoimen rakennukset	30 v	30 - 50 v
11151 Muut asuinrakennukset	30 v	30 - 50 v
11152 Asuinrakennusten uushankinta	30 v	30 - 50 v
11153 Asuinrakennusten korjausinvestoinnit	30 v	30 - 50 v
Muut rakennukset		
11160 Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v	20 - 50 v
11161 Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v	20 - 30 v
11162 Muut rakennukset	30 v	20 - 30 v
11163 Muiden rakennusten uushankinta	30 v	20 - 30 v
11164 Muiden rakennusten korjausinvestoinnit	30 v	20 - 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet		
11300 Tiet ja muut liikennealueet	20 v	15 - 20 v
11301 Urheilu- ja ulkoilualueet	15 v	15 - 20 v
Johtoverkostot ja laitteet		
11302 Vedenjakeluverkosto	30 v	30 - 40 v
11303 Viemäriverkko	30 v	30 - 40 v
11304 Ulkovaistutuslaitteet	15 v	10 - 20 v
11305 Vesi- ja viemärlaitoksen laitoskoneet ja laitteet	20 v	10 - 20 v
11306 Atk-verkko	15 v	10 - 20 v
Muut kiinteät koneet ja laitteet		
Koneet ja kalusto		
11600 Palveluauto	5 v	4 - 7 v
11650 Tietokonelaitteet	3 v	3 - 5 v
11700 Muut laitteet ja kalusteet	5 v	3 - 5 v
11701 Työkoneet	5 v	5 - 10 v
11702 Viestintälaitteet	5 v	5 - 10 v
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Pysyvien vastaavien sijoitukset, osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

Tasetta koskevat liitetiedot

19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 605.76	35 060.00	0.00	38 665.76
Lisäykset tilikauden aikana	0.00	11 470.00	11 470.00	22 940.00
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana	0.00	0.00	-11 470.00	-11 470.00
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-3 345.76	-10 682.45	0.00	-14 028.21
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	260.00	35 847.55	0.00	36 107.55

	Aineelliset hyödykkeet				
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 348.38	0.00	2 169 780.24	0.00	2 175 128.62
Lis. tilik. aikana			63 675.24	63 675.24	127 350.48
Rah.os. tilik.					
Väh. tilik. aikana				-63 675.24	-63 675.24
Siirrot erien välillä					
Tilikauden poisto		0.00	-89 343.83		-89 343.83
Arvonl. ja niiden pal.					
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 348.38	0.00	2 144 111.65	0.00	2 149 460.03

25. Oman pääoman erittely

Taseen oman pääoman liittymismaksurahastoon 31.3.2004 saakka kirjatut liittymismaksut on uusien kirjanpito-ohjeiden mukaisesti siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	425 977.71	425 977.71
Peruspääoma 31.12.	425 977.71	425 977.71
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	25 484.86	61 357.85
Tilikauden yli-/alijäämä	-881.65	-35 872.99
Oma pääoma yhteensä	450 580.92	451 462.57

32. Muiden velkojen erittely

	2024	2023
Liittymismaksut	786 590.48	756 193.54

40. Vastuositoumukset

Vastuu Turun seudun puhdistamo Oy:n lainoista omistusosuuden mukaisessa suhteessa (Marttilan osuus yhtiön osakepääomasta on 0,2 %).

Marttilan osuus	2024	
Yhtiön korollinen vieras pääoma 31.12.	76 730 846.44	153 461.69
Yhtiön leasingvastuut 31.12.	15 500 000.00	31 000.00

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2024	2023
Liiketoiminta	1.5	2

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

PÄIVÄKIRJA

PÄÄKIRJA

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU ATK-TULOSTEINA

TOSITELAJIT

Tositelaji	Nimi	Alaraja	Yläraja
11	Myyntireskontran suoritukset	110001	119999
12	Muistiotositteet	12001	12999
125	Sisäinen laskutus	125001	125999
20	Vesi- ja jätevesilaskutus	20001	29999
90	Käyttöomaisuusositteet	90001	99999

